

Nordea

Vuosikertomus 2021
Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus

Makrotalouden kehitys	3
Kiinnitysluottotoiminnan kehitys vuonna 2021	3
Tuloslaskelma	5
Tase	5
Tunnusluvut	6
Käsitteet	6
Tuloslaskelman kommentit	7
Taseen kommentit	7
Henkilöstöhallinto	8
Oikeudenkäynnit	8
Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	9
Näkymät vuodelle 2022	9
Kiinnitysluottopankin organisaatorakenne	9
Pääoman hallinta	11

Tilinpäätös

Tuloslaskelma	15
Laaja tuloslaskelma	15
Tase	16
Oman pääoman muutokset	17
Rahavirtalaskelma	18
Tilinpäätöksen liitteet	20
Hallituksen esitys varsinaiselle yhtiökokoukselle	71
Tilintarkastuskertomus	72
Selvitys hyvästä hallintotavasta 2021	78

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj

Hallituksen toimintakertomus

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja Y-tunnus 2743219-6. Yhtiö on Nordea Bank Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj (”Kiinnitysluottopankki”) toimii vakuudellisten joukkolainojen liikkeenlaskijana Suomessa. Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskemien joukkolainojen vakuutena on lähinnä suomalaisista asuntolainoista koostuva lainakanta. Kiinnitysluottopankki ei itse myönnä asuntolainoja, vaan ostaa lainat Nordea Bank Oyj:ltä. Kiinnitysluottopankin taseeseen sisältyvät lainat ovat pääsääntöisesti lähinnä suomalaisille kotitalouksille myönnettyjä pitkäaikaisia lainoja, joiden vakuutena on asuinkiinteistö.

Makrotalouden kehitys

Suomen talous toipui vuonna 2021 nopeasti koronaviruksen edellisenä vuonna aiheuttamasta taantumasta. Koko vuoden 2021 osalta Suomen BKT:n arvioidaan kasvaneen 3,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Teollisuudessa, rakentamisessa ja kaupan alalla suhdannetilanne on jo selvästi parempi kuin ennen koronaa, mutta osalla palvelualoista toipuminen on vielä kesken. Koronaviruksen neljäs aalto ja omikronmuunnoksen leviäminen hidastivat toipumisen etene mistä vuoden lopussa.

Yksityinen kulutus kasvoi vuonna 2021 noin 3 prosenttia edellisvuoteen verrattuna, mutta on edelleen koronaa edeltävää tasoa alempana. Palveluiden kulutus on vuoden 2021 myönteisestä kehityksestä huolimatta jäänyt aiemmasta trendistä jälkeen. Tavaroiden kulutus on jo ohittanut koronaa edeltävän tason, mikä näkyy myös hintojen nousuna. Työllisyysaste on palannut pandemiaa edeltävälle ennätystasolle ja työttömyysaste on pudonnut alle 7 prosenttiin.

Teollisuuden tilauskirjat täyttyivät kansainvälisen talouden toipuessa. Suomen tavaraviennin kasvu tasaantui vuoden loppua kohti, osin kuljetushaasteiden ja komponenttien saatavuusongelmien vuoksi. Suomen vaihtotase kääntyi ylijäämäiseksi monen vuoden jälkeen. Omavaraisen sähköntuotannon kasvu parantaa jatkossa Suomen vaihtotasetta entisestään.

Kiinnitysluottotoiminnan kehitys vuonna 2021

Suomen asuntoluottomarkkina on kehittynyt myönteisesti koronaviruksesta huolimatta, mikä osoittaa sen perustan olevan kunnossa. Asuntolainojen myynti on lyönyt ennätysksiä etenkin kasvukeskuksissa, joihin

Nordean kiinnitysluottotoiminta on pääosin keskittynyt. Myyntiä on lisännyt myös Nordean parantunut asiakastytyväisyys, turvalliset asiointitavat ja palveluiden hyvä saavutettavuus koronapandemian aikana.

Asuntolainojen volyymit koko Suomen tasolla yhteensä kasvoivat 4,3 prosenttia edellisvuodesta. Kiinnitysluottopankin taseessa olevien asuntolainojen luotonmyöntäjänä toimiva Nordea Bank Oyj on onnistunut ottamaan reilun osuuden positiivisesta markkinakehityksestä, sillä pankin myöntämien uusien asuntolainojen volyyymi kasvoi 10 prosenttia vuonna 2021 verrattuna edellisvuoteen.

Asuntomarkkinoiden jakautuminen jatkuu edelleen, vaikka muuttoliike kasvukeskuksista ympäristökuntiin onkin jonkin verran lisääntynyt. Asuntojen hinnat nousevat pääkaupunkiseudulla ja muissa kasvukeskuksissa ja laskevat väestön vähenemisestä kärsivillä alueilla, erityisesti Suomen itäosissa. Koronapandemia on lisännyt suurempien ja muunneltavien kotien kysyntää etätyöskentelyn ja kotona vietetyn ajan lisääntymistä. Pienempien asuntojen hinnat ovat nousseet maltillisemmin palvelusektorin alhaisen työllisyyden ja etäopiskelun vähentäessä vuokra-asuntojen kysyntää. Tämä on painanut pienten asuntojen hintoja erityisesti pääkaupunkiseudulla. Koko maassa vanhojen asuntojen hinnat nousivat 3,9 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. Pääkaupunkiseudulla hinnat nousivat 5,3 prosenttia ja muualla Suomessa 3,4 prosenttia.

Uusia asuntoja aloitettiin rakentaa vuoden aikana noin 48 000, eli yli 20% enemmän kuin vuotta aiemmin. Rakennuskustannusten nousu etenkin puutavaran ja metallien kallistuessa hillitsi uusien aloitusten kasvua vuoden loppua kohden. Vuonna 2022 asuinrakentamisen ennakoidaan hieman rauhoittuvan ja asuntohintojen nousun jäävän edellisvuotta maltillisemmaksi tarjonnan kasvun ja muun kulutuksen normalisoitumisen myötä. Toisaalta työllisyyden parane minen sekä edelleen hyvin matalana pysyttelevä korkotaso tukevat asuntomarkkinaa. Keskimääräisen laina-ajan vähittäinen pidentyminen on nyt tasaantunut noin 21,5 vuoteen. Nordea rajaa laina-ajan lainanmyöntöhetkellä enintään 35 vuoteen.

Suomessa asuntolainoja on perinteisesti lyhennetty tasaisesti, eikä koronavirus ole muuttanut tilannetta. Lainaaikana otetaan suhteellisen lyhyitä ja harvoja lyhennysvapaita. Lyhennysvapaiden kysyntä saavutti huippunsa vuoden 2020 toisen neljänneksen aikana ja on sen jälkeen palannut kriisiä edeltävälle tasolle. Maksuviiveiden määrien muutoksissa ei myöskään

ole nähtävissä koronaviruksen aiheuttamia vaikutuksia ja niiden määrä on pysynyt normaalivaihtelun rajoissa.

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	2021	2020	2019
Rahoituskate	262,6	235,6	219,7
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	3,7	-0,2	-7,6
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	9,8	-9,4	0,6
Muut liiketoiminnan tuotot	0,1	0,1	0,1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	276,2	226,1	212,8
Hallintokulut:			
Henkilöstökulut	-1,4	-1,4	-1,9
Muut kulut	-146,5	-64,7	-66,4
Poistot koneista ja kalustoista	0,0	0,0	0,0
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-147,9	-66,1	-68,3
Tulos ennen arvonalentumistappioita	128,3	160,0	144,5
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-40,2	-15,4	10,3
Liikevoitto	88,1	144,6	154,8
Tuloverot	-17,6	-28,9	-35,1
Tilikauden tulos	70,5	115,7	119,7

Tase

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	1 821,3	241,8	1 694,4
Saamiset keskuspankeilta ja luottolaitoksilta	923,1	582,7	666,4
Luotot yleisölle	30 903,4	28 764,2	26 733,4
Johdannaissopimukset	453,9	858,2	711,5
Muut varat	146,3	336,3	215,9
Varat yhteensä	34 248,0	30 783,2	30 021,6
Velat luottolaitoksille	10 669,4	8 386,6	11 560,4
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	21 479,2	19 750,8	16 111,7
Johdannaissopimukset	211,0	331,3	199,0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	200,5	200,5
Muut velat	601,7	916,8	815,4
Oma pääoma	1 286,7	1 197,2	1 134,6
Velat ja oma pääoma yhteensä	34 248,0	30 783,2	30 021,6

Tunnusluvut¹

	2021	2020	2019
Oman pääoman tuotto, %	5,7	9,9	10,4
Koko pääoman tuotto, %	0,2	0,4	0,4
Kulu/tuotto-suhde, %	54	29	32
Luottotappiotaso, pistettä	13,0	5,4	-3,9
Ydinvakavaraisuussuhde, ennen Basel I –lattiasäännöksiä ² , %	31,3	23,1	23,5
Vakavaraisuussuhde, ensisijainen pääoma, ennen Basel I –lattiasäännöksiä ² , %	31,3	23,1	23,5
Vakavaraisuussuhde, ennen Basel I –lattiasäännöksiä ² , %	31,9	27,4	27,9
Ydinpääoma, ennen Basel I –lattiasäännöksiä ² , miljoona euroa	1 257,6	1 140,9	1 083,2
Ensisijainen pääoma ² , miljoonaa euroa	1 257,6	1 140,9	1 083,2
Riskipainotetut erät, ennen Basel I –lattiasäännöksiä ² , miljoonaa euroa	4 014,2	4 944,5	4 613,1
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta) ²	13	12	18
Henkilöstö keskimäärin	13	12	20
Palkat ja palkkiot, miljoonaa euroa	-1,2	-1,1	-1,5
Omavaraisuusaste, %	3,8	3,9	3,8

¹ Lisätietoa tunnusluvuista ja vaihtoehtoisiksi määritellyistä tunnusluvuista, katso www.nordea.com/en/investor-relations/

² Kauden lopussa

Käsitteet

Vuosikertomuksessa esitetyt tiedot ovat alla olevien määritelmien mukaiset.

Kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut suhteessa liiketoiminnan tuottoihin prosentteina.

Katepooli

Katetun joukkovelkakirjalainan vakuutena olevat joukkolainarekisteriin merkityt kiinteistövakuudelliset luotot.

Omavaraisuusaste

Oma pääoma suhteessa tilinpäätöspäivän taseen loppusummaan prosentteina.

Omat varat

Omien varojen yhteismäärä koostuu ensisijaisesta ja toissijaisesta pääomasta. Toissijaiseen pääomaan luetaan huomionomalla etuoikeudella olevat velat ja siitä vähennetään mahdollinen odotettujen tappioiden ja arvonalentumisten erotus.

Luottotappiotaso

Arvonalentumistappioiden osuus vuoden lopun luotonannosta, pistettä.

Oman pääoman tuotto (ROE)

Tilikauden tulos prosentteina keskimääräisestä omasta pääomasta vuoden aikana. Keskimääräiseen omaan pääomaan lasketaan tilikauden tulos ja maksumattomat osingot.

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto, josta on vähennetty verot, suhteessa keskimääräiseen taseen loppusummaan prosentteina.

Keskimääräinen taseen loppusumma on laskettu keskiarvona vuoden alun ja lopun taseiden loppusummista.

Riskipainotetut erät

Taseen saamisten ja taseen ulkopuolisten erien vakavaraisuussäännösten mukaan laskettu summa, jossa on otettu huomioon luotto- ja markkinariskit ja operatiiviset riskit. Summaan ei sisällytetä omista varoista vähennettyjen osakkeiden kirjanpitoarvoa eikä aineettomia hyödykkeitä.

Ensisijainen pääoma

Ensisijainen pääoma koostuu ydinpääomasta ja ensisijaisesta lisäpääomasta. Ydinpääoma on se osuus omasta pääomasta, josta on vähennetty ehdotettu osinko, laskennalliset verosaamiset ja aineettomat oikeudet. Alijäämä – odotettujen tappioiden ja arvonalentumisten erotus – vähennetään kokonaisuudessaan ydinpääomasta. Myös muut vähennykset, kuten kassavirran suojaukset vähennetään suoraan ydinpääomasta.

Ensisijaisen pääoman suhde riskipainotettuihin eriin

Ensisijaisen pääoman suhde riskipainotettuihin eriin prosentteina. Ydinvakavaraisuussuhde tarkoittaa ydinpääoman (CET1) suhdetta riskipainotettuihin eriin prosentteina.

Vakavaraisuussuhde

Omien varojen yhteismäärä suhteessa riskipainotettuihin eriin prosentteina.

Tuloslaskelman kommentit

Tuloslaskelman luvut viittaavat kauteen tammi-joulukuu 2021 ja suluissa olevat luvut kauteen tammi-joulukuu 2020.

Liikevoitto oli 88,1 miljoonaa euroa (144,6) ja tilikauden tulos 70,5 miljoonaa euroa (115,7). Oman pääoman tuotto oli 5,7 prosenttia (9,9).

Tuotot

Rahoituskatetta kertyi 262,6 miljoonaa euroa (235,6). Korot pysyivät läpi vuoden negatiivisina ja asuntolainojen marginaaleihin kohdistunut paine jatkui. Luotonanto on kuitenkin kasvanut tasaisesti ja varainhankinnan kulut ovat laskeneet, mikä on pitänyt Kiinnitysluottopankin tuottotason alenevista lainakannan marginaaleista huolimatta hyvänä.

Palkkiotuottojen ja -kulujen nettomäärä oli 3,7 miljoonaa euroa (-0,2). Palkkiotuottoja kertyi lähinnä luotonannosta ja niitä oli yhteensä 11,4 miljoonaa euroa (9,9). Palkkiokuluja oli -7,7 miljoonaa euroa (-10,1) liittyen pääasiassa Nordea Bank Oyj:n antamaan takaukseen ja likviditeettilimiittiin.

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä oli 9,8 miljoonaa euroa (-9,4), johtuen haastavien markkinaolosuhteiden aiheuttamasta korkojen heilahtelusta sekä rahoitusinstrumenttien suojausten tehoavuudesta.

Kulut

Liiketoiminnan kulujen yhteismäärä oli -147,9 miljoonaa euroa (-66,1).

Henkilöstökuluja kertyi -1,4 miljoonaa euroa (-1,4). Henkilöstömäärä oli vuoden 2021 lopussa 13 (12).

Muut liiketoiminnan kulut nousivat -146,5 miljoonaan euroon (-64,7). Kiinnitysluottopankin Nordea-konsernilta hankkimiin myynti- ja jakelupalveluihin sovellettava siirtohinnoittelumalli on päivitetty 1.1.2021 alkaen OECD:n siirtohinnoitteluohjeiden ja paikallisen verokäytännön kehityksen mukaiseksi. Päivitetty malli on edellyttänyt myynti- ja jakelupalkkioiden hinnoittelumuutoksia, jotka kasvattavat kuluja.

Muut liiketoiminnan kulut koostuvat pääosin maksuista, jotka maksetaan konsernin muille yksiköille ulkoistetuista palveluista, sekä vuoden 2021 vakauserästä, joka oli -7,8 miljoonaa euroa (-6,0).

Kulu/tuotto -suhde oli 54 prosenttia (29) vuonna 2021.

Luottotappiot

Arvon alentumistappioiden nettomäärä oli -40,2 miljoonaa euroa (-15,4) ja toteutuneita luottotappioita oli -6,9 miljoonaa euroa (-3,2).

Arvon alentumistappioiden kasvu johtuu suurimaksi osaksi IFRS 9 -mallin päivityksistä, joiden seurauksena odotetut arvonalentumistappiot on määritelty aiempaa varovaisemmin.

Laskentamallin tuottamien varausten lisäksi on kirjattu 9,6 miljoonaa euroa (7,1) johdon harkintaan perustuvia varauksia. Johdon harkintaan perustuva osuus kattaa sellaiset ennustetut luottotappiot, joita IFRS 9 -malli ei vielä huomioi.

Tarkempia tietoja luottotappioista löytyy liitteistä 9 ja 11.

Taseen kommentit

(Vertailuluvut viittaavat vuoden 2020 lopun tilanteeseen)

Kiinnitysluottopankin kokonaisvarat olivat 34,2 miljardia euroa (30,8).

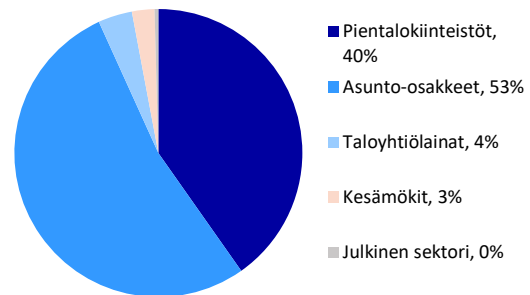
Luotonanto

Luotonanto yleisölle kasvoi 7 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 30,9 miljardia euroa (28,8).

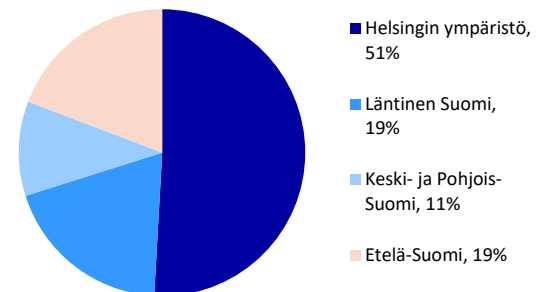
Henkilöasiakkaille annettujen luottojen osuus luotonannosta oli 95 prosenttia (94) ja määrä 29,2 miljardia euroa (27,0). Luottoja yritysasiakkaille oli 1,7 miljardia euroa (1,8).

Bruttomääräiset saamiset, joiden arvo on alentunut, vähenivät 3 prosenttia 233,4 miljoonaan euroon (240,7).

Katepooliin kuuluvien lainojen jakauma

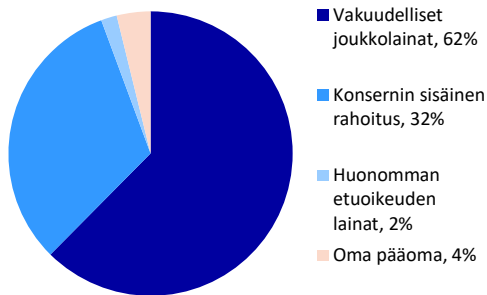

Katepooliin kuuluvien lainojen maantieteellinen jakauma

Varainhankinta

Nordea Kiinnitysluottopankin rahoitusrakenne

Vakuudellisten joukkolainojen määrä oli vuoden 2021 lopussa 20,8 miljardia euroa (19,8). Kiinnitysluottopankki laski vuonna 2021 liikkeeseen yhden uuden vakuudellisen arvoltaan 2,5 miljardia euroa. Joukkolainoja erääntyi vuoden aikana 1,4 miljardin euron arvosta. Katepoolin koko oli 23,6 miljardia euroa (22,9). Ylivakuuksia oli 13,3 prosenttia (16,7).

Täyttääkseen yhteisen kriisinhallintaneuvoston (Single Resolution Board, SRB) asettaman omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksen (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL), jota tullaan soveltamaan 1 tammikuuta 2022 alkaen, Kiinnitysluottopankki on vastaanottanut Nordea Bank Oyj:ltä konsernin sisäisen MREL-lainan arvoltaan 0,6 miljardia euroa. Kyseessä on huonomman etuoikeusaseman velka (ns. Senior Non-Preferred Debt), joka täyttää sisäisen MREL-lainan edellytykset.

Pitkäaikaisen rahoituksen lisäksi Kiinnitysluottopankki hankki lyhytaikaista rahoitusta emoyhtiöltään Nordea Bank Oyj:ltä. Konsernin sisäisten lainojen määrä oli vuoden 2021 lopussa 10,7 miljardia euroa (8,4). Yhtiöllä ei ole huonommalla etuoikeudella liikkeeseen laskettuja debentuurilainoja.

Voitonjako

Kiinnitysluottopankin jakokelpoiset varat olivat vuoden 2020 lopussa 985,7 miljoonaa euroa ja 57,8 miljoonan euron osingonmaksun jälkeen 927,8 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2021 kirjattiin ennako-osinkoa 70,5 miljoonaa euroa. Jakokelpoisten varojen määrä oli vuoden 2021 lopussa 1027,8 miljoonaa euroa.

Ennako-osingot kuvastavat Kiinnitysluottopankin vakaata pääoma-asemaa.

Sitoumukset

Kiinnitysluottopankin taseen ulkopuoliset erät koostuvat luottolupauksista. Taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä oli 522,9 miljoonaa euroa (396,2).

Johdannaissopimukset

Kiinnitysluottopankin johdannaissopimukset liittyvät lähinnä koronvaihtosopimuksiin. Johdannaissopimusten nimellis- ja markkina-arvoista annetaan lisätietoja liitteessä 12.

Vakavaraisuus

Osiossa ”Pääoman hallinta” annetaan numerotietoja ja muita tietoja, joiden perusteella voi arvioida yhtiön vakavaraisuutta.

Luokitus

Moody’n luokitus yhtiön vakuudellisille lainoille oli vuoden 2021 lopussa Aaa.

Henkilöstöhallinto

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj noudattaa Nordea-konsernin henkilöstöhallinnon periaatteita. Lisätietoja annetaan Nordea-konsernin vuosikertomuksessa, joka julkaistaan viimeistään viikolla 9, 2022.

Vastuullisuus

Nordea-konsernissa vastuullisuudesta tehdään konkreettista ja todellista asiakkaillemme. Kokomme ja sitoutuneisuutemme avulla voimme muuttaa asioita liiketoimintaan ja yhteiskuntaan vaikuttamalla. Haluamme johtaa muutosta ja pyrkiä suurempaa päämäärää kohti omaksumalla kestävä kehityksen osaksi pankin liiketoimintaa. Olemme päättäneet uusista vastuullisuusstrategiamme mukaisista progressiivisista tavoitteista vuoteen 2030 mennessä vahvistaaksemme johtavaa asemaamme vastuullisessa pankkitoiminnassa. Nordean tavoitteena on olla nollapäästöinen pankki vuoteen 2050 mennessä.

Palveluita ja tuotteita kehitetään jatkuvasti, jotta asiakkaillemme ja sijoittajillemme on mahdollisuus tehdä tietoisia valintoja, jotka tukevat kestävä kehitystä. Kiinnitysluottopankissa olemme sitoutuneet Nordea-konsernin vastuullisuustavoitteisiin kehittämällä vastuullisia tuotteita asiakkaillemme ja sijoittajillemme.

Vaikutamme positiivisesti yhteiskuntaan jakamalla ydinosaamistamme taloudellisten taitojen ja yrittäjyyden saralla. Kannustamme kaikkia työntekijöitämme tekemään vapaaehtoistyötä kahtena päivänä vuodessa – esimerkiksi avustaan nuoria omaksumaan taloustaitoja ja ikäihmisiä käyttämään pankkipalveluita mobiilisti.

Lisätietoa Nordea-konsernin vastuullisuustyöstä annetaan Nordean kestävyysraporteissa (<https://www.nordea.com/fi/vastuullisuus/>).

Oikeudenkäynnit

Vuoden 2021 loppuun mennessä Kiinnitysluottopankki ei ole ollut osallisena oikeudenkäynneissä eikä riita-asioissa.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut sellaisia tapahtumia, jotka vaikuttaisivat tilinpäätöksen arvioimiseen.

Näkymät vuodelle 2022

COVID-19 -virus jatkoi leviämistään maailmanlaajuisesti vuoden 2021 aikana ja tulee vaikuttamaan maailmantalouteen myös vuonna 2022. Tietoja koronaviruksen taloudellisista ja toiminnallisista vaikutuksista on annettu kappaleissa ”Makrotalouden kehitys”, ”Kiinnitysluottotoiminnan kehitys vuonna 2021”, ”Luottotappiot” sekä liitteissä 1, 9 ja 11.

Vaikka talouden toipuminen on hidastunut lievästi vuoden 2021 loppua kohti koronaviruksen neljännen aallon vuoksi, tilanteen odotetaan helpottavan nopeasti ja talouden kasvun jatkuvan loppuvuoden. Inflaatio kiihtyi vuonna 2021, lähinnä energiakustannusten nousun vuoksi. Vuoden 2022 inflaatioksi ennustetaan 2,7 prosenttia, mutta ennusteissa on huomattavan paljon epävarmuutta. Euroopan keskuspankki on lähdössä kiristämään rahapolitiikkaansa ja tuoreimpien signaalien valossa mahdollisuutta korkojen nopeampaan nousuun ei voida sulkea pois.

COVID-19 -tilanteeseen liittyy uusien virusmuunnosten muodostamia epävarmuustekijöitä, mutta perusoletuksena on, että pandemialla ei ole merkittävää vaikutusta kasvuun enää vuonna 2022. Työvoiman saatavuus ja tuotantokapasiteetti ovat syrjäyttämässä koronaviruksen taloudellisen kasvun pääasiallisina rajoittajina.

Kiinnitysluottopankin organisaatorakenne

Määritelmät

Kiinnitysluottopankki = Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj

Nordea-konserni/konserni = Nordea Bank Oyj kaikine tytäryhtiöineen.

Osa Nordea-konsernia

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj (Kiinnitysluottopankki) on Nordea Bank Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö, eikä sillä ole omia tytäryhtiöitä tai omistussuosuuksia muissa yhtiöissä. Kiinnitysluottopankin liiketoiminta on tiiviisti sidoksissa Nordea-konserniin ja Nordea Bank Oyj:n toimintaan Suomessa.

Kiinnitysluottopankki ei itse myönnä asuntolainoja, vaan ostaa lainat Nordea Bank Oyj:ltä. Kiinnitysluottopankin taseeseen sisältyvät lainat ovat pääsääntöisesti lähinnä suomalaisille kotitalouksille myönnettyjä pitkäaikaisia lainoja, joiden vakuutena on asuinkiinteistö.

Nordean eri yksiköt hoitavat ulkoistamissopimusten mukaisesti Kiinnitysluottopankin puolesta muun muassa kirjanpidon ja raportoinnin, likviditeetin

hallinnan, riskienhallinnan, tietotekniset järjestelmät, luottojen ja niiden laadun sisäisen valvonnan, luottojen hallinnoinnin ja holvipalvelut.

Kiinnitysluottopankki on tuotevastuullinen yksikkö, mikä tarkoittaa, että se vastaa kiinnitysluottoprosessista ja niihin liittyvistä asuntolainatuotteista.

Nordean muiden yksiköiden kanssa tehdyn tiiviin yhteistyön avulla Kiinnitysluottopankin henkilöstö on voitu rajoittaa tuotteiden ja järjestelmien kehityksestä, yhtiön johtamisesta ja riskienhallinnasta vastaavaan henkilöstöön. Vuoden 2021 lopussa Kiinnitysluottopankin henkilöstömäärä oli 13.

Kiinnitysluottopankin toiminnan rahoitus

Kiinnitysluottopankki rahoittaa toimintansa laskeamalla liikkeeseen vakuudellisia joukkolainoja 25 miljardin euron joukkolainaohjelmansa puitteissa. Euroopan keskuspankki on myöntänyt Kiinnitysluottopankille Suomen luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) ja kiinnitysluottopankitoiminnasta annetun lain (688/2010) mukaisen luottolaitoksen toimiluvan. Kaikki Kiinnitysluottopankin vuoden 2021 lopussa liikkeessä olleet joukkolainat olivat vakuudellisia joukkolainoja.

Kiinnitysluottopankki hankkii lisäksi lyhytaikaista rahoitusta Nordea Bank Oyj:ltä kattaakseen jäljelle jäävän rahoitustarpeen.

Kiinnitysluottopankin hallintoelimet ja johto

Hallitus

Hallituksen kokoonpano on muuttunut vuoden aikana seuraavasti:

1.1.2021 – 19.2.2021

- Jani Eloranta, puheenjohtaja
- Kaj Blomster
- Hanna-Maria Heikkinen
- Erja Ketko
- Marte Kopperstad, varapuheenjohtaja
- Ola Littorin
- Timo Nyman

19.2.2021 – 4.6.2021

- Jani Eloranta, puheenjohtaja
- Kaj Blomster
- Hanna-Maria Heikkinen
- Marte Kopperstad, varapuheenjohtaja
- Ola Littorin
- Timo Nyman

4.6.2021 – 31.12.2021

- Jani Eloranta, puheenjohtaja
- Kaj Blomster
- Hanna-Maria Heikkinen
- Marte Kopperstad, varapuheenjohtaja
- Ola Littorin
- Minna Martikainen
- Timo Nyman

Kaj Blomster, Hanna-Maria Heikkinen ja Minna Martikainen ovat Nordea Bank Oyj:stä riippumattomia hallituksen jäseniä.

Johtoryhmä 31.12.2021

- Toimitusjohtaja – Jussi Pajala (syntynyt vuonna 1968)
- Operatiivinen johtaja ja toimitusjohtajan sijainen – Tarja Ikonen (syntynyt vuonna 1959)
- Riskijohtaja – Riina Virta (syntynyt vuonna 1974)
- Talousjohtaja – Heikki Jousi (syntynyt vuonna 1979)
- Kiinnitysluottotuotteista ja järjestelmistä vastaava johtaja – Markus Joas (syntynyt vuonna 1986)
- Vakuuksista vastaava johtaja – Jussi-Petteri Lehtonen (syntynyt vuonna 1982)

Yhtiön rekisteröity osoite on:
Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj
Satamaradankatu 5, Helsinki
00020 NORDEA.

Eturistiriidat

Edellä mainitut henkilöt ovat tai heistä saattaa tulla asiakkaita ja heille on myönnetty tai saatetaan myöntää asuntolainoja, jotka Kiinnitysluottopankki ostaa. Yhtiön tietojen mukaan yhtiön edut ja edellä mainittujen henkilöiden edut eivät ole keskenään ristiriidassa. Jotta vältetään eturistiriidat ja määritellään, miten yksittäisen henkilön tulee toimia eturistiriititilanteessa, Kiinnitysluottopankissa sovelletaan useita Nordea-konsernissa laadittuja ohjeita, kuten eettisiä ohjeita, henkilöstön sivu- ja luottamustoimia koskevia ohjeita sekä henkilöstön arvopaperi- ja valuuttakauppaa koskevia sääntöjä. Hallituksen jäseniä koskevat lisäksi Suomen osakeyhtiölain mukaiset esteellisyysäännöt.

Tilintarkastajat

PricewaterhouseCoopers Oy (valittiin uudelleen vuoden 2021 varsinaisessa yhtiökokouksessa)

Päävastuullinen tilintarkastaja
Jukka Paunonen
KHT.

Pääoman hallinta

Yleistä tietoa pääoman hallinnasta

Kiinnitysluottopankissa pyritään käyttämään pääomaa tehokkaasti, joten taseen eri omaisuus- ja velkaeriä sekä riskiluokkia hallitaan aktiivisesti. Tavoitteena on parantaa osakkeenomistajan tuottoa, mutta säilyttää samalla konservatiivinen pääomarakenne. Kiinnitysluottopankin hallitus päättää vakavaraisuussuhteita ja pääoman määrää koskevista tavoitteista sekä pääoman hallinnan periaatteista.

Kiinnitysluottopankin hallitus on asettanut ydinvakavaraisuussuhdetta, ensisijaisen pääoman suhdetta riskipainotettuihin eriin, vakavaraisuussuhdetta ja omavaraisuusastetta koskevat vähimmäistavoitteet, jotka ylittävät Finanssivalvonnan määrittelemät pääomavaatteet.

Kiinnitysluottopankissa sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää suurimpaan osaan vastuista. Vuoden 2021 lopussa yhtiössä sovellettiin sisäisten luottoluokitusten menetelmää 99,6 prosenttiin (99,5) luottoriskiä sisältävistä vastuista.

Kiinnitysluottopankin vakavaraisuuden hallintaprosessin (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) mukaiset sisäiset pääomavaatteet perustuvat pääomavaatteiden vähimmäismäärään ja sisäisesti tunnistettuihin riskeihin. Sisäisen pääomavaateen arviointi kattaa seuraavat pääriskityypit:

luottoriski, operatiivinen riski, keskittymäriski ja Pillari II -riskit, kuten rahoitustaseen (Banking Book) korkoriski ja stressitestiin perustuva lisäpääomavaatimus.

Lainat, joiden etuoikeus on muita huonompi

Kiinnitysluottopankilla ei ollut taseessaan vuoden 2021 lopussa huonommalla etuoikeudella liikkeeseen laskettuja eräpäivällisiä debentuurilainoja.

Omat varat

Omien varojen yhteismäärä koostuu ensisijaisesta ja toissijaisesta pääomasta. Ensisijainen pääoma koostuu ydinpääomasta (CET1) ja ensisijaisesta lisäpääomasta. Ydinpääoma on laadukkainta pääomaa, jonka tappionsietokyky on paras mahdollinen. Se koostuu pääasiassa maksetusta osakepääomasta ja kertyneistä voittovaroista. Tilikauden tulos voidaan sisällyttää ydinpääomaan vasta valvontaviranomaisen luvan ja ehdotetun osingon vähentämisen jälkeen. Toissijainen lisäpääoma koostuu ylijäämästä arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB).

Lisätietoa pääoman hallinnasta ja vakavaraisuudesta annetaan vakavaraisuusasetuksen vaatimusten mukaisesti esitetyissä tiedoissa osoitteessa www.nordea.com.

Vakavaraisuussuhdeluvut¹

	31.12.2021	31.12.2020
Ennen Basel I -lattiasäännöksiä		
Ydinvakavaraisuussuhde, %	31,3	23,1
Vakavaraisuussuhde, ensisijainen pääoma, %	31,3	23,1
Vakavaraisuussuhde, oma varat, %	31,9	27,4
Omat varat yhteensä/pääomavaade yhteensä	4,0	3,4

¹ Sisältää tilikauden tuloksen

Vähimmäisomavaraisuusaste

	31.12.2021	31.12.2020
Ensisijainen pääoma, siirtymäsäännösten mukaan, miljoonaa euroa	1 257,6	1 140,9
Vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden arvo, miljoonaa euroa	34 590,7	30 847,6
Vähimmäisomavaraisuusaste, prosenttia	3,6	3,7

Yhteenveto omiin varoihin sisältyvistä eristä¹

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Omien varojen laskenta		
Oma pääoma	1 357,2	1 255,0
Ennako-osinko	-70,5	-57,8
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	1 286,7	1 197,2
Laskennalliset verosaamiset	-	-
Aineettomat hyödykkeet	-	-
Alijäämä(-) arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB)	-19,4	-35,8
Omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin (50 %)	-	-
Eläkevarat, jotka ylittävät vastaavat velat	-	-
Muut erät, netto	-9,6	-20,4
Ydinpääomaan (CET1) tehdyt vähennykset yhteensä	-29,1	-56,2
Ydinpääoma (CET1) (vähennysten jälkeen)	1 257,6	1 140,9
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehdyt vähennykset yhteensä	-	-
Ensisijainen lisäpääoma	-	-
Ensisijainen pääoma	1 257,6	1 140,9
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	0,0	200,0
Ylijäämä arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB)	21,9	12,7
Omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin (50 %)	-	-
Sijoitukset vakuutusyhtiöihin	-	-
Eläkevarat, jotka ylittävät vastaavat velat	-	-
Muut erät, netto	-	-
Toissijaiseen pääomaan tehdyt vähennykset yhteensä	21,9	12,7
Toissijainen pääoma	21,9	212,7
Omat varat yhteensä (vähennysten jälkeen)²	1 279,5	1 353,6

¹ Sisältää tilikauden tuloksen² Omat varat oikaistuna arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksella (IRB). Omat varat ilman IRB-oikaisuja olivat 1 277,0 miljoonaa euroa 31.12.2021

Omien varojen vähimmäisvaatimus ja riskipainotetut erät

Miljoonaa euroa	31.12.2021		31.12.2020	
	Vähimmäis- vaatimus	Riskipainotetut erät	Vähimmäis- vaatimus	Riskipainotetut erät
Luottoriski	294,1	3 676,7	313,2	3 915,4
- josta vastapuoliriski	-	-	-	-
Perusmenetelmä (IRB)	292,0	3 650,5	311,7	3 896,8
- valtiovastuut	-	-	-	-
- yritysvastuut	31,3	390,8	32,6	407,3
- edistynyt menetelmä	31,3	390,8	32,6	407,3
- luottolaitosvastuut	0,4	4,5	0,2	2,4
- vähittäisvastuut	260,3	3 253,6	278,8	3 485,2
- vastuut, joiden vakuutena on kiinteää omaisuutta	188,2	2 352,5	209,3	2 616,1
- muut vähittäisvastuut	72,1	901,1	69,5	869,1
- muut	0,1	1,6	0,2	1,9
Standardimenetelmä	2,1	26,2	1,5	18,6
- valtio- tai keskuspankkivastuut	2,1	26,2	1,5	18,6
- luottolaitosvastuut	0,0	0,0	0,0	0,0
Operatiivinen riski	26,2	327,4	24,0	299,4
Standardimenetelmä	26,2	327,4	24,0	299,4
Riskipainotettujen erien lisäys, Suomen vähimmäis- riskipaino, vakavaraisuusasetuksen 458 artikla	-	-	57,8	721,9
Riskipainotettujen erien lisäys, Ruotsin vähimmäis- riskipaino, vakavaraisuusasetuksen 458 artikla	0,8	10,2	0,6	7,8
Riskipainotettujen erien lisäys, vakavaraisuusase- tuksen 3 artikla	-	-	-	-
Yhteensä	321,1	4 014,2	395,6	4 944,5

Uudet säännökset

Kesäkuussa 2019 otettiin käyttöön niin sanottu pankki-paketti, joka sisältää muutoksia BRRD- ja CRD-direktiiveihin sekä CRR-asetukseen. Muutoksiin sisältyvät omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL) tarkistus, markkinariskivaatimusten tarkistus (kaupankäyntisalkkujen perusteellinen läpikäynti, FRTB), sitova pysyvän varainhankinnan vaatimus, 3 prosentin vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vaatimus, joka on katettava ensisijaisella pääomalla, sekä muutoksia pilari 2:n vaatimuksiin ja makrotason vakavaraisuussäätelyyn. Muutetut CRD (CRD V)- ja BRRD (BRRD II) -direktiivit tulivat voimaan 28. joulukuuta 2020 ja implementoitiin kansalliseen lainsäädäntöön 1. huhtikuuta 2021. Suurin osa CRR II -asetuksen muutoksista tuli puolestaan voimaan 28. kesäkuuta 2021.

Toukokuussa 2021 Kiinnitysluottopankki vastaanotti yhteisen kriisinratkaisuviranomaisen (Single Resolution Board, SRB) päätöksen omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksesta (MREL). Päätöksen mukaan Kiinnitysluottopankin tulee täyttää 1.1.2022 lukien kokonaisriskiin pohjautuva vaatimus, joka on määrältään 15,87 prosenttia ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävään vastuiden kokonaismäärään pohjautuva vaatimus joka on määrältään 4,81 prosenttia, sekä 1.1.2024 lukien kokonaisriskiin pohjautuva vaatimus, joka on määrältään 15,87 prosenttia ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävään vastuiden kokonaismäärään pohjautuva vaatimus joka on määrältään 5,91 prosenttia. Kiinnitysluottopankin yhteenlasketun puskurivaatimuksen täyttämiseen käytetyt omat varat eivät ole käytettävissä kokonaisriskiin pohjautuvan vaatimuksen täyttämiseksi. Hyväksyttävien velkojen ja omien varojen määrää tulee kasvattaa lineaarisesti kohti täysimääräistä vähimmäisvaatimusta.

Finanssivalvonta päätti pitää vastasyklisen pääomapsukurivaatimuksen 0 prosentissa vuonna 2021. Asunto- luottojen lainakattoa alennettiin 5 prosenttiyksiköllä 85 prosenttiin 1.10.2021 alkaen. Uutta eurooppalaista direktiiviä ja asetusta katettujen joukkolainojen liikkeenlaskusta ei ole vielä saatettu voimaan kansalliseen lainsäädäntöön. Asetusta aletaan soveltaa 8. heinäkuuta 2022 direktiivin edellyttämien kansallisten toimien rinnalla.

Viimeistellyt Basel III -säännökset ("Basel IV")

Basel III on maailmanlaajuinen pankkien vakavaraisuutta, stressitestausta ja likviditeettiriskiä koskeva säännöstö. Joulukuussa 2017 julkaistiin viimeistellyt Basel III -säännökset, joita kutsutaan usein myös Basel IV -paketiksi. Basel IV -paketin oli alun perin tarkoitus tulla voimaan vuonna 2022, mutta toimeenpanoa lykättiin COVID-19 -tilanteen johdosta vuoteen 2023. Basel IV -paketti sisältää muutoksia luottorisktiin, operatiiviseen riskiin, vastuun arvonokaisuriskiin ja omavaraisuusasteeseen sekä uuden riskipainolattian.

Ennen kuin Basel IV -paketti koskee Nordeaa, se on vietävä osaksi EU-säännöksiä. Euroopan komissio julkaisi 27. lokakuuta 2021 esityksen uudistusten käyttöönotosta EU:ssa CRD- ja CRR-muutosten muodossa. Komissio esittää muutosten voimaantuloa 1. tammikuuta 2025 alkaen. Ennen lopullista päätöksentekoa Euroopan komissio, neuvosto ja parlamentti käyvät vielä esitystä koskevia neuvotteluja.

Luottoriskin osalta esitys sisältää muutoksia sekä sisäisten mallien että perusmenetelmän käyttöön. Sisäisten mallien käyttöä joissakin vastuissa rajoitetaan. Sisäisten mallien menetelmää ja perusmenetelmää on lisäksi muutettu markkinariskin osalta. Operatiivisen riskin kolme nykyistä laskentamenetelmää poistetaan ja korvataan yhdellä perusmenetelmällä, jota kaikkien pankkien on käytettävä. Vastuun arvonokaisuriskin sisäisen mallin menetelmä poistuu ja perusmenetelmää muutetaan.

Riskipainolattia tullaan asettamaan 72,5 prosenttiin kaikista vastuista, jos ne laskettaisiin perusmenetelmällä. Tämä tarkoittaa, että lattian mukainen pääomavaatimus on 72,5 prosenttia luottoriskin, markkinariskin ja operatiivisen riskin perusmenetelmillä lasketuista pilari 1:n riskipainotettuja eriä koskevista vaatimuksista. Lattia otetaan käyttöön asteittain: 1. tammikuuta 2025 alkaen lattia on 50 prosenttia ja täysimääräinen lattia 72,5 prosenttia tulee voimaan 1. tammikuuta 2030. Riskipainolattian mukaisen pääomavaatimuksen laskentaa koskevat siirtymäsäännökset ovat voimassa vuoden 2032 loppuun saakka.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj

Tilinpäätös

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Liite	2021	2020
Liiketoiminnan tuotot			
Korkotuotot	4	280,5	279,3
Korkokulut	4	-17,9	-43,7
Rahoituskate	4	262,6	235,6
Palkkiotuotot		11,4	9,9
Palkkiokulut		-7,7	-10,1
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	5	3,7	-0,2
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	6	9,8	-9,4
Muut liiketoiminnan tuotot		0,1	0,1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		276,2	226,1
Liiketoiminnan kulut			
Hallintokulut:			
Henkilöstökulut	7	-1,4	-1,4
Muut kulut	8	-146,5	-64,7
Poistot aineellisista hyödykkeistä		0,0	0,0
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-147,9	-66,1
Tulos ennen arvonalentumistappioita		128,3	160,0
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	9	-40,2	-15,4
Liikevoitto		88,1	144,6
Tuloverot	10	-17,6	-28,9
Tilikauden tulos		70,5	115,7
Josta:			
Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		70,5	115,7

Laaja tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	2021	2020
Tilikauden tulos	70,5	115,7
Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan		
Rahavirran suojauserät:		
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-16,0	6,4
- Verot tilikauden aikaisista arvostusvoitoista/-tappioista	3,2	-1,3
- Tulosvaikutteisiksi siirretyt erät tilikauden aikana	2,9	-0,5
- Verot tulosvaikutteisiksi siirretyistä eristä tilikauden aikana	-0,6	0,1
Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:		
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen tilikauden aikana	0,0	0,0
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä kirjatut verot tilikauden aikana	0,0	0,0
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-10,5	4,7
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	60,0	120,4
Josta:		
Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	60,0	120,4

Tase

Miljoonaa euroa	Liite	31.12.2021	31.12.2020
Varat			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		1 821,3	241,8
Saamiset luottolaitoksilta	11	923,1	582,7
Luotot yleisölle	11	30 903,4	28 764,2
Johdannaiset	12	453,9	858,2
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin suojauksessa		55,8	230,3
Koneet ja kalusto		0,0	0,0
Laskennalliset verosaamiset	10	10,5	7,4
Muut varat	13	76,1	90,2
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	14	3,9	8,4
Varat yhteensä		34 248,0	30 783,2
Velat			
Velat luottolaitoksille		10 669,4	8 386,6
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		21 479,2	19 750,8
Johdannaissopimukset	12	211,0	331,3
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin suojauksessa		367,6	716,8
Verovelat		3,5	6,9
Muut velat	15	72,2	59,4
Siirtovelat ja saadut ennakot	16	158,1	133,4
Varaukset	17	0,2	0,1
Eläkevelat	18	0,1	0,2
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	19	0,0	200,5
Velat yhteensä		32 961,3	29 586,0
Oma pääoma			
Osakepääoma		250,0	250,0
Muut rahastot		908,9	819,4
Kertyneet voittovarot		127,8	127,8
Oma pääoma yhteensä		1 286,7	1 197,2
Velat ja oma pääoma yhteensä		34 248,0	30 783,2
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus	21	23 644,1	22 934,8
Luottolupaukset		522,9	396,2

Oman pääoman muutokset

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajille kuuluva osuus

Miljoonaa euroa	Muut rahastot				Kertyneet voittovarat	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Rahavirran suojauseurat	Muut rahastot	Etuuspohjaiset eläke- järjestelyt		
Oma pääoma 1.1.2021	250,0	19,4	800,0	0,0	127,8	1 197,2
Tilikauden tulos	-	-	-	-	70,5	70,5
<i>Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>						
Rahavirran suojauseurat:						
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	-16,0	-	-	-	-16,0
- Arvostusvoitoista/-tappioista maksetut verot tilikauden aikana	-	3,2	-	-	-	3,2
- Tulosvaikutteisiksi siirretyt erät tilikauden aikana	-	2,9	-	-	-	2,9
- Verot tulosvaikutteisiksi siirretyistä eristä tilikauden aikana	-	-0,6	-	-	-	-0,6
<i>Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>						
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:						
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen kauden aikana	-	-	-	0,1	-	0,1
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä kirjatut verot kauden aikana	-	-	-	0,0	-	0,0
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	-10,5	-	0,1	-	-10,4
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-10,5	-	0,1	70,5	60,0
Ennako-osinko	-	-	-	-	-70,5	-70,5
Muut muutokset	-	-	100,0	-	0,0	100,0
Oma pääoma 31.12.2021	250,0	8,8	900,0	0,0	127,8	1 286,7

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajille kuuluva osuus

Miljoonaa euroa	Muut rahastot				Kertyneet voittovarat	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Rahavirran suojauseurat	Muut rahastot	Etuuspohjaiset eläke- järjestelyt		
Oma pääoma 1.1.2020	250,0	14,6	800,0	0,0	70,0	1 134,6
Tilikauden tulos	-	-	-	-	115,7	115,7
<i>Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>						
Rahavirran suojauseurat:						
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	6,4	-	-	-	6,4
- Arvostusvoitoista/-tappioista maksetut verot tilikauden aikana	-	-1,3	-	-	-	-1,3
- Tulosvaikutteisiksi siirretyt erät tilikauden aikana	-	-0,5	-	-	-	-0,5
- Verot tulosvaikutteisiksi siirretyistä eristä tilikauden aikana	-	0,1	-	-	-	0,1
<i>Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>						
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:						
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen kauden aikana	-	-	-	0,0	-	0,0
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä kirjatut verot kauden aikana	-	-	-	0,0	-	0,0
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	4,7	-	0,0	-	4,7
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	4,7	-	0,0	115,7	120,4
Ennako-osinko	-	-	-	-	-57,8	-57,8
Muut muutokset	-	-	-	-	0,0	0,0
Oma pääoma 31.12.2020	250,0	19,4	800,0	0,0	127,8	1 197,2

Rahavirtalaskelma

Miljoonaa euroa	2021	2020
Liiketoiminta		
Liikevoitto	88,1	144,6
Oikaisut kassavirtaan sisällyttämistä eristä	-112,5	126,8
Maksetut tuloverot	-21,4	-30,9
Tuloveron palautus	0,0	0,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutosta	-45,8	240,5
Liiketoimintaan kuuluvien saamisten muutos		
Muutos luotonannossa luottolaitoksille	0,0	0,1
Muutos luotonannossa yleisölle	-2 179,4	-2 046,1
Muutos johdannaisissa, netto	288,5	-22,6
Muutos muissa saamisissa	14,1	-87,4
Liiketoimintaan kuuluvien velkojen muutos		
Muutos veloissa luottolaitoksille	2 282,8	-3 173,8
Muutos liikkeeseen lasketuissa arvopapereissa	1 728,4	3 639,2
Muutos muissa veloissa	0,1	3,8
Liiketoiminnan rahavirta	2 088,7	-1 446,4
Rahoitustoiminta		
Liikkeeseenlasketut velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-200,5	0,0
Maksetut osingot	-57,8	-89,8
Muut muutokset	89,5	0,0
Rahoitustoiminnan rahavirta	-168,8	-89,8
Kauden rahavirta	1 919,9	-1 536,3
Rahavarat kauden alussa	264,2	1 800,5
Rahavarat kauden lopussa	2 184,2	264,2
Muutos	1 919,9	-1 536,3

Lisätiedot rahavirtalaskelmasta

Rahavirtalaskelmassa esitetään käteisten varojen ja niihin rinnastettujen varojen rahavirrat tilikauden aikana koko liiketoiminnan osalta. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n rahavirtalaskelmassa on noudatettu liiketoiminnan rahavirtojen epäsuoraa esittämistapaa, jossa tilikauden tulosta oikaistaan muiden kuin maksuperusteisten tapahtumien vaikutuksella (esim. poistot ja arvonalentumistappiot luotoista). Rahavirrat luokitellaan liiketoiminnan ja rahoitustoiminnan rahavirtoihin.

Liiketoiminta

Liiketoiminnalla tarkoitetaan pääasiallista tuloa tuottavaa toimintaa. Rahavirta muodostuu pääsääntöisesti liikevoitosta, jota oikaistaan rahavirtoihin kuulumattomilla erillä ja maksetuilla tuloveroilla. Rahavirtoihin kuulumattomien erien oikaisuihin sisältyvät erät:

Miljoonaa euroa	2021	2020
Arvonalentumistappiot luotoista	40,2	15,4
Realisoitumattomat voitot/tappiot	-4,6	8,1
Siirtyvien erien ja varausten muutokset	26,7	-12,9
Muut erät	-174,8	116,2
Yhteensä	-112,5	126,8

Liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutoksiin sisältyvät erät ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvia varoja ja velkoja kuten luottoja, talletuksia ja liikkeeseen laskettuja velkainstrumentteja. Johdannaissopimusten muutokset esitetään nettona.

Liiketoiminnan rahavirtaan sisältyvät saadut korkotuotot ja maksetut korkokulut:

Miljoonaa euroa	2021	2020
Saadut korkotuotot	280,5	279,3
Maksetut korkokulut	-17,9	-43,7

Rahavirtalaskelma, jatkuu

Rahoitustoiminta

Rahoitustoiminnan tapahtumat kuten osake-emissiot, osingonjako sekä huonomman etuoikeuden lainojen liikkeeseenlaskut ja lyhennykset näkyvät muutoksina omassa pääomassa ja huonomman etuoikeuden lainoissa.

Käteiset ja niihin rinnastettavat varat

Seuraavat erät sisältyvät käteisiin varoihin:

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	1 821,3	241,8
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	362,8	22,4
Yhteensä	2 184,2	264,2

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit. Saamisiin keskuspankeilta sisältyvät keskuspankeissa ja julkisen viranomaisen ylläpitämissä postisiirtojärjestelmissä olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- keskuspankin tai postisiirtojärjestelmän kotipaikka on maassa, jossa yhtiöllä on toimipaikka
- tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältävät käteiset varat lukuun ottamatta joukkolainoja ja muita korollisia arvopapereita.

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	20
2. Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa	20
3. IFRS-standardien muutokset, jotka eivät ole vielä käytössä.....	21
4. Kriittinen arviointi ja arvioiden epävarmuustekijät	21
5. Tuottojen ja niiden arvonalentumisten kirjaaminen	22
6. Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen	23
7. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat.....	24
8. Suojauslaskenta.....	24
9. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen	25
10. Keskuspankkeihin talletetut varat	26
11. Rahoitusinstrumentit.....	26
12. Luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta	28
13. Leasing	30
14. Verot.....	30
15. Varaukset.....	30
16. Työsuhde-etuudet.....	30
17. Oma pääoma.....	31
18. Luottolupaukset	31
19. Lähipiiriä koskevat tapahtumat	31

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kiinnitysluottopankin tilinpäätös on laadittu EU-komission hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Lisäksi tilinpäätökseen on sovellettu tiettyjä täydentäviä säännöksiä, jotka sisältyvät Suomen kirjanpitolakiin, Suomen luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, Suomen kiinnitysluottopankkitoiminnasta annettuun lakiin, Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin sekä valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konserni-tilinpäätöksestä antamaan asetukseen.

Edellä mainittujen standardien, suositusten ja lakien mukaiset tiedot sisältyvät hallituksen toimintakertomuksen pääoman hallintaa käsittelevään osioon sekä tilinpäätöksen liitteisiin sekä muihin tilinpäätöksen kohtiin.

Kiinnitysluottopankin hallitus hyväksyi tilinpäätöksen 21. helmikuuta 2022. Lopullisesti tilinpäätös vahvistetaan varsinaisessa yhtiökokouksessa 21. helmikuuta 2022.

Kiinnitysluottopankin tilinpäätösperiaatteet, laskentatavat ja esitystapa ovat samat kuin vuoden 2020 vuosikertomuksessa lukuun ottamatta jäljempänä kohdassa ”Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa” kuvattuja muutoksia tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa.

Kaikki luvut on esitetty miljoonina euroina, ellei muuta ole mainittu.

2. Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa

Vuonna 2021 käyttöön otetut uudet tilinpäätöstä koskevat vaatimukset ja niiden vaikutukset Kiinnitysluottopankin tilinpäätökseen kuvataan jäljempänä.

Taloudellisissa suojauksissa käytettyjen johdannais-ten korkojen esitystavan muutos

Vuoden 2021 alusta lähtien, korot rahoitusvaroja suojaavista johdannaisista on luokiteltu korkotuotoiksi ja korot rahoitusvelkoja suojaavista johdannaisista on luokiteltu korkokuluiksi tuloslaskelmalla. Aikaisemmin kaikki taloudellisissa suojauksissa käytettyjen johdannaisien korot oli luokiteltu korkokuluiksi. Uusi periaate antaa paremman kuvan suojaustapahtumien taloudellisesta merkityksestä. Vertailuluvut on oikaistu vastaavasti. Muutoksen vaikutus tuloslaskelman eriin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Miljoonaa euroa	2021		
	Vanha esitystapa	Muutos	Uusi esitystapa
Korkotuotot	277,5	3,0	280,5
Korkokulut	-14,9	-3,0	-17,9
Rahoituskate	262,6	-	262,6

Miljoonaa euroa	2020		
	Vanha esitystapa	Muutos	Uusi esitystapa
Korkotuotot	279,1	0,2	279,3
Korkokulut	-43,4	-0,2	-43,7
Rahoituskate	235,6	-	235,6

Viitekorkouudistus – Vaihe 2

IASB julkaisi vuonna 2020 muutoksia standardeihin IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16. Viitekorkouudistuksen vaihe 2 sisältää kolme pääaluetta: suojauslaskenta, muutokset ja tietojen julkistaminen. Muutoksia alettiin soveltaa Kiinnitysluottopankissa 1. tammikuuta 2021 alkaen. Kiinnitysluottopankin suojaussuhteet voivat jatkua ennallaan, eikä olennaisia tulosvaikutuksia ole kirjattu.

Muutos selventää, että suojauslaskentaa ei tarvitse lopettaa suojattaviin eriin ja suojausinstrumentteihin viitekorkouudistuksen vuoksi tehtävien muutosten vuoksi. Suojaussuhteet (ja niihin liittyvä dokumentaatio) tulee korjata niin, että ne kuvastavat suojattavan erän, suojausinstrumentin ja suojattavan riskin muutoksia. Muutoksista mahdollisesti syntyvät arvostuskorjaukset kirjataan osaksi suojauksen tehottomuutta.

Viitekorkouudistuksen suoraan edellyttämiä ja taloudellisesti yhdenmukaisia muutoksia jaksotettuun hankintamenuun arvostettaviin instrumentteihin ei kirjata muutoksiksi. Tällaisissa muutoksissa efektiivistä korkoa muokataan suhteessa muokattuihin kassavirtoihin. Lisätietoja on liitteessä 12.

3. IFRS-standardien muutokset, jotka eivät ole vielä käytössä

Muutokset IAS 12 Tuloverot -standardiin : Laskennallisten verojen kirjaaminen tapahtumista, joista syntyy samaan aikaan sekä laskennallinen verovelka että -saaminen

Vuonna 2021 IASB julkaisi muutoksia IAS 12 Tuloverot-standardiin liittyen laskennallisten verojen kirjaamiseen sellaisista tapahtumista, joista syntyy samaan aikaan sekä laskennallinen verovelka että -saaminen.

Muutokset vaativat yrityksiä kirjaamaan laskennallisen verovelan tai saamisen omaisuuserän tai velan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä silloin, kun liiketapahtumasta syntyy saman suuruisena sekä veronalainen että vähennyskelpoinen väliaikainen ero. Tämä vaatimus voi tulla kyseeseen vuokratvelan ja sitä vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä vuokrasopimuksen alkaessa. Vaatimus pätee myös purkamisen ja palauttamisen yhteydessä sekä muiden sellaisten velkojen tapauksissa, joissa vastaavat summat kirjataan osana niihin liittyvän omaisuuserän kustannusta.

Muutokset tulevat voimaan 1. tammikuuta 2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla ja aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU ei ole vielä hyväksynyt standardia, eikä Kiinnitysluottopankki tällä hetkellä aio soveltaa sitä etukäteen. Bruttomääräiset laskennalliset verosaamiset ja verovelat esitetään liitetiedoissa, mutta netotetaan taseessa mikäli standardin vaatimukset täyttyvät. Näin ollen Kiinnitysluottopankin arvion mukaan muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta tilinpäätökseen tai yhtiön vakavaraisuuteen soveltamisen alkaessa.

Muut IFRS-standardien muutokset

IASB on julkaissut seuraavat uudet tai muutetut standardit, joilla ei arvioida olevan käyttöönoton alkuvaiheessa merkittävää vaikutusta Nordea-konsernin eikä Kiinnitysluottopankin tilinpäätökseen, vakavaraisuuteen tai suuriin asiakasriskeihin:

- Muutokset IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardiin
- Muutokset IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet -standardiin
- Muutokset IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat -standardiin
- Vuosittaiset parannukset 2018-2020
- Muutokset IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet -standardiin : kirjanpidollisten arvioiden määrittelmä
- Ehdotetut muutokset IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardiin : COVID-19 -liittännäiset vuokran alennukset
- Muutokset IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardiin ja IFRS-käytäntöjä kuvaavaan ohjeeseen 2 : Tilinpäätösperiaatteiden esittäminen

4. Kriittinen arviointi ja arvioiden epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaan edellyttää tietyissä yhteyksissä arvioiden ja oletusten käyttöä. Myöhemmin toteutuvat luvut saattavat poiketa jossain määrin arvioituista. Tässä kohdassa kuvataan:

- Raportointikauden lopussa vallitsevat arvioiden epävarmuustekijät, joihin liittyy merkittävä riski siitä, että varojen ja velkojen kirjanpitoarvoa joudutaan olennaisesti oikaisemaan seuraavan tilikauden aikana ja
- Tilinpäätösperiaatteiden soveltamisessa käytetyt arviot (lukuun ottamatta arvioita, jotka sisältävät oletuksia), joilla on merkittävin vaikutus tilinpäätökseen kirjattaviin lukuihin.

Kriittiset arviot ja epävarmuustekijät liittyvät erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- Tiettyjen rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen
- Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen pois taseesta
- Yleisölle annettujen luottojen ja luottolaitoksilta olevien saamisten arvon alentumistestit
- Rahavirtojen suojauksen tehokkuuden mittaus

Tiettyjen rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Kiinnitysluottopankin rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämistä koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 9 ”Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen” ja liitteessä 23 ”Varojen ja velkojen käypä arvo”. OTC-johdannaisten ja sellaisten muiden rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisessä, joiden osalta ei ole saatavilla markkinoilla annettua noteerausta eikä äskettäin noteerattua markkinahintaa, noudatetaan kriittistä arviointia, jolla on merkittävä vaikutus tilinpäätökseen kirjattaviin lukuihin. Kriittinen arviointi koskee seuraavia seikkoja:

- Arvostusmenetelmän valinta
- Päätös siitä, milloin kurssinoteeraus ei anna oikeaa kuvaa käyvästä arvosta (mukaan lukien päätös siitä, milloin markkinat ovat toimivat)
- Käyvän arvon oikaisu, jolla otetaan huomioon luotto-, malli- ja likviditeettiriskit
- Päätös siitä, mitkä markkinaparametrit ovat todennettavissa.

Sellaisten rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisessä tarvittaviin kriittisiin arvioihin, joiden osalta ei ole saatavilla markkinoilla annettua noteerausta eikä äskettäin noteerattua markkinahintaa, liittyy myös paljon arvioiden epävarmuustekijöitä.

Näissä tapauksissa päätökset pohjautuvat Kiinnitysluottopankin tilinpäätös- ja arvostusperiaatteiden mukaiseen ammatilliseen arviointiin.

Käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen käypä arvo hierarkiatason 2 arvostusmenetelmällä laskettuna oli 405,0 miljoonaa euroa (718,7) ja rahoitusvelkojen käypä arvo oli vastaavasti 211,0 miljoonaa euroa (331,3) vuoden lopussa. Käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen käypä arvo hierarkiatason 3 arvostusmenetelmällä laskettuna oli 48,9 miljoonaa euroa (139,5). Johdannaissopimusten arvoa määritettäessä vuoden 2021 aikana tehdyt arvostusmuutokset (kuten CVA ja DVA) olivat 0,3 miljoonaa euroa (0,3).

Tietoja sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon liittyvästä herkkyysoanalyysistä, joiden arvostuksessa käytetään merkittäviä ei-todennettavissa olevia parametreja, annetaan liitteessä 23 ”Varojen ja velkojen käypä arvo”.

Rahoitusvarojen kirjaaminen pois taseesta

Luotot ja muut rahoitusvarat, joiden rahavirtoja on muokattu tai joiden rahavirrat ovat osa velkajärjestelyä, kirjataan pois taseesta, ja uusi luotto kirjataan taseeseen, jos uuden luoton ehdot ovat olennaisesti erilaiset kuin vanhan luoton ehdot.

Kiinnitysluottopankissa näin tehdään yleensä, jos uuden luoton rahavirtojen nykyarvo alkuperäisellä korolla diskontattuna eroaa yli 10 prosenttia vanhan luoton jäljellä olevien odotettujen rahavirtojen nykyarvosta. Ehtojen katsotaan olevan merkittävästi erilaiset myös, jos rahoitusvarojen muokatut kassavirrat ovat pelkästään pääoman ja koron maksuja mutta alkuperäiset vanhan luoton ehdot eivät, tai päinvastoin.

Taseen vastaavaa-puolella olevien lainojen kirjanpitoarvo oli 31 826,5 miljoonaa euroa (29 346,9) vuoden 2021 lopussa.

Arvon alentumistestit, luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta

Luottojen arvonalentumistestejä koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 12 ”Luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta”.

Johdon on tehtävä kriittisiä arvioita ja päätöksiä luottojen arvonalentumisten laskennassa. Kiinnitysluottopankin koko lainakanta ennen arvon alentumisia oli 31 883,4 miljoonaa euroa (29 370,6) vuoden lopussa. Lisätietoja on liitteessä 11 ”Luottosalkku ja arvonalentumiset”.

Saatavakohtaisesti arvoltaan alentuneista saamisista kirjattavien arvonalentumisten laskennassa tehdään arvioita asiakkailta saatavien odotettujen rahavirtojen määristä ja ajankohdista eri skenaarioissa. Tähän sisältyy myös mahdollisen vakuuden arvostus. Arvioita tehdään myös eri skenaarioiden toteutumisen todennäköisyydestä.

Saamisten arvostuksessa arvioidaan, milloin vastuuseen liittyvä luottoriski on kasvanut merkittävästi. Jos riski on kasvanut merkittävästi, arvonalentumiskirjaus perustuu odotettuihin tappioihin omaisuuserän koko

elinkaaren ajalta. Jos taas riski ei ole kasvanut merkittävästi, arvonalentumiskirjaus perustuu odotettuihin tappioihin 12 seuraavan kuukauden aikana. Lisäksi arviointia sisältyy odotettujen tappioiden laskennassa käytettäviin muihin parametreihin (kuten tasolla 2 käytettyyn odotettuun elinkaareen) sovellettavien mallinnusvaihtoehtojen valintaan sekä siihen, ovatko historialliseen kehitykseen perustuvat parametrit olennaisia tulevien tappioiden arvioinnissa.

Arvon alentumiskirjausten laskennassa käytetty tilastollinen malli perustuu makrotalouden skenaarioihin, jotka edellyttävät johdon tekemiä arvioita skenaarioiden ominaisuuksista ja niiden toteutumisen todennäköisyydestä. Arvioita tarvitaan myös silloin, kun määritetään, missä määrin eri skenaarioiden parametrit ovat historiallisen kehityksen perusteella olennaisia tulevien tappioiden arvioinnissa. Saatavaryhmäkohtaisesti laskettuihin varauksiin tehdään korjauksia, mikäli historiallinen aineisto ei riittävästi kuvaa johdon näkemystä odotettavissa olevista luottotappioista. Näiden korjauksen arvioiminen edellyttää johdolta kriittistä arviointia.

Rahavirtojen suojauksen tehokkuuden mitta

Rahavirtojen suojausta koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 8 ”Suojauslaskenta”.

Tärkeä rahavirtojen suojauslaskentaan liittyvä päätös on tehokkuuden mittaustavan valinta.

Kiinnitysluottopankissa sovelletussa rahavirtojen suojauslaskennassa käytettävät suojausinstrumentit ovat pääasiassa koron- ja valuutanvaihtosopimuksia, jotka kirjataan aina käypään arvoon. Valuuttakomponentti määritellään valuuttariskin rahavirtasuojaukseksi ja korkokomponentti korkoriskin käyvän arvon suojaukseksi. Näiden rahavirtasuojauksen tehokkuuden mittaukseen käytetään hypoteettista johdannaismenetelmää, jossa suojatusta sopimuksesta (valuuttakomponentti) odotettujen vastaisten rahavirtojen kumulatiivisen muutoksen nykyarvon tilalla käytetään täydellisen hypoteettisen vaihtosopimuksen muutosta. Kriittistä arviointia tarvitaan täydellisen hypoteettisen vaihtosopimuksen ominaisuuksien määrittelyyn.

Kriittinen arviointi COVID-19 -tilanteen osalta

Kiinnitysluottopankin arvion mukaan vuoden 2021 vuosikertomuksen laadinnassa ei ole sovellettu merkittävää kriittistä arviointia erityisesti COVID-19 -tilanteeseen liittyen.

5. Tuottojen ja niiden arvonalentumisten kirjaaminen

Rahoituskate

Korkotuotot ja -kulut lasketaan ja kirjataan efektiivisen koron mukaan tai tarpeen vaatiessa sellaisen laskentatavan mukaan, jonka tuloksen voidaan katsoa olevan riittävän lähellä efektiivisen koron mukaan laskettua summaa. Efektiivinen korko sisältää palkkiot, joiden katsotaan olevan olennainen osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa (yleensä palkkioita, jotka on saatu

korvauksena riskistä). Efektiivinen korko on sama kuin korko, jolla diskontataan arvioitua vastaiset rahavirrat rahoitusvaran tai -velan nettomääräiseen kirjanpitoarvoon.

Rahoitusinstrumenteista kertyvät korkotuotot ja -kulut luokitellaan jäljempänä mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta erään Rahoituskate.

Valuutanvaihtosopimusten korkokomponentit, koronvaihtosopimuksista maksetut ja niistä saadut korot sekä kertyneissä koroissa tapahtuneet muutokset kirjataan erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä, lukuun ottamatta suojaustarkoituksessa käytettäviä johdannaisia. Suojauslaskennassa käytettävien johdannaisen korko kirjataan efektiivisen koron mukaan lasetuksi korkotuotoksi, jos johdannainen suojaa saatavia, ja korkokuluksi, jos johdannainen suojaa velkaa. Taloudellisissa suojauksissa korko luokitellaan muuksi korkotuotoksi, jos johdannainen suojaa saatavia ja korkokuluksi jos johdannainen suojaa velkaa.

Muut korkotuotot sisältävät rahoitusvelkoihin liittyvät negatiiviset kulut ja vastaavasti muut korkokulut sisältävät rahoitusvaroihin liittyvät negatiiviset tuotot.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Kiinnitysluottopankki saa palkkiotuottoja lähinnä asiakkaille tarjoamistaan luotonantoon liittyvistä palveluista. Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot koostuvat yleensä lainanhoitoon liittyvistä palveluista. Palkkiotuotot kirjataan joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana, kun suoritevelvollisuudet on täytetty.

Luotonantoon liittyvät palkkiot, jotka eivät ole osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, kirjataan yhtenä ajankohtana.

Palkkiokulut ovat yleensä suoriteperusteisia ja kirjataan yhtenä ajankohtana kun palvelu on saatu. Ostettujen taussitoumusten kulut jaksotetaan sitoumusten voimassaoloajalle ja kirjataan palkkiokuluiksi.

Sopimusten hankkimisesta syntyvät alkuperäiset sopimuskulut kirjataan rahoitusvaroiksi ja jaksotetaan, jos on odotettavissa, että kulut saadaan takaisin.

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä

Toteutuneet ja toteutumattomat voitot ja tappiot rahoitusinstrumenteista, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä. Toteutuneet ja toteutumattomat voitot ja tappiot liittyvät pääosin seuraaviin eriin:

- Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset instrumentit
- Voitot/tappiot valuuttakurssimuutoksista

Rahavirtojen suojausten tehoton osa kirjataan erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Tähän erään sisältyvät myös jaksotettuun hankintameenon kirjatuihin rahoitusinstrumenteista kertyneet toteutuneet voitot ja tappiot, kuten saadut korkohyvitykset ja liikkeeseen laskettujen omien velkojen takaisinostoista kertyneet toteutuneet voitot/tappiot.

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä sisältää myös jaksotettuun hankintameenon arvostettavien suojattujen varojen ja velkojen käyvän arvon muutokset korkoriskin suojauksessa.

Muut liiketoiminnan tuotot ja muut kulut

Muita liiketoiminnan tuottoja, jotka eivät liity mihinkään muuhun tuloslaskelman erään, kirjataan yleensä silloin, kun on todennäköistä, että liiketoimesta saatavat hyödyt tulevat Kiinnitysluottopankille ja kun merkittävät riskit ja edut on siirretty ostajalle (yleensä silloin, kun liiketoimi on saatu päätökseen).

Vakausmaksut esitetään tuloslaskelman erässä "Muut kulut".

Arvonalentumistappiot luotoista, netto

Arvonalentumistappiot jaksotettuun hankintameenon arvostettaviksi luokitelluista rahoitusvaroista (katso kohta 11 "Rahoitusinstrumentit") tase-erissä Saamiset luottolaitoksilta ja Luotot yleisölle kirjataan tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot luotoista, netto. Tappiot kirjataan nettomääräisinä, eli niistä on vähennetty vakuuden arvo ja muut luottoriskiä pienentävät tekijät. Luotoista kertyvien arvonalentumistappioiden laskentaa koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 12 "Luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta".

6. Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen

Johdannaissopimukset, noteeratut arvopaperit ja valuuttakauppaan liittyvät spot-tapahtumat kirjataan taseeseen ja pois taseesta (ja omaisuus- tai velkaerä kirjaan taseeseen kaupantekopäivän ja selvityspäivän välillä erään Muut varat tai erään Muut velat) kaupantekopäivänä. Muut rahoitusinstrumentit kirjataan taseeseen selvityspäivänä.

Rahoitusvarat, joita ei kirjata kaupankäyntipäivän arvoon, kirjataan pois taseesta, kun oikeudet rahoitusinstrumentin rahavirtoihin raukeavat tai siirtyvät toiselle osapuolelle. Oikeudet rahavirtoihin raukeavat tai siirtyvät tavallisesti silloin, kun vastapuoli on esimerkiksi maksanut lainan takaisin Nordealle (selvityspäivänä).

Luotot ja muut rahoitusvarat, joiden rahavirtoja on muokattu tai joiden rahavirrat ovat osa velkajärjestelyä, kirjataan pois taseesta, ja uusi luotto kirjataan taseeseen, jos uuden luoton ehdot ovat olennaisesti erilaiset kuin vanhan luoton ehdot. Näin tehdään yleensä, jos uuden luoton rahavirtojen nykyarvo alkuperäisellä korolla diskontattuna eroaa yli 10 prosenttia vanhan luoto-

ton jäljellä olevien odotettujen rahavirtojen nykyarvosta. Samoja periaatteita sovelletaan rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun velka päättyy.

7. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat

Kiinnitysluottopankin toimintavaluutta on euro. Ulkomaan valuutaksi katsotaan kaikki muut valuutat kuin yhtiön toimintavaluutta. Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Sellaisten tapahtumien selvityksestä syntyneet valuuttakurssierot, joiden valuuttakurssi on selvityspäivänä eri kuin tapahtumapäivänä, sekä selvittämättömien valuuttamääräisten rahavarojen ja -velkojen toteutumattomat valuuttakurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

8. Suojauslaskenta

Osana riskienhallinnan periaatteitaan Nordea on tunnistanut useita riskiluokkia ja niitä vastaavia johdannaisinstrumenteilla toteutettavia suojausstrategioita, kuten kuvataan liitteessä 2 ”Riskien ja likviditeetin hallinta” (markkinariskiosio) ja liitteessä 12 ”Johdannaiset ja suojauslaskenta”.

Kun suojaus täyttää IAS 39 -standardissa määritellyt suojauslaskennan soveltamisedellytykset, Kiinnitysluottopankki soveltaa yhtä näistä suojauslaskentamalleista:

- käyvän arvon suojaus
- rahavirtojen suojaus

Kiinnitysluottopankki on päättänyt jatkaa IAS 39 -standardin carve out -version mukaista suojauslaskentaa IFRS 9 -standardin sallimalla tavalla.

EU:n carve out -version mukaisesti johdannaisryhmää (tai sen osia) voidaan tarkastella yhdistelmänä ja ne voidaan yhdessä määrittää suojausinstrumentiksi. Lisäksi carve out -versio poistaa joitakin ydintalletusten suojaukseen ja alisuojausstrategioihin liittyvän käyvän arvon suojauksen rajoituksia. Kiinnitysluottopankki dokumentoi suojaussopimuksen tekohetkellä muodollisesti sen, miten suojaus täyttää suojauslaskennan soveltamisedellytykset, mukaan lukien suojatun erän ja suojaavan erän taloudellinen suhde, riskin luonne, riskienhallinnan tavoite, suojaussopimukseen sovellettava strategia ja menetelmä, jolla suojauksen tehokkuus arvioidaan.

Suojauslaskentaa voidaan käyttää vain, jos suojaus on hyvin tehokas. Suojausta pidetään hyvin tehokkaana, jos suojaussopimusta tehtäessä ja koko sen juoksuajana voidaan olettaa, että suojatun erän käyvän arvon

muutokset neutraloituvat suojatun riskin osalta olennaisilta osin suojaavan erän käyvän arvon muutoksilla. Suojauksen tehokkuuden tulee olla 80–125 prosenttia.

Sopimuksilla, jotka tehdään Nordean suojaustavoitteiden mukaisesti mutta jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, on taloudellinen suojaussuhde.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauslaskentamallia sovelletaan johdannaisoppimuksiin, joilla suojaudutaan tietyille riskille alttiina olevien taseeseen kirjattujen varojen tai velkojen käyvän arvon muutoksilta liitteessä 12 ”Johdannaiset ja suojauslaskenta” määriteltyjen Kiinnitysluottopankin riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti. Kiinnitysluottopankin tilinpäätökseen sisältyvien varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski syntyy pääosin kiinteäkorkoisista lainoista, arvopapereista ja talletuksista, joihin liittyy korkoriski. Johdannaisoppimuksen ja suojatun erän käyvän arvon muutokset, jotka aiheutuvat suojautumisen kohteena olevista riskeistä, kirjataan erikseen tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä. Jos suojaus on tehokas, suojatun erän ja suojaavan erän käyvän arvon muutokset neutraloituvat.

Johdannaisoppimuksella suojatun erän käyvän arvon muutokset, jotka aiheutuvat suojautumisen kohteena olevista riskeistä, näkyvät suojatun erän kirjanpitoarvon oikaisussa, joka myös kirjataan tuloslaskelmaan. Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavien korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset esitetään erikseen tase-erässä Suojattavien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa.

Kiinnitysluottopankki soveltaa käyvän arvon suojauslaskentamallia sekä yksittäisen omaisuus- tai velkaerän tasolla että salkkukohtaisesti. Suojauksen tehostomuus kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Suojatut erät

Käyvän arvon suojauksen mukaan suojattu erä voi olla kirjattu yksittäinen omaisuus- tai velkaerä tai kirjaamaton sitoumus tai sellaisen osa. Suojattu erä voi olla myös ominaisuuksiltaan samankaltaisten omaisuus- tai velkaerien tai sitoumusten ryhmä. Suojattuihin eriin kuuluu sekä yksittäisiä omaisuus- ja velkaeriä että omaisuus- ja/tai velkaeristä koostuvia salkkuja.

Suojaavat instrumentit

Kiinnitysluottopankki käyttää suojausinstrumentteina ensisijaisesti koronvaihtosopimuksia, jotka arvostetaan aina käypään arvoon.

Suojauksen tehokkuus

Arvioidessaan suojauksen tehokkuutta takautuvasti Kiinnitysluottopankki määrittää suojaavien instrumenttien käyvän arvon ja vertaa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutosta suojatun erän käyvän arvon

muutokseen. Suojauksen tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti.

Jos suojaussuhde ei ole suojauslaskennan soveltamis-edellytysten mukainen, suojauslaskenta lopetetaan. Käyvän arvon suojauksissa suojaava instrumentti luokitellaan uudelleen kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi johdannaissopimukseksi ja suojatun erän käyvän arvon muutos siihen asti, kun suojaus päättyy, jaksotetaan tasasuuruksina erinä tuloslaskelmaan suojatun erän jäljellä olevan juoksuajan kuluessa.

Suojauksen tehottomuus voi johtua

- suojatuista ja suojaavista eristä saatavien rahavirtojen ajoituseroista
- suojattujen ja suojaavien erien diskonttaamiseen sovellettavien korkokäyrien eroista
- Kiinnitysluottopankin tai vastapuolen luottoriskin muutosten vaikutuksesta suojaavan tai suojatun erän käypään arvoon
- luottosalkun odotettujen ja toteutuneiden ennakkomaksujen välisistä eroista.

Rahavirtojen suojaus

Liitteessä 2 ”Riskien ja likviditeetin hallinta” (markkinariskiosio) ja liitteessä 12 ”Johdannaiset ja suojauslaskenta” määriteltävien Kiinnitysluottopankin riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti rahavirtojen suojauslaskentamallia sovelletaan, kun suojaudutaan vaihtuvakorkoisten instrumenttien tulevien koronmaksujen vaihteluilta tai valuuttariskeiltä. Suojaavan instrumentin tehokkaaksi määritellystä osasta kertyvä voitto tai tappio kirjataan muuhun laajaan tulokseen ja kertyneet voitot tai tappiot kirjataan oman pääoman rahavirran suojausrahastoon. Suojaavan instrumentin tehottomasta osasta kertyvä voitto tai tappio kirjataan pois omasta pääomasta tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Suojaavista instrumenteista kertyvät voitot ja tappiot, jotka kirjataan oman pääoman rahavirran suojausrahastoon muun laajan tuloksen kautta, kirjataan pois omasta pääomasta tuloslaskelmaan samalla tilikaudella kuin suojattu erä vaikuttaa tuloslaskelmaan, yleensä tilikaudella, jolla korkotuotto tai korkokulu kirjataan.

Suojatut erät

Rahavirran suojauksessa suojatut erät voivat olla erittäin todennäköisiä vaihtuvien korkojen rahavirtoja, jotka kertyvät kirjatuista varoista tai veloista tai tulevasta varoista tai veloista. Rahavirtojen suojauksia käytetään Kiinnitysluottopankissa, kun suojaudutaan vaihtuvakorkoisiin luottoihin liittyvältä korkoriskiltä.

Suojaavat instrumentit

Kun Kiinnitysluottopankki suojautuu vaihtuvakorkoisiin luottoihin liittyvältä korkoriskiltä, se käyttää suojausinstrumentteina koronvaihtosopimuksia, jotka arvostetaan aina käypään arvoon.

Suojauksen tehokkuus

Rahavirtasuojauksen tehokkuus mitataan takautuvasti hypoteettisella johdannaismenetelmällä, jossa suojatusta sopimuksesta (valuuttakomponentti) odotettujen vastaisten rahavirtojen kumulatiivisen muutoksen nykyarvon tilalla käytetään täydellisen hypoteettisen vaihtosopimuksen muutosta.

Jos suojaussuhde ei ole suojauslaskennan soveltamis-edellytysten mukainen, suojauslaskenta lopetetaan. Suojaavan instrumentin realisoitumaton arvon muutos siitä hetkestä, kun suojaus viimeksi todettiin tehokkaaksi, kirjataan tuloslaskelmaan. Suojaavaan instrumenttiin liittyvä kumulatiivinen voitto tai tappio, joka on kirjattu oman pääoman rahavirran suojausrahastoon muun laajan tuloksen kautta kaudelta, jolloin suojaus oli tehokas, luokitellaan pois omasta pääomasta ja kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä, jos odotetun tapahtuman ei enää odoteta toteutuvan.

Jos odotettu tapahtuma ei enää ole erittäin todennäköinen mutta sen odotetaan edelleen toteutuvan, suojaavaan erään liittyvä kumulatiivinen voitto tai tappio, joka on kirjattu muuhun laajaan tulokseen kaudelta, jolloin suojaus oli tehokas, sisältyy edelleen muuhun laajaan tulokseen, kunnes tapahtuma toteutuu tai sen ei enää odoteta toteutuvan.

Rahavirtasuojauksen tehottomuuden syyt ovat yleisesti ottaen samat kuin edellä kuvatut käyvän arvon suojausten tehottomuuden syyt. Ennakkomaksuihin liittyvä riski ei kuitenkaan ole rahavirtasuojauksissa yhtä olennainen, ja suojausten tehottomuus johtuu muutoksista ennakoitujen vastaisten rahavirtojen ajoituksissa ja määrissä.

9. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka laskentapäivänä saataisiin varallisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velkaerän siirtämisestä kyseisen omaisuus- tai velkaerän pääasiallisella markkinapaikalla, tai jos pääasiallista markkinapaikkaa ei ole, omaisuus- tai velkaerän kannalta kaikkein edullisimmalla markkinapaikalla, tapahtuvassa tavanomaisessa markkinaosapuolten välisessä kaupassa kulloistenkin markkinaolosuhteiden vallitessa.

Paras käyvän arvon määrittäminen saadaan, jos omaisuus- tai velkaerä noteerataan julkisesti toimivilla markkinoilla. Tällaista noteerausta käytetään rahoitusvarojen ja -velkojen arvostuksessa aina kun se on saatavilla. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos omaisuus- tai velkaerällä käydään kauppaa niin usein ja niin suurella volyyymilla, että hintatietoja on saatavilla jatkuvasti. Likviditeettiä ja volyymeja koskevat absoluuttiset tasot, joiden perusteella markkinoiden katsotaan olevan toimivat, vaihtelevat instrumenttilajeittain. Joissakin lajeissa hinnanvaihtelu on vähäistä myös sellaisilla lajiin sisältyvillä instrumenteilla, joilla käydään laajasti

kauppaa. Tällaiseen lajiin kuuluviin instrumentteihin sovellettavat likviditeettivaatimukset ovat lievempiä ja vastaavasti käyvän arvon määritykseen hyväksyttävien hintojen aikaraja on pidempi.

Kaupankäyntitiheyttä ja -volyymeja seurataan säännöllisesti, jotta voidaan arvioida, ovatko markkinat toimivat vai toimimattomat. Kiinnitysluottopankki käyttää pääsääntöisesti julkisia noteerauksia määrittäessään seuraavien tase-erien käypää arvoa:

- johdannaispimukset (noteeratut).

Jos rahoitusinstrumentin noteeraus ei anna oikeaa kuvaa säännöllisestä markkinahinnasta tai jos noteerausta ei saada, käypä arvo määritetään tarkoituksenmukaista arvostusmenetelmää käyttäen. Arvostusmenetelmän riittävyyttä seurataan säännöllisesti. Myös sitä, käytetäänkö noteerauksia vai teoreettisia hintoja, arvioidaan säännöllisesti.

Arvostusmenetelmiä on monenlaisia, aina yksinkertaisesta diskontatun rahavirran analyysistä monimutkaiseen optiohinnoittelumalleihin. Arvostusmenetelmät suunnitellaan siten, että markkinahintoja ja -kursseja käytetään aina kun mahdollista, mutta arvostuksessa voidaan käyttää hyväksi myös malliparametreja, jotka eivät ole todennettavissa. Arvostusmenetelmän riittävyys arvioidaan tutkimalla, kuinka hyvin se vastaa markkinahintoja. Tämä tehdään vertaamalla laskennan tuloksena saatuja hintoja asianomaisiin viitetietoihin, esimerkiksi pörssinoteerauksiin, vastapuolen tekemiin arvostuksiin tai konsensuspalvelujen tuottamiin hintatietoihin.

Kiinnitysluottopankki käyttää pääsääntöisesti arvostusmenetelmiä määrittäessään seuraavien tase-erien käypää arvoa:

- johdannaispimukset (OTC-johdannaiset).

Kun rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään arvostusmenetelmällä, tutkitaan, perustuvatko arvostusmallissa käytetyt muuttujat pääosin todennettavissa oleviin markkinatapahtumiin. Nordea-konserni pitää todennettavissa oleviin markkinatapahtumiin perustuva tietona tietoa, joka saadaan yleisesti saatavilla olevista ulkopuolisista lähteistä, jos tällaisen tiedon voidaan katsoa edustavan realistista markkina-arvoa. Jos tiedoilla, jotka eivät ole todennettavissa, on merkittävä vaikutus arvostukseen, instrumenttia ei voida alun perin kirjata arvostusmenetelmällä arvioituun käypään arvoon, ja kaikki ensimmäisen päivän tuotot jaksotetaan tulosvaikutteisesti instrumentin voimassaoloajalle. Aktivoidut ensimmäisen päivän tuotot siirretään tuloslaskelmaan, jos tiedoista, jotka eivät ole todennettavissa, tulee todennettavissa olevia tietoja.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot eritellään liitteessä 23 ”Varojen ja velkojen käypä arvo” sen perusteella, perustuvatko ne

- saman instrumentin noteeraukseen toimivilla markkinoilla (taso 1)
- todennettavia markkina-arvoja käyttävään arvostusmenetelmään (taso 2)
- ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävään arvostusmenetelmään (taso 3).

Kiinnitysluottopankin käyttämät arvostusmallit noudattavat hyväksytyjä rahoitusinstrumenttien hinnoitteluun sovellettavia taloudellisia metodeja. Niissä otetaan huomioon tekijät, joiden perusteella markkinaosapuolet määrittelevät hinnan.

Mallinnettujen riskien komitea (Model Risk Committee) hyväksyy uudet arvostusmallit, ja kaikkia malleja arvioidaan säännöllisesti.

Lisätietoja annetaan liitteessä 23 ”Varojen ja velkojen käypä arvo”.

10. Keskuspankkeihin talletetut varat

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit. Saamisiin keskuspankeilta sisältyvät keskuspankeissa ja julkisen viranomaisen ylläpitämissä postisiirtojärjestelmissä olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- Keskuspankin tai postisiirtojärjestelmän kotipaikka on Suomessa.
- Tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

11. Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Kaikki rahoitusinstrumentit on luokiteltu johonkin seuraavista ryhmistä:

Rahoitusvarat:

- jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat:
  - määrätty arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti

Rahoitusvelat:

- jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat:
  - määrätty arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti

Rahoitusvarojen luokittelu riippuu sen salkun liiketoimintamallista, johon instrumentti sisältyy, sekä siitä, sisältyykö rahavirtoihin pelkästään pääoman ja koron maksuja.

Rahoitusvarat, joiden rahavirtoihin sisältyy muutakin kuin pääoman ja koron maksuja, arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki muut varat luokitellaan liiketoimintamallin mukaan. Sellaiseen salkkuun

sisältyvät instrumentit, jossa liiketoimintamallina on pitää instrumentit ja kerryttää niistä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Kaikkiin muihin liiketoimintamalleihin sisältyvät rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Kiinnitysluottopankki on jakanut rahoitusvaransa salkkuihin ja/tai alasalkkuihin, jotta liiketoimintamalli voidaan arvioida. Salkut perustuvat siihen, miten rahoitusvaroja hallitaan tietyn liiketoiminnallisen tavoitteen saavuttamiseksi. Kiinnitysluottopankki on ottanut nykyisen liiketoiminta-aluerakenteen huomioon asettaessaan tason, jolla salkut määritellään. Määritellesään kunkin salkun liiketoimintamallia Kiinnitysluottopankki on analysoinut rahoitusvarojen tarkoituksen sekä esimerkiksi aiemmat myynnit ja varainhoitajien palkkiot.

Kaikki rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alun perin käypään arvoon. Kunkin rahoitusinstrumentin myöhempi arvostus taseessa ja se, miten instrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan tilinpäätökseen, määräytyvät luokittelun perusteella.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat kirjataan alun perin taseeseen käypään arvoon. Transaktiokulut sisältyvät kirjaukseen. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen tähän luokkaan kuuluvat instrumentit arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Tällöin hankintamenuon ja lunastusarvon välinen erotus jaksotetaan tuloslaskelmaan jäljellä olevan juoksuajan kuluessa efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Jaksotettu hankintamenuon rahoitusvaran tai -velan alkuperäinen arvostus, josta vähennetään pääoman takaisinmaksut ja johon lisätään tai josta vähennetään efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu alkuperäisen summan ja erääntyvän summan kumulatiivinen jaksotettu erotus. Rahoitusvarojen kohdalla summaa oikaistaan lisäksi mahdollisella arvonalentumisella. Lisätietoja efektiivisen koron menetelmästä on liitteen 1 kohdassa 5 ”Rahoituskate”. Lisätietoja IFRS 9:n mukaisista arvonalentumisista on jäljempänä kohdassa 12.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavaksi luokiteltujen varojen ja velkojen korot kirjataan tuloslaskelman eriin Korkotuotot ja Korkokulut.

Tähän ryhmään sisältyvät pääasiassa saamiset luottolaitoksilta sekä luotot yleisölle.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan transaktiokuluilla vähennettyyn käypään arvoon. Kaikki käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Ryhmään sisältyy kaksi alaryhmää: määrätty arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja määritetty arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti (käypään arvoon arvostamismahdollisuus).

Alaryhmä ”Määrätty arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti” koostuu johdannaisinstrumenteista.

Johdannaisopimukset

Kaikki johdannaisopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen (mahdollinen kertynyt korko mukaan lukien), kirjataan taseen varoihin erään Johdannaisopimukset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen (mahdollinen kertynyt korko mukaan lukien), kirjataan taseen velkoihin erään Johdannaisopimukset.

Toteutuneet ja toteutumattomat voitot ja tappiot johdannaisopimuksista kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus

Kiinnitysluottopankki netottaa taseeseen kirjatut rahoitusvarat ja -velat, jos siihen on laillinen oikeus tavansaomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, konkurssi- ja maksukyvyttömyystapauksissa ja jos tarkoituksena on toteuttaa suoritukset nettomääräisesti tai toteuttaa omaisuuserän myynti ja velkaerän kuittaus samanaikaisesti.

Pörssijohdannaiset katsotaan yleensä selvitettyiksi päivittäin, kun käteinen on maksettu tai saatu ja instrumentti on taas markkinaehtoinen.

Liikkeeseen lasketut velkainstrumentit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit

Kiinnitysluottopankin liikkeeseen lasketut rahoitusinstrumentit luokitellaan joko rahoitusveloiksi tai omaksi pääomaksi. Liikkeeseen lasketut rahoitusinstrumentit luokitellaan rahoitusvelaksi, jos sopimusjärjestelystä aiheutuu Kiinnitysluottopankille velvoite toimittaa instrumentin haltijalle käteistä tai muita rahoitusvaroja tai tietty määrä oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Jos näin ei ole, instrumentti on yleensä oman pääoman ehtoinen ja se luokitellaan omaksi pääomaksi. Transaktiokulut eivät sisälly kirjaukseen. Jos liikkeeseen laskettuun rahoitusinstrumenttiin sisältyy sekä velkakomponentteja että oman pääoman ehtoisia komponentteja, niitä käsitellään erikseen.

Kiinnitysluottopankin liikkeeseen lasketut vakuudelliset joukkolainat esitetään tase-erässä Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat.

12. Luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta

Soveltamisala

Jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta arvostettavaksi luokitellut rahoitusinstrumentit sisältyvät arvonalentumislaskelmiin luottoriskin vuoksi. Niitä ovat varat, jotka kirjataan tase-eriin Saamiset luottolaitoksilta ja Luotot yleisölle. Näihin tase-eriin kirjataan myös käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi luokitellut varat, jotka eivät sisälly arvonalentumislaskelmiin. Katso kohta 11 edellä ja liite 22 ”Rahoitusinstrumenttien luokittelu”.

Arvonalentumislaskelmat tehdään myös taseen ulkopuolisista sitoumuksista.

Kirjaaminen ja esitystapa

Jaksotettuun hankintamenuun arvostetut varat kirjataan bruttomääräisinä, ja niistä odotetuista arvonalentumistappioista kirjataan varaus, jos tappiota ei pidetä lopullisena. Varausta esitetään nettomääräisenä taseessa mutta erikseen liitteissä. Varausten muutokset kirjataan tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot luotoista, netto.

Jos arvonalentumistappiota pidetään lopullisena, se kirjataan toteutuneeksi luottotappioksi. Luoton kirjanpitoarvo ja siihen liittyvä arvonalentuminen kirjataan pois taseesta. Arvonalentumistappiota pidetään lopullisena, jos velallinen on haettu konkurssiin ja pesänhoitaja on todennut konkurssimenettelyn taloudellisen tuloksen, jos Kiinnitysluottopankki antaa saamisensa anteeksi joko lakisäätöissä tai vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä tai jos Kiinnitysluottopankki jostakin muusta syystä pitää epätodennäköisenä, että saaminen maksetaan takaisin.

Taseen ulkopuolisten sitoumusten arvonalentumiset kirjataan tase-erään Varaukset. Varausten muutokset kirjataan erään Arvonalentumistappiot luotoista, netto.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta arvostettavat varat kirjataan taseeseen niiden käypään arvoon. IFRS 9:n mukaisesti lasketut arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot luotoista, netto. Käyvän arvon oikaisut kirjataan muuhun laajaan tulokseen.

Arvonalentumistestit

Kiinnitysluottopankki luokittelee kaikki vastuut eri tasoille saatavakohtaisesti. Tasoon 1 sisältyvät varat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi. Tasoon 2 sisältyvät varat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi. Tasoon 3 taas sisältyvät ongelmaluotot. Kiinnitysluottopankki seuraa, onko todettavissa merkkejä arvon alentumisesta (taso 3) tunnistamalla tapahtumia, joilla on haitallinen vaikutus arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin (tappiotapahtuma). Kiinnitysluottopankki käyttää vakavaraisuusasetuksen mukaista maksukyvyttömyyden määritelmää. Lisätietoja tappiotapahtumien tunnistamisesta annetaan liitteessä 2 ”Riskien ja likvi-

diteetin hallinta”. Vastuut, joista ei kirjata saatavakohtaisesti laskettuja arvonalentumisia, sisältyvät malliperusteisiin arvonalentumislaskelmiin.

Saatavakohtaisesti arvoltaan alentuneeksi tunnistettuihin merkittäviin vastuisiin liittyvät arvonalentumistappiot kirjataan saatavakohtaisesti. Sopimuksen kirjanpitoarvoa verrataan odotettujen vastaisten rahavirtojen yhteenlaskettuun nettomääräiseen nykyarvoon. Jos kirjanpitoarvo on korkeampi, erotus kirjataan arvonalentumistappioksi. Odotetut rahavirrat diskontataan alkuperäisellä efektiivisellä korolla, ja niihin sisällytetään vakuuksien käypä arvo ja muut luottoriskiä pienentävät tekijät. Arvio perustuu kolmeen erilaiseen tulevaisuutta koskevien todennäköisyyksien mukaan laadittuun skenaarioon, joiden pohjalta lasketaan nettomääräinen nykyarvo.

Arvonalentumistappiot, jotka liittyvät sellaisiin arvoltaan alentuneeksi saatavakohtaisesti tunnistettuihin vastuisiin, jotka eivät ole yksinään merkittäviä, arvostetaan käyttäen jäljempänä kuvattua saatavaryhmäkohtaista mallia, kuitenkin niin, että arvostus perustuu jo toteutuneisiin maksuhäiriöihin.

Malliperusteiset laskelmat

Arvonalentumistappiot vastuista, joiden arvo ei yksinään ole alentunut, lasketaan käyttäen tilastollista mallia. Arvonalentumiskirjaukset lasketaan seuraavasti: vastuun määrä maksukyvyttömyystilanteessa kertaa maksukyvyttömyystodennäköisyys kertaa tappio-osuus (LGD). Tason 1 omaisuuserien kohdalla laskenta perustuu ainoastaan 12 seuraavaan kuukauteen. Tasojen 2 ja 3 erien laskenta puolestaan perustuu omaisuuserän koko odotettuun elinkaareen.

Arvonalentumiskirjaukset vastuista, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjauksen jälkeen, perustuvat 12 seuraavan kuukauden odotettuun tappioon (taso 1). Arvonalentumiskirjaukset vastuista, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjauksen jälkeen mutta joiden arvo ei ole alentunut, perustuvat odotettuihin tappioihin koko elinkaaren ajalta (taso 2). Samaa kirjauskäytäntöä sovelletaan myös tasolle 3 luokiteltuihin vastuisiin, jotka eivät ole yksinään merkittäviä mutta joiden arvo on alentunut.

Kiinnitysluottopankki käyttää kahta erilaista mallia tunnistaaakseen, onko luottoriski kasvanut merkittävästi vai ei. Sisäistä luokitusta ja pisteytystä käytetään, kun arvioidaan asiakkaaseen liittyvää riskiä. Luokituksen tai pisteytyksen heikkeneminen viittaa siihen, että asiakkaaseen liittyvä luottoriski on kasvanut. Kiinnitysluottopankki on tullut siihen tulokseen, että koko elinkaaren maksukyvyttömyystodennäköisyyttä ei voida laskea omaisuuserän syntymähetkellä ilman tietoa niistä varoista, jotka ovat taseessa siirtymähetkellä. Siirtymähetken jälkeen perusteena käytetään omaisuuserän koko elinkaaren maksukyvyttömyystodennäköisyyden muutoksia.

Kiinnitysluottopankki käyttää siirtokriteerinä maksukyvyttömyystodennäköisyyden absoluuttisten ja suhteellisten muutosten yhdistelmää niiden omaisuuserien kohdalla, joiden arvostus perustuu koko elinkaaren maksukyvyttömyystodennäköisyyteen:

- Vähittäisasiakkaat, joiden alkuperäinen 12 kuukauden maksukyvyttömyystodennäköisyys on alle 1%:

Vastuut, joissa koko elinkaaren maksukyvyttömyystodennäköisyyden suhteellinen kasvu on yli 100 % ja 12 kuukauden maksukyvyttömyystodennäköisyyden absoluuttinen kasvu on yli 45 pistettä, siirretään tasolle 2.

- Vähittäisasiakkaat, joiden alkuperäinen 12 kuukauden maksukyvyttömyystodennäköisyys on 1 % tai suurempi:

Vastuut, joissa koko elinkaaren maksukyvyttömyystodennäköisyyden suhteellinen kasvu on yli 100 % tai 12 kuukauden maksukyvyttömyystodennäköisyyden absoluuttinen kasvu on yli 300 pistettä, siirretään tasolle 2.

- Muut kuin vähittäisasiakkaat, joiden alkuperäinen 12 kuukauden maksukyvyttömyystodennäköisyys on alle 0,5 %:

Vastuut, joissa koko elinkaaren maksukyvyttömyystodennäköisyyden suhteellinen kasvu on yli 150 % ja 12 kuukauden maksukyvyttömyystodennäköisyyden absoluuttinen kasvu on yli 20 pistettä, siirretään tasolle 2.

- Muut kuin vähittäisasiakkaat, joiden alkuperäinen 12 kuukauden maksukyvyttömyystodennäköisyys on 0,5 % tai suurempi.

Vastuut, joissa koko elinkaaren maksukyvyttömyystodennäköisyyden suhteellinen kasvu on yli 150 % tai 12 kuukauden maksukyvyttömyystodennäköisyyden absoluuttinen kasvu on yli 400 pistettä, siirretään tasolle 2.

Kun on kyse varoista, joihin sovelletaan luokitus- ja pisteytysmalleja, luokituksen tai pisteytyksen muutokset kalibroidaan vastaamaan koko elinkaaren maksukyvyttömyystodennäköisyyteen perustuvaa merkittävää luottoriskin kasvua. Lisäksi luottojoustoasiakkaat ja asiakkaat, joilla on yli 30 päivää myöhässä olevia maksuja, siirretään tasolle 2, ellei näiden asiakkaiden vastuuta ole jo aiemmin tunnistettu arvoltaan alentuneiksi (taso 3). Yli 90 päivää myöhässä olevat vastuut luokitellaan yleensä tasolle 3. Luokitus voidaan kuitenkin muuttaa, jos on todisteita siitä, ettei asiakkaalla ole maksuhäiriöitä. Tällaiset vastuut luokitellaan tasolle 2.

Kun lasketaan arvonalentumisia, mukaan lukien tason arviointi, laskenta perustuu tulevaisuutta koskeviin todennäköisyyksiin. Nordea käyttää kolmea makrotalouden skenaariota arvioidessaan odotettujen arvonalentumistappioiden epälineaarisuutta. Skenaarioita käytetään odotettujen tappioiden laskennassa käytettyjen olennaisten parametrien oikaisuihin. Kussakin skenaariossa

odotettujen tappioiden todennäköisyyspainotettu keskiarvo kirjataan arvonalentumiseksi. Malli perustuu ennen tilinpäätöspäivää kerättyihin tietoihin, joten Nordean on tunnistettava tapahtumat, jotka voivat vaikuttaa varauksiin sen jälkeen, kun tiedot on otettu mukaan mallilaskelmiin. Johto arvioi nämä tapahtumat ja muokkaa varauksia tarvittaessa.

Toteutuneet luottotappiot

Toteutunut luottotappio tarkoittaa lainan tai saamisen kirjaamista pois taseesta ja lopullisen luottotappion kirjaamista. Kun omaisuuserää pidetään saatavana, jota ei saada perittyä, se on kirjattava lopulliseksi luottotappioksi mahdollisimman pian riippumatta siitä, pidetäänkö saamisoikeus voimassa vai ei. Lopullinen luottotappiokirjaus voidaan tehdä ennen kuin luotonsaajaan kohdistuvat oikeustoimet velan perimiseksi on saatettu loppuun. Vaikka saatava, jota ei saada perittyä, kirjataan pois taseesta, asiakkaan juridinen velvollisuus maksaa jäljellä oleva velka takaisin säilyy. Kun arvioidaan järjestämättömien luottojen takaisinsaantimahdollisuuksia ja sitä, tarvitaanko alaskirjauksia, kiinnitetään erityistä huomiota seuraavanlaisiin vastuisiin (luettelo ei ole täydellinen):

- Yli 90 päivää erääntyneenä olleet vastuut. Jos vastuuta tai sen osaa pidetään arvion perusteella mahdollisena periä takaisin, siitä tehdään alaskirjaus.
- Maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena olevat vastuut, joiden vakuuskattavuus on heikko.
- Vastuut, joissa konkurssimenettelystä saatavien tuottojen odotetaan kuluvan oikeudenkäyntikuluihin ja joista takaisin saatavan osuuden odotetaan siksi olevan vähäinen.
- Osittainen alaskirjaus voi olla mahdollinen, jos on olemassa kohtuullisia taloudellisia todisteita luotonsaajan kyvyttömyydestä maksaa velka takaisin täysimääräisesti eli jos ei voida kohtuudella osoittaa, että merkittävä osa velasta on perittävässä luottojoustojen ja/tai vakuuksien realisoinnin jälkeen.
- Uudelleenjärjesteltävät vastuut.

Diskonnttauskorko

Arvonalentumisen arvioinnissa käytetty diskonnttauskorko on yksittäisen asiakkaan tai asiakasryhmän luottojen alkuperäinen efektiivinen korko. Tarpeen vaatiessa diskonnttauskorko voi perustua laskentatapaan, jonka tuloksen voidaan katsoa olevan riittävän lähellä efektiivisen koron mukaan laskettua arvonalentumista.

Uudelleenjärjestellyt luotot ja muutokset

Tässä yhteydessä uudelleenjärjestelty luotto määritellään luotoksi, jossa Kiinnitysluottopankki on tehnyt velalliselle myönnytyksiä velallisen taloudellisten vaikeuksien vuoksi ja jossa myönnytys on johtanut arvonalentumistappioon. Uudelleenjärjestelyn jälkeen luottoa ei yleensä enää pidetä saamisena, jonka arvo on alentunut, jos se täyttää uudet lainaehdot. Jos arvonalentumistappio saadaan takaisin, maksu kirjataan toteutuneen arvonalentumistappion palautuksena.

Luottojoustoasiakkaille annettujen luottojen sopimus- pohjaisten rahavirtojen muutokset vähentävät luoton bruttomääräistä kirjanpitoarvoa. Yleensä vähennys on pienempi kuin kirjattu arvonalentuminen, eikä tuloslaskelmaan kirjata tappiota muutoksen vuoksi. Jos vähennys on merkittävä, bruttosummaa (luotto ja arvonalentuminen) pienennetään.

13. Leasing

Kiinnitysluottopankki vuokralleottajana

Sopimuksen tullessa voimaan Kiinnitysluottopankki arvioi, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Vuokrasopimus on sopimus, jolla siirretään oikeus hallita omaisuuden käyttöä tietyn ajanjakson ajan korvausta vastaan.

Oikeus käyttää vuokrasopimuksen kattamaa omaisuutta kirjataan aloituspäivänä käyttöoikeusomaisuudeksi. Velvollisuus maksaa vuokraa kirjataan vuokravastuuksi.

Kiinnitysluottopankin vuokrasopimukset liittyvät työsuhteautoihin. Taseen erä Koneet ja kalusto koostuu leasingautoista. Vuokrat maksetaan yleensä kiinteinä erinä. Vuokraus on odotettu vuokra-ajan pituus. Tämä kattaa vuokrasopimusten peruuttamattoman vuokra-ajan.

14. Verot

Tuloslaskelman erä Tuloverot sisältää tilikauden verot ja laskennallisen verovelan muutoksen. Tuloverot kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi kun on kyse verovaikutuksesta, joka liittyy muuhun laajaan tulokseen tai suoraan omaan pääomaan kirjattavaan tapahtumaan. Tällöin verovaikutus kirjataan muuhun laajaan tulokseen tai omaan pääomaan.

Tilikauden verolla tarkoitetaan vuoden aikana kertyneistä verotettavista tuloista perittävää verojen määrää ja aiempina vuosina maksettuihin veroihin tehtyjä oikaisuja. Se lasketaan niiden veroprosenttien mukaisesti, jotka ovat voimassa tai jotka ovat käytännössä voimassa raportointipäivänä.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan käyttäen taselähtöistä menetelmää, ja ne koskevat kaikkia väliaikaisia eroja varojen ja velkojen verotusarvojen ja niiden kirjanpitoarvojen välillä. Laskennallista veroa ei kirjata väliaikaisista eroista, jotka johtuvat varojen tai velkojen alkuperäisistä kirjauksista yksittäisessä kirjanpilotapahtumassa.

Laskennallinen vero arvostetaan niiden veroprosenttien mukaan, joita odotetaan sovellettavan väliaikaisiin eroihin niiden kumoutuessa, niiden lakien mukaisesti, jotka ovat voimassa tai jotka ovat käytännössä voimassa raportointipäivänä. Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei diskontata. Laskennallisina verosaamisina kirjataan ainoastaan se määrä, jonka arvioidaan

vastaavan tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloista, jota vastaan väliaikaiset erot ja tulevaisuudessa käytettävät verotukselliset tappiot voidaan hyödyntää. Laskennallisia verosaamisia arvioidaan jokaisena raportointipäivänä, ja niitä vähennetään, kunnes ei ole enää todennäköistä, että saamiseen liittyvä verohyöty toteutuisi.

Tilikauden verosaamiset ja -velat netotetaan silloin, kun se on lain mukaan sallittu ja Kiinnitysluottopankki aikoo joko toteuttaa verosaamisen ja -velan nettomääräisesti tai toteuttaa saamisen ja velan samanaikaisesti. Laskennalliset verosaamiset ja -velat netotetaan, jos on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus nettottaa tilikauden verosaamiset ja -velat.

15. Varaukset

Varaukset (jotka esitetään taseen vastattavissa) kirjataan, kun Kiinnitysluottopankilla on voimassa oleva menneeseen tapahtumaan perustuva (juridinen tai tulokinnallinen) velvoite, jos on todennäköistä (ts. toteutuminen on todennäköisempää kuin toteutumatta jääminen), että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista menetystä ja velvoitteen määrästä voidaan tehdä luotettava arvio.

Varauksen määrä on paras mahdollinen arvio kulusta, joka vaaditaan voimassa olevan velvoitteen täyttämiseksi tilikauden lopussa.

16. Työsuhte-etuudet

Kaikki suoritetuista palveluista Kiinnitysluottopankin henkilöstölle annetut korvaukset ovat työsuhte-etuuksia. Lyhytaikaiset etuudet maksetaan kahdenoista kuukauden kuluessa sen raportointijakson päättymisestä, jona palvelut on suoritettu. Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ovat etuuksia, jotka maksetaan työsuhteen päättymisen jälkeen. Kiinnitysluottopankissa ainoa työsuhteen päättymisen jälkeinen etuus on eläke. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia syntyy tavallisesti silloin, jos työsuhte irtisanotaan ennen normaalia eläkeikää tai jos työntekijä vastaanottaa vapaaehtois- en tukipaketin.

Lyhytaikaiset etuudet

Lyhytaikaiset etuudet koostuvat pääasiassa kiinteistä palkoista ja tulosperusteisista palkkioista. Sekä kiinteät palkat että tulosperusteiset palkkiot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jona henkilöstö on suorittanut palveluja Kiinnitysluottopankille.

Lisätietoja on liitteessä 7 ”Henkilöstökulut”.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Eläkejärjestelyt

Maksupohjaisissa järjestelyissä Kiinnitysluottopankki maksaa vuosittaisia vakioituja eläkemaksuja eikä yhtiöllä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta ylittää näitä maksuja. Maksusuoritukset kirjataan suoraan kyseisen vuoden tuloslaskelmaan.

Kiinnitysluottopankilla on yksi etuus pohjainen eläkejärjestely, jota ei myönnetä enää uusille työntekijöille. Kyseessä on kattamaton eläkejärjestely, joka kirjataan eläkeveloiksi.

Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvien veloitteiden nykyarvo ja niihin liittyvät kulut arvioidaan vakuutusmatemaattisiin ja taloudellisiin oletuksiin perustuvien vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella.

Kun määritetään veloitteiden nykyarvoa ja eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen käypää arvoa, vakuutusmatemaattisten oletusten ja kokemukseen perustuvien vaikutusten muutokset voivat synnyttää uudelleenarvostuksista johtuvia vaikutuksia (toteutuneita lukuja verrataan oletuksiin). Uudelleenarvostuksista johtuvat vaikutukset kirjataan välittömästi omaan pääomaan muun laajan tuloksen kautta.

Suomessa diskonttaus korko määritetään yrityslainojen markkinatuoton perusteella.

17. Oma pääoma

Muut rahastot

Muut rahastot muodostuvat sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta ja rahavirran suojauksiin ja etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen kertyneisiin uudelleenarvostuksiin liittyvistä käyvän arvon rahastoista.

Voittovarot

Voittovarot sisältävät edellisten tilikausien jakamattoman tuloksen.

18. Luottolupaukset

Peruuttamattomat luottolupaukset kirjataan taseen ulkopuoliseen erään Luottolupaukset.

19. Lähipiiriä koskevat tapahtumat

Kiinnitysluottopankki määrittelee lähipiiriin kuuluvat osapuolet seuraavasti:

- osakkeenomistaja, jolla on määräysvalta Kiinnitysluottopankissa
- konserniyhtiöt
- avainhenkilöt yhtiön johdossa
- muut lähipiiriin kuuluvat.

Kaikki lähipiiriä koskevat tapahtumat toteutetaan markkinaehtoperiaatteen mukaisesti lukuun ottamatta henkilöstölle annettavia luottoja, ks. liite 7 ”Henkilöstökulut”.

Osakkeenomistajien määräysvalta Kiinnitysluottopankissa

Nordea Bank Oyj on Nordea Kiinnitysluottopankin ainoa osakkeenomistaja 100 prosentin omistussuudella ja täten Nordea Bank Oyj:llä on täysi määräysvalta Nordea Kiinnitysluottopankkiin nähden.

Konserniyhtiöt

Nordean konserniyhtiöillä tarkoitetaan emoyhtiö Nordea Bank Oyj:n tytäryhtiöitä.

Konsernin sisäiset tapahtumat eri juridisten yksiköiden välillä hinnoitellaan markkinaehtoperiaatteen ja OECD:n siirtohinnoittelua koskevien säännösten mukaisesti. Tapahtumat eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Avainhenkilöt yhtiön johdossa

Avainhenkilöt Kiinnitysluottopankin johdossa ovat:

- yhtiön hallituksen jäsenet
- yhtiön toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen
- yhtiön johtoryhmä.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitsemisesta ja eläkkeistä sekä muista heihin liittyvistä liiketoimista kerrotaan liitteessä 7 ”Henkilöstökulut”.

Muut lähipiiriin kuuluvat

Muita lähipiiriin kuuluvia ovat johtoon kuuluvien avainhenkilöiden perheenjäsenet ja Nordea Bank Oyj:n johtoon kuuluvat henkilöt ja näiden perheenjäsenet. Muihin lähipiiriin kuuluviksi katsotaan myös yhtiöt, joissa Kiinnitysluottopankin tai Nordea Bank Oyj:n johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä on merkittävä vaikutusvalta, sekä yhtiöt, joissa näiden avainhenkilöiden perheenjäsenillä on merkittävä vaikutusvalta.

Tietoja liiketoimista Kiinnitysluottopankin ja muiden lähipiiriin kuuluvien välillä annetaan liitteessä 26 ”Lähipiiri liiketoimet”.

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta

Organisaation riskitietoisuuden ylläpito on kiinteä osa liiketoimintastrategiaa. Kiinnitysluottopankki on määritellyt selkeät viitekehykset riskien-, ja likviditeetin hallintaan sisältäen toimintaperiaatteet ja -ohjeet erilaisille riskityypeille, vakavaraisuudelle ja pääomarakenteelle.

Kiinnitysluottopankin liiketoimintaan liittyvät riskit

Kaikkiin liiketoimintaa harjoittaviin yhtiöihin kohdistuu riskejä. Tällä toimialalla on tunnistettu useita kriittisiä riskejä, joita on hallittava tehokkaasti. Monia näistä riskeistä ei voida poistaa kokonaan, sillä ne ovat olennainen osa liiketoimintaa ja sen harjoittamista. Kiinnitysluottopankin merkittävimmät taloudelliset riskit ovat luotto-, markkina- ja likviditeetiriski, kun taas merkittävimpiä ei-taloudellisia riskejä ovat operatiivinen riski ja compliance-riski.

COVID-19 on vaikuttanut yhteiskunnan toimintaan laajalti vuonna 2021. Markkinoiden epävakaas on jatkunut pandemian vuoksi. Lyhen- nysvapaiden päättymisellä ja valtion tukitoimien vähenemisellä ei ole ollut käytännön vaikutuksia kotitalousasiakkaiden luottojen laatuun ja Suomen asuntomarkkinoiden kehitys on jatkunut vahvana.

Riskienhallinta

Kiinnitysluottopankin liiketoiminnasta suurin osa hoidetaan emoyhtiön ja sen kondoriverkoston toimesta, joten suurin osa Kiinnitysluotto- pankin riskienhallinnasta on väistämättä sidoksissa konsernin riskienhallintaan.

Nordean hallitus vastaa konsernin riskilimiteistä ja niiden seurannasta sekä vakavaraisuussuhteita koskevien tavoitteiden asettamisesta. Riskiä mitataan ja siitä raportoidaan Nordea Bank Oyj:n hallituksen vahvistamien konsernin yhteisten periaatteiden mukaisesti. Nordea Bank Oyj:n hallitus päättää myös muun muassa luotto-, vastapuoli-, markkina-, likviditeetti- ja liiketoimintariskejä sekä operatiivisia riskejä koske- vista periaatteista sekä vakavaraisuuden hallintaprosessista (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) ja likviditeetin hallinta- prosessista (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process, ILAAP). Periaatteet tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

Kiinnitysluottopankki kasvatti luottotappiovarauksiaan vuoden aikana taseensa suojaamiseksi. Kiinnitysluottopankin vahva taloudellinen asema mahdollistaa asiakkaiden aktiivisen tukemisen COVID-19 -tilanteen pitkittymisestä huolimatta. Kiinnitysluottopankki on toteuttanut useita sisäisiä stressitestejä COVID-19 -tilanteen osalta vuoden 2021 aikana seuratakseen mahdollisia haittavaikutuksia. Näissä stressitesteissä Kiinnitysluottopankin pääoma- ja likviditeetitilanne ovat näyttäneet kestävästi hyvin kaikkein vakavimmissakin skenaarioissa.

Kiinnitysluottopankin riskit ovat sen liiketoimintastrategian ja pitkän aikavälin taloudellisten etujen mukaiset. Ne vastaavat Kiinnitysluotto- pankin riskinottokapasiteettia, ja ne pidetään Kiinnitysluottopankin hallituksen riskinottohalukkuuden kautta vahvistaman riskiprofiilin mu- kaisina.

Kiinnitysluottopankin riskienhallinnan tavoitteena on riskien tehokas valvonta. Lisäksi sillä pyritään varmistamaan, että riskit pysyvät riskin- ottohalukkuuden asettamissa rajoissa. Riskinottohalukkuus ja riskit pidetään tasolla, jossa on otettu huomioon Kiinnitysluottopankin kyky kattaa tappiot. Yhteys Kiinnitysluottopankin pääomarakenteen hallintaan on siksi läheinen.

Kiinnitysluottopankin toimitusjohtaja vastaa yhtiön päivittäisestä toiminnasta. Kiinnitysluottopankin riskijohtaja ja johtoryhmä varmistavat, etteivät konsernissa esitetyt riskilimitit ja riskinottohalukkuus ole vahingollisia tai sopimattomia Kiinnitysluottopankin liiketoiminnalle, ja ryhtyvät tarvittaviin toimiin, jos niiden todetaan olevan vahingollisia tai sopimattomia. Konsernin hallituksen vahvistamat ohjeet ja konserni- johtajan vahvistamat ohjeet muokataan Kiinnitysluottopankissa sovellettavaan muotoon, jotta ne ovat kaikkien EU-säännösten, kansallisten säännösten ja suhteellisuutta koskevien näkökohtien mukaiset.

Kiinnitysluottopankin hallituksella on ylin vastuu yhtiöstä, ja se määrittelee Kiinnitysluottopankin hallintojärjestelyt, valvoo niitä ja vastaa niiden toimeenpanosta. Hallintojärjestelyillä varmistetaan yhtiön tehokas ja hallittu hallinta. Lisäksi Kiinnitysluottopankin hallitus hyväksyy pääomasijoitukset, riskistrategian ja tärkeimmät riskilimitit yhtiön johdon ja Nordean valiokuntien tekemien esitysten pohjalta.

Hallituksen riskivaliokunta auttaa hallitusta varmistamaan laadukkaan hallinnon ja velvollisuuksien täyttämisen koskien Kiinnitysluottopankin liiketoiminnan riskienhallintaa, riskien kontrollointia ja riskienhallintaprosesseja. Velvollisuudet koskevat sekä taloudellisia kuten luotto-, markkina-, likviditeetti- ja vakavaraisuusriskejä että ei-taloudellisia riskejä, mukaan lukien niiden hallinnassa hyödynnettävät proses- sit ja hallintorakenteet.

Yhtiöllä on kolme puolustuslinjaa. Toisen puolustuslinjan muodostavat CRO-toiminto, joka vastaa riskienhallintaa ja prosesseja koskevien periaatteiden käyttöönotosta, ja Compliance-toiminto, joka seuraa, että sisäisiä ja ulkoisia sääntöjä noudatetaan. Kolmas puolustuslinja on sisäinen tarkastus. Yhtiön kaikki muut toiminnot kuuluvat ensimmäiseen puolustuslinjaan.

Toinen puolustuslinja on riippumaton ensimmäisestä puolustuslinjasta ja valvoo sitä. Kolmas puolustuslinja on riippumaton ensimmäisestä ja toisesta puolustuslinjasta ja valvoo niitä. Toinen ja kolmas puolustuslinja muodostavat yhdessä sisäisen valvonnan toiminnot, joilla on yhteys ja jotka raportoivat suoraan Kiinnitysluottopankin hallitukselle. CRO-toimintoa johtaa riskijohtaja (Chief Risk Officer) ja sijaisena toimii Senior Operational Risk Officer.

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Likviditeettiriski

Kiinnitysluottopankissa likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että Kiinnitysluottopankki pystyy suoriutumaan maksuvalmiutta koskevista velvoitteistaan vain tavanomaista suuremmin kustannuksin tai ei lainkaan pysty suoriutumaan velvoitteistaan niiden erääntyessä. Kiinnitysluottopankin likviditeettiriski liittyy pääasiassa toiminnan rahoittamiseen markkinoilta ja Nordea Bank Oyj:ltä hankituilla lainoilla.

Nordean Group Treasury -yksikkö (GT) vastaa Kiinnitysluottopankin likviditeetin hallinnasta ulkoistamissopimusten mukaisesti. GT hallitsee likviditeettiä konsernin sisäisten sääntöjen sekä Kiinnitysluottopankin vahvistaman riskistrategian ja riskilimiittien mukaisesti. Vastuu määritellään ulkoistamissopimuksissa. Likviditeettiriskin hallinta on integroitu konsernin likviditeettiriskin hallintaan, jotta se on mahdollisimman tehokasta koko konsernissa. Yhtiön likviditeetin hallinta kuvastaa konservatiivista asennetta likviditeettiriskin.

GT ja Group Risk (GR) vastaavat riskien tunnistamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Likviditeettiriskin liittyvät riskinottohalukkuuden rajat hyväksyy Kiinnitysluottopankin hallitus. Kiinnitysluottopankin ylläpitämän likviditeettipuskurin avulla voidaan varmistaa kiireellinen rahoitus silloin kun tavanomaisista lähteistä ei saada riittävästi varoja. Yhtiön likvidit varat koostuvat keskuspankkitalletuksista.

Kiinnitysluottopankin rahavirrat ovat liiketoiminnan luonteena vuoksi erittäin hyvin ennakoitavissa. Merkittävin lyhyen aikavälin likviditeettiriski liittyy vakuudellisten joukkolainojen juoksuaikoihin. Sisäistä selviytymisjaksoa (survival horizon) seurataan, ja se kertoo kulloisenkin likviditeettipuskurin mukaisen selviytymisjakson päivinä tai kuukausina. Tärkeimmät likviditeetin lähteet ovat yhtiön liikkeeseen laskemat vakuudelliset joukkolainat ja Nordea Bank Oyj:n tarjoama rahoitus.

Maksuvalmiusvaatimus (liquidity coverage ratio) on lakisääteinen vaatimus, joka lasketaan periaatteessa jakamalla likviditeetti-ikkunan aikana saapuvat rahavirrat lähteillä rahavirroilla. Yli 100 prosentin maksuvalmius tarkoittaa, että yhtiöllä on ylimääräistä likviditeettiä. Maksuvalmiusvaatimus on kiinteä, millä varmistetaan, että likviditeettipuskuria kasvatetaan ennen kuin joukkolaina erääntyy.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR) tarkoittaa pankin pysyvistä rahoituslähteistä saatavilla olevan summan suhteuttamista pankin pysyvän rahoituksen tarpeeseen. Suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia.

Vuoden 2021 lopussa Kiinnitysluottopankin sisäinen selviytymisjakso oli 289 päivää (195), maksuvalmius oli 167 prosenttia (4 549) ja pysyvän varainhankinnan vaatimuksen suhdeluku oli 104,8 prosenttia (108,3). Maturiteettijakauma on esitetty liitteessä 25 ”Varojen ja velkojen maturiteettijakauma”.

Pääoman hallinta

Kiinnitysluottopankki pyrkii käyttämään pääomaa tehokkaasti, joten taseen eri omaisuus- ja velkaeria sekä riskiluokkia hallitaan aktiivisesti. Tavoitteena on parantaa osakkeenomistajan tuottoa, mutta säilyttää samalla konservatiivinen pääomarakenne. Kiinnitysluottopankin hallitus päättää vakavaraisuusasteita ja pääoman määrää koskevista tavoitteista sekä pääoman hallinnan periaatteista.

Kiinnitysluottopankin hallitus on asettanut ydinvakavaraisuussuhdetta, ensisijaisen pääoman suhdetta riskipainotettuihin eriin, vakavaraisuussuhdetta, omavaraisuusastetta ja omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimusta koskevat vähimmäistavoitteet, jotka ylittävät Finanssivalvonnan ja yhteisen kriisintarkausviranomaisen (Single Resolution Board, SRB) määrittelemät pääomavaateet.

Kiinnitysluottopankissa sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää suurimpaan osaan vastuista. Vuoden 2021 lopussa yhtiössä sovellettiin sisäisten luottoluokitusten menetelmää 99,6 prosenttiin (99,5) luottoriskisiä sisältävistä vastuista.

Kiinnitysluottopankin vakavaraisuuden hallintaprosessin (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) mukaiset sisäiset pääomavaateet perustuvat pääomavaateiden vähimmäismäärään ja sisäisesti tunnistettuihin riskeihin. Sisäisen pääomavaateen arviointi kattaa seuraavat pääriskityypit: luottoriski, operatiivinen riski, keskittymäriski ja Pilari II -riskit, kuten rahoitustaseen (Banking Book) korkoriski ja stressitehtiin perustuva lisäpääomavaatimus.

Lainat, joiden etuoikeus on muita huonompi

Kiinnitysluottopankilla ei ollut vuoden 2021 lopussa taseessaan lainoja, joiden etuoikeus on muita huonompi. Nimellisarvoltaan 200 miljoonan euron huonommalla etuoikeudella liikkeeseen laskettu eräpäivällinen debentuurilaina maksettiin takaisin lokakuussa 2021.

Omat varat

Omien varojen yhteismäärä koostuu ensisijaisesta ja toissijaisesta pääomasta. Ensisijainen pääoma koostuu ydinpääomasta (CET1) ja ensisijaisesta lisäpääomasta. Ydinpääoma on laadukkainta pääomaa, jonka tappionsietokyky on paras mahdollinen. Se koostuu pääasiassa maksettusta osakepääomasta ja kertyneistä voittovaroista. Tilikauden tulos voidaan sisällyttää ydinpääomaan vasta valvontaviranomaisen luvan ja ehdotetun osingon vähentämisen jälkeen. Toissijainen lisäpääoma koostuu ylijäämästä arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB).

Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus (MREL)

Toukokuussa 2021 Nordea vastaanotti SRB:n päätöksen Kiinnitysluottopankin omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksesta (MREL). Päätöksen mukaan Kiinnitysluottopankin tulee täyttää 1.1.2022 lukien kokonaisriskiin pohjautuva vaatimus, joka on määrältään 15,87 prosenttia ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävään vastuiden kokonaismäärään pohjautuva vaatimus joka on määrältään 4,81 prosenttia, sekä 1.1.2024 lukien kokonaisriskiin pohjautuva vaatimus, joka on määrältään 15,87 prosenttia ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävään vastuiden kokonaismäärään pohjautuva vaatimus joka on määrältään 5,91 prosenttia. Kiinnitysluottopankin tulee kasvattaa hyväksyttävien velkojen ja omien varojen määrää lineaarisesti kohti täysimääräistä vähimmäisvaatimusta.

Vaatimusten täyttämiseksi sisäinen MREL-laina, vuoden lopussa tasearvoltaan 605 miljoonaa euroa, nostettiin joulukuussa 2021.

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Luottoriskien hallinta

Kiinnitysluottopankin liiketoimintaan liittyvät riskit aiheutuvat pääosin luottoriskistä. Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan tai ei halua täyttää niitä eivätkä vakuudeksi pantatut varat kata velkaa. Muutokset yhtiön mahdollisuuksissa saada vastapuolilta takaisin lainoihin ja muihin saataviin sijoitetut varat ovat riskejä, jotka ovat olennainen osa yhtiön liiketoimintaa. Yhtiön lainansaajien ja muiden vastapuolien luottojen laatu voi heiketä yleisen taloussuhdanteen heikkenemisen, rahoitusjärjestelmän järjestelmäriskien tai laskevien vakuusarvojen vuoksi. Luottojen laadun heikkenemisellä on negatiivinen vaikutus yhtiön varojen arvoon. Jos yhtiön on tällaisessa tilanteessa aiemmin kirjattujen arvonalentumisten lisäksi kirjattava uusia arvonalentumisia odotetuista ja toteutuneista luottotappioista, kirjauksella olisi huomattava negatiivinen vaikutus yhtiön liiketoimintaan, taloudelliseen tilanteeseen ja tulokseen.

Konsernin liiketoiminta-alueet ovat yhdessä Group Credit Management -yksikön kanssa ensisijaisesti vastuussa omaan toimintaansa liittyvien luottoriskien hallinnasta (mukaan lukien tunnistus, valvonta ja raportointi) sovittujen rajojen ja periaatteiden mukaisesti. Kiinnitysluottopankin luottoriskit koostuvat Large Corporates & Institutions- ja Business Banking Finland -liiketoiminta-alueiden yritysluotoista ja Private Banking- ja Personal Banking Finland -liiketoiminta-alueiden kotitalouksille myönnettyistä luotoista. Luottoriskien hallintavastuu määritellään Kiinnitysluottopankin ja Nordea Bank Oyj:n välisissä ulkoistamisopimuksissa.

Toisessa puolustuslinjassa Group Credit Risk Control and Model Valuation (GCRC&MV) vastaa Kiinnitysluottopankin luottoprosessikokonaisuudesta eli sitä koskevasta ohjeistuksesta ja sisäisistä säännöistä. GCRC&MV vastaa myös luottosalkun laadun ja luottoprosessin valvonnasta ja seurannasta.

Kiinnitysluottopankissa luottojen laatua ja ohjeiden noudattamista valvotaan Nordea-konsernin tuottamien raporttien ja Kiinnitysluottopankin henkilöstön tekemien tarkistusten avulla. Raportit toimitetaan johtoryhmälle, riskivaliokunnalle ja hallitukselle.

Asiakasluokitus

Luokitus- ja pisteytysmallit kuuluvat keskeisesti luottoriskien hallintaan. Nämä mallit pyrkivät arvioimaan asiakkaita ja ennustamaan maksukyvyttömyyttä. Luokitusmalleja sovelletaan yritysasiakkaisiin, kun taas pisteytysmalleja sovelletaan henkilöasiakkaisiin ja pieniin yrityksiin. Asiakkaan luokitus vahvistetaan yleensä limiitti- tai luottoesityksen tai vuosikatsauksen yhteydessä ja sille hankitaan vastuussa olevan luottoryhmän hyväksyntä. Pisteytysmallit ovat tilastollisia menetelmiä asiakkaan maksukyvyttömyystodennäköisyyden ennustamiseksi.

Arvonalentumistiet

Kiinnitysluottopankki arvioi jatkuvasti luottosalkkunsaa laatua Nordea-konsernin raporttien ja sisäisen valvonnan perusteella. Luottokelpoisuudeltaan heikkoja luottoja ja saamisia, joiden arvo on alentunut, seurataan jatkuvasti ja liiketoiminta-alueet arvioivat vähintään neljännesvuosittain tarpeen kirjata arvonalennus niiden senhetkisen tilanteen, asiakkaan liiketoimintanäkymien ja velanhoitokyvyn perusteella.

Arvoltaan alentunut vastuu määritellään ongelmavastuiksi. Arvonalentumisen määrää on arvioitu tappio, joka muodostuu maksamatta olevan vastuun kirjanpitoarvon ja tulevien rahavirtojen nykyarvon, johon sisältyy pantatun vakuuden arvo, erotuksesta. Saamiset, joiden arvo on alentunut, voivat olla järjestämättömiä saamisia tai muita saamisia.

Luottoriskien enimmäismäärä

Miljoonaa euroa	Liite	31.12.2021		31.12.2020	
		Jaksotettuun hankintamenoön ja käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat varat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön ja käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat varat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
Saamiset keskuspankeilta ja luottolaitoksilta	11	923,1	-	582,7	-
Luotot yleisölle	11	30 903,4	-	28 764,2	-
Johdannaiset	12	-	453,9	-	858,2
Taseen ulkopuoliset erät		522,9	-	396,2	-
Yhteensä		32 349,4	453,9	29 743,1	858,2

Arvonalentumiset luottoriskistä

Miljoonaa euroa	Liite	31.12.2021	31.12.2020
Saamiset keskuspankeilta ja luottolaitoksilta	11	-	-
Luotot yleisölle	11	-56,9	-23,7
Taseen ulkopuoliset erät		-0,2	-0,1
Yhteensä		-57,1	-23,8

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Vakuudet ja takaukset

Jos vastapuoli ei kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan, luottotappioiden välttämiseksi on tärkeää, että luoton vakuudeksi annettu pantti ja/tai takaus kattaa Kiinnitysluottopankin saatavan vastapuolelta. Pääomavaateiden ja odotettujen tappioiden laskennassa tappioriskiä mitataan useilla luottoriskimalleilla. Useimmat näistä malleista koskevat menetelmiä, joilla suojaudutaan riskeiltä, kuten vakuuksia ja takauksia. Eri vakuustyypeillä on erilaiset tappio-osuudet (LGD), jotka puolestaan vaikuttavat pääoman tarpeeseen. Vakuudet arvostetaan saantihetkellä ja säännöllisesti sen jälkeen.

Alla olevassa taulukossa esitetään vakavaraisuuden laskennassa käytettävien vakuuksien jakauma. Taulukko osoittaa, että valtaosa vakuuksista on asuinkiinteistöjä.

Vakuusjakauma

	31.12.2021	31.12.2020
Rahoitusvakuudet	0,9 %	1,0 %
Asuinkiinteistöt	97,8 %	97,6 %
Liikekiinteistöt	0,7 %	0,8 %
Muut fyysiset vakuudet	0,6 %	0,6 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Luototussuhde

Luototussuhteella (LTV) tarkoitetaan luoton määrää jaettuna saadun vakuuden markkina-arvolla ja sitä pidetään käyttökelpoisena mittarina vakuuksien laatua arvioitaessa. Vuoden lopussa katopoolin painotettu keskimääräinen luototussuhde oli 53,2 prosenttia (52,2). Se tarkoittaa, että vakuudet kattavat luotonannon noin kaksinkertaisesti.

Luototussuhde¹

Henkilöasiakkaiden kiinnitysvakuudellisiin lainoihin liittyvät vastuut	31.12.2021		31.12.2020	
	miljoonaa euroa	%	miljoonaa euroa	%
<40%	17 517,6	56,7	17 224,6	59,9
40–50%	2 639,4	8,5	2 505,2	8,7
50–60%	2 047,0	6,6	1 906,8	6,6
60–70%	1 440,2	4,7	1 298,2	4,5
70–100% ²	7 259,2	23,5	5 829,4	20,3
Yhteensä	30 903,4	100,0	28 764,2	100,0

¹ Kuvaa luototussuhteen indeksoimatonta jakautumista luokkiin, joissa yksittäinen laina voi liikkua useassa luokassa elinkaarensa aikana. Luototussuhde lasketaan käyttäen vakuuden markkina-arvoa. Kiinnitysluottopankin katopooliin hyväksyttävän asuntovakuudellisen luoton määrä voi olla korkeintaan 70 prosenttia vakuuden markkina-arvosta.

² Muita hyväksyttäviä vakuuksia

Saatavaohtainen ja saatavaryhmäohtainen arvonalentumistestaus

Arvonalentumisten kirjaamista säädellään IFRS 9:ssä ja ne perustuvat odotettujen luottotappioiden mallintamiselle. Arvonalentumistestaus (saatavaohtainen ja saatavaryhmäohtainen) tehdään kolmen erilaisen tulevaisuutta koskevan ja painotetun skenaarion avulla, joissa testattavat erät jaetaan kolmeen ryhmään riippuen niiden luottoriskin kehittymisestä.

Tasoon 1 sisältyvät varat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi. Tasoon 2 sisältyvät varat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi. Tasoon 3 taas sisältyvät ongelmaluotot. Kaikki vastuut luokitellaan tasoille saatavaohtaisesti. Tason 3 merkittävät vastuut arvioidaan saatavaohtaisesti. Tason 1 ja 2 vastuut ja tasolle 3 luokitellut vastuut, jotka eivät ole yksinään merkittäviä, arvioidaan saatavaryhmäohtaisesti.

Kiinnitysluottopankki seuraa luottosaamistensa laatua jatkuvasti arvonalentumisten tunnistus- ja lievitysprosessin kautta. Heikkoja ja luottoriskin takia arvoltaan alentuneita saamia tarkkaillaan ja arvioidaan uudelleen vähintään neljännesvuosittain senhetkisen suoriutumisen, liiketoiminnan näkymien, tulevan maksukykyisyyden ja mahdollisten varausten näkökulmasta. Kiinnitysluottopankki kirjaa ainoastaan tiettyjä erityisiä luottoriskioikaisuja. Erityiset luottoriskioikaisu koostuvat saatavaohtaisesti ja saatavaryhmäohtaisesti arvioituista varauksista. Neljännesvuosittaisissa tuloslaskelmissa erityisiin luottoriskioikaisuihin viitataan luottotappioiden ja taseen erityisiin luottoriskioikaisuihin viitataan varauksina.

Saatavaohtaiset varaukset

Saatavaohtaisia varauksia kirjataan, mikäli luottotapahtumien ja havaittävien tietojen perusteella negatiivinen vaikutus asiakkaalta odotettavissa oleviin tuleviin rahavirtoihin on siinä määrin todennäköinen, että täysi takaisinmaksu on (saadut vakuudet huomioiden) epätodennäköistä.

Saamiset, joihin kohdistuu saatavaohtainen varaus, ovat luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita ja luokitellaan tasoon 3. Varaus on yhtä suuri kuin odotettu tappio, joka puolestaan on ero jäljellä olevan saamisen ja odotetun rahavirran diskontatun arvon välillä, mukaan lukien saadun vakuuden arvo.

Järjestämättömät luotot

Järjestämättömät luotoilla tarkoitetaan asiakkaiden vastuuta, jotka ovat olleet yli 90 päivää erääntyneinä, maksukyvyttömyysmenettelyssä tai joiden maksamista pidetään epätodennäköisenä. Tällaiset asiakkaat voivat olla joko järjestämättömiä tai muita kuin järjestämättömiä. Jos asiakas selviytyy maksukyvyttömyydestä, asiakasta pidetään tervehtyneenä. Tyypillisesti tällaisessa tilanteessa asiakas onnistuu tasapainottamaan raha-asiansa. Tervehtymisen edellytyksenä takaisinsaannin tulisi kattaa asiakkaan koko velka, takaisinmaksusta on laadittava tyydyttävä suunnitelma ja arvion mukaan toipuminen on käynnissä.

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Saatavaryhmäkohtaiset varaukset

Ryhmäkohtainen malli suoritetaan neljännesvuosittain. Yksi merkittävä tekijä varauksien kirjaamiselle ovat saamisten tasolta 1 tasolle 2 siirtymisen käynnistävät tapahtumat. 1 tammikuuta 2018 jälkeen taseeseen kirjatulle saamisille käynnistävänä tapahtumana käytetään elinkaaren aikaisen maksukyvyttömyyden todennäköisyyden muutoksia. Lisäksi asiakkaat, joihin sovelletaan lainanhoitojoustoja ja asiakkaat, joiden maksut ovat olleet yli 30 päivää erääntyneinä siirretään tasolle 2. Tasolla 1, varaukset ovat yhtä suuret kuin 12 kuukauden ajalta odotetut tappiot. Tasolla 2 ja 3, varaukset ovat yhtä suuret kuin luoton elinkaaren ajalta odotetut tappiot. Mallin tuottamaa lopputulosta täydennetään asiantuntija-arvioilla, jotta varmistetaan varausten riittävyys. Maksukyvyttömyille asiakkaille, joille ei ole kirjattu saatavakohtaisia varauksia, kirjataan saatavaryhmäkohtaiset varaukset.

Lainanhoitojoustot

Lainanhoitojoustoilla tarkoitetaan velallisen taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainaehtojen helpotuksia tai velan uudelleenjärjestelyä. Lainanhoitojoustojen tarkoituksena on varmistaa lainan takaisinmaksu lyhytaikaisten joustojen avulla. Esimerkkejä lainaehtojen helpotuksista ovat muutokset lyhentämisprofiliin tai -aikatauluun, asiakasmarginaaliin tai sopimuslausekkeisiin. Lainanhoitojoustoja myönnetään valikoivasti ja yksilöllisin perustein sisäisen ohjeistuksen mukaisesti ja niitä seuraa arvonalentumistilastaus. Lainanhoitojoustosaamiset voivat olla kannattavia tai järjestämättömiä. Luottotappiovarauksia kirjataan tarvittaessa. Asiakkaat, joille myönnetään lainanhoitojoustoja siirretään tasolle 2, ellei luottoja ole jo aikaisemmin luokiteltu arvoltaan alentuneiksi (taso 3). Kannattavien lainanhoitojoustosaamisten koeaika on vähintään 24 kuukautta. Jos laina siirtyy pois lainanhoitojousto -statuksesta, se ei voi siirtyä tasolle 1 ennen kuin kaikki tason 2 kriteerit on ohitettu, ja se voi siirtyä tasolta kolme pois vasta silloin, kun se ei enää ole luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut eikä järjestämätön.

Lainanhoitojoustot

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Lainanhoitojoustot	263,1	281,2
- josta järjestämättömät	63,0	61,5
Arvonalentumiset saatavakohtaisesti arvostetuista luotoista ja lainanhoitojoustoista	-7,7	-3,4
- josta järjestämättömät	-5,7	-2,4
Tunnusluvut	31.12.2021	31.12.2020
Lainanhoitojoustot / luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia ¹	0,8 %	1,0 %
Saatavakohtaiset arvonalentumiset / lainanhoitojoustot ²	3,0 %	1,2 %
- josta järjestämättömät	9,0 %	3,9 %

¹ Lainanhoitojoustot/Luotot ennen arvonalentumisia

² Saatavakohtaiset arvonalentumiset/Lainanhoitojoustot

Herkkyysanalyysi

Yksi tärkeä tekijä odotettavissa olevien luottotappioiden ennustamisessa on arvioida syitä, jotka aiheuttavat luottoriskin merkittävää lisääntymistä. Ymmärtääkseen kynnystasojen herkkyyttä, Nordea on käyttänyt malliperusteisten varausten laskennassa kahta erilaista skenaariota:

	Kynnystasot	Skenaario 1	Skenaario 2
<i>Kotitalousasiakkaiden luotot</i>			
Suhteellinen kynnystaso	100 %	50 %	150 %
Absoluuttinen 12 kuukauden kynnystaso	45 pistettä	35 pistettä	55 pistettä
Absoluuttinen elinkaaren kynnystaso	300 pistettä	250 pistettä	350 pistettä
Luokituksen muutos ¹	1-6	1 alas	1 ylös
<i>Yritysasiakkaiden luotot</i>			
Suhteellinen kynnystaso	150 %	100 %	200 %
Absoluuttinen 12 kuukauden kynnystaso	20 pistettä	15 pistettä	25 pistettä
Absoluuttinen elinkaaren kynnystaso	400 pistettä	350 pistettä	450 pistettä
Luokituksen muutos ¹	1-6	1 alas	1 ylös

¹ Ennen IFRS 9 standardiin siirtymistä (1 tammikuuta 2018) alun perin kirjattujen vastuiden osalta tasoluokitus on päätetty luottoluokituksessa tapahtuneiden muutosten perusteella. Kynnystaso skenaariossa 1 on asetettu yhden pykälän mallissa käytettyä alemmas. Kynnystaso skenaariossa 2 on asetettu yhden pykälän mallissa käytettyä ylempäs.

Varaukset olisivat kasvaneet 0,9 miljoonaa euroa (0,4) skenaariossa 1 ja laskeneet 0,7 miljoonaa euroa (0,4) skenaariossa 2. Lisätietoja luokitusasteikosta ja keskimääräisistä maksukyvyttömyyden todennäköisyyksistä on taulukossa "Jaksotettuun hankintamenoön arvostettujen luottojen luokitus/pisteitys".

Varaukset ovat herkkiä luokituksen muutoksille vaikka kynnysarvoja ei saavutettaisi. Alla oleva taulukko esittää vaikutuksen varauksiin liiketoiminta-alueittain, jos luottoluokitus alenee yhdellä pykälällä pankin kaikkien vastuiden osalta. Se sisältää sekä korkeamman riskin vaikutukset että vastuiden siirtymisen kynnystason ylittyessä tasolta 1 tasolle 2. Se sisältää myös vaikutukset vastuiden siirtyessä luottoluokitukseltaan yhden pykälän järjestämättömien luottojen yläpuolelta järjestämättömiin luottoihin. Vaikutukseksi on arvioitu 14 miljoonaa euroa (5) vuonna 2021.

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Herkkyyksianalyysi

Miljoonaa euroa	2021		2020	
	Kirjatut varaukset	Varaukset jos luokitus alenee yhden pykälän	Kirjatut varaukset	Varaukset jos luokitus alenee yhden pykälän
Personal Banking	38	52	13	19
Business Banking	7	11	3	4
Large Corporations and institutions	0	0	0	0
Muut	1	3	0	1
Yhteensä	46	66	17	25

Ennakoiva tieto

Ennakoivaa tietoa käytetään sekä merkittävän luottoriskin lisääntymisen arvioinnissa että odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Nordea käyttää kolmea makrotaloudellista skenaariota (perus, suotuisa ja epäsuotuisa). Vuoden 2021 viimeisen kvartaalin skenaariot on painotettu lopullisten odotettavissa olevien luottotappioiden mukaisiksi käyttäen perusskenaariossa 60 prosentin (50), epäsuotuisassa skenaariossa 20 prosentin (45) ja suotuisassa skenaariossa 20 prosentin (5) oletamaa.

Nordean Group Risk-yksikkö on toimittanut makrotaloudelliset skenaariot, jotka perustuvat Oxford Economics -tutkimuslaitoksen malliin. Ennuste on yhdistelmä tilastollista mallinnusta sekä asiantuntija-harkintaa ja huolellinen tarkistus ja laadunvarmistus on osa ennusteprosessia. Malli on rakennettu kuvaamaan taloudellisten muuttujien keskinäisiä suhteita historiassa ja huomioimaan näiden muuttujien keskeiset yhteydet. Malli tuottaa kymmenen vuoden ennusteen ja tätä pidemmille periodeille odotettujen luottotappioiden laskennassa käytetään pitkän aikavälin keskiarvoja.

Makrotaloudelliset skenaariot heijastavat Nordean näkemystä Suomen talouden mahdollisesta kehityksestä yhteiskunnan avautuessa COVID-19 -virukseen liittyvien rajoitusten hellittäessä. Skenaarioita kehitettäessä Nordea huomioi pohjoismaiden hallitusten ja keskuspankkien ennusteet, samoin kuin Nordean Tutkimus -yksikön ja EKP:n makrotaloudelliset ennusteet euroalueelle.

Perusskenaario perustuu Suomen Pankin ja Euroopan keskuspankin ennusteille. Suomessa reaalin bruttokansantuote on enemmän kuin toipunut edellisten kahden vuoden liikkumisrajoitusten aiheuttamasta taloudellisen aktiviteetin pudotuksesta. Talousnäkyvät ovat hyvät, vaikkakin kasvun odotetaan olevan viimeisimpiä vuosineljänneksiä hitaampaa. Globaalien tuotantoketjujen kiristymisen ja pullonkaulojen vuoksi kasvu on vastatulessa, mutta näiden haasteiden odotetaan laantuvan kulutustottumusten normalisoituessa, kysynnän vähentyessä ja tuotantokapasiteetin mukautuessa kysyntään.

Koronaviruksen leviäminen on jälleen kiihtynyt ja uuden omikron-muunnoksen taloudellisten vaikutusten arvioiminen on vielä hankalaa. Perusskenaariossa oletetaan, että omikronilla ei ole merkittävää vaikutusta kasvuun. Kaksi vaihtoehtoista skenaariota kattavat joukon pandemian mahdollisia taloudellisia vaikutuksia, ilmentäen edelleen jatkuvaa epävarmuutta pandemian tulevan kehityksen ja taloudellisten vaikutusten suhteen.

Vuoden 2021 lopussa laskentamallin tuottamien varausten lisäksi Kiinnitysluottopankin luottosalkkuun on tehty 11 miljoonaa euroa johdon harkintaan perustuvia varauksia ja muita korjauksia. Johdon harkintaan perustuva osuus kattaa sellaiset ennustetut luottotappiot, joita IFRS 9-malli ei vielä huomioi suhdannevaihteluiden tai havaittujen rakenteellisten puutteiden vuoksi. Suhdannevaihtelu huomioidaan ylimääräisillä luottosalkkumallinnuksilla, kun makrotalouden kehityksessä on huomattavaa epävarmuutta. Havaitut puutteet mallin rakenteessa huomioidaan tulevissa mallipäivityksissä. Myös IFRS 9 -mallin mahdollisesti aliarvioima asiakkaiden luottoluokituksen heikentyminen huomioidaan päivitettyjen makrotaloudellisten skenaarioiden kautta. Makrotalouden kehitykseen liittyvien merkittävien epävarmuustekijöiden vuoksi Kiinnitysluottopankki on valinnut varovaisen lähestymistavan kirjaten suhteellisen korkeat johdon harkintaan perustuvat varaukset.

Suhdannevaihteluun liittyvien arvon alentumisten arvioinnissa sisäiset stressitestaustallit Suomen hallituksen tukitoimien vaikutuksilla säädetyinä toimivat tärkeinä tiedonlähteenä. Yksityisasiakkaille myönnettyjen luottojen osalta julkisen sektorin toimista merkityksellisimpiä ovat työmarkkinoita tukevat toimet, jotka vähentävät huomattavasti odotettujen maksukyvyttömyyksien ja tappioiden määrää kotitalousasiakkaiden piirissä. Näiden toimien laajuudesta johtuen Nordea vähensi mallinnetun kehityksen mukaista sisäisten stressitestien tuottamaa uusien maksulaiminlyöntien määrää alkuperäisestä. Tämä johti alempaan odotettujen luottotappioiden määrään. Nämä mallit perustuvat historiallisiin havaintoihin ja vastaavuuksiin eivätkä näin huomioi tämänhetkisten tukitoimien vaikutuksia. Yrityisasiakkaille myönnettyjen luottojen osalta Nordea on huomioinut hallitusten takuu- ja tukitoimien positiiviset vaikutukset, jotka vähentävät liikkumisrajoitusten ja karanteenien aiheuttamaa maksuvalmiushokkia. Ilman julkisen sektorin tukitoimia asiakkaiden luottoluokitukset olisivat heikentyneet mallin mukaan enemmän ja ennustetut luottotappiot olisivat olleet suuremmat.

Malliin perustuvia skenaariomallinnuksia verrattiin alustavaan alhaalta ylös -luottotappioennusteprosessiin luottotappioennusteiden varovaisuuden varmistamiseksi. Johdon päättämä suhdannevaraus pyrki korjaamaan IFRS 9 -mallien antaman odotettujen luottotappioiden määrän odotusten mukaiselle vaihteluvälille eikä ennusteiden ylälaitaan. Se kattaa myös ennustettujen luottotappioiden realisoitumisen merkittävässä määrin vuoden aikana.

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Skenaariot ja varaukset

	2022	2023	2024	Painottamattomat odotetut luottotappiot	Toden näköisyys	Malliin perustuvat varaukset	Korjaus malliin perustuviin varauksiin	Erilliset varaukset	Varaukset yhteensä
Suomi									
<i>Suotuisa skenaario</i>									
- BKT:n kasvu, %	4,0%	1,8%	1,2%						
- Työttömyysaste, %	6,7%	6,4%	6,2%	44	20%				
- Kotitalouksien kulutuksen muutos, %	5,5%	1,7%	1,6%						
- Asuntojen hintojen muutos, %	3,1%	2,7%	2,0%						
<i>Perusskenaario</i>									
- BKT:n kasvu, %	2,8%	1,3%	1,0%						
- Työttömyysaste, %	6,9%	6,7%	6,6%	45	60%	46	11	0	57
- Kotitalouksien kulutuksen muutos, %	4,6%	1,3%	1,2%						
- Asuntojen hintojen muutos, %	1,5%	1,6%	1,4%						
<i>Epäsuotuisa skenaario</i>									
- BKT:n kasvu, %	0,6%	1,2%	0,9%						
- Työttömyysaste, %	7,7%	7,5%	7,2%	49	20%				
- Kotitalouksien kulutuksen muutos, %	2,9%	0,6%	0,6%						
- Asuntojen hintojen muutos, %	-2,0%	-0,3%	0,5%						
Yhteensä, miljoonaa euroa						46	11	0	57

Luottoriski lukuina

Kiinnitysluottopankin luotot yleisölle kasvoivat 7 prosentilla vuoden 2021 aikana ja niitä oli 30,9 miljardia euroa (28,8). Yrityksille annettujen luottojen osuus luotoista yleisölle oli 5 prosenttia (6) ja henkilöasiakkaille annettujen luottojen osuus 95 prosenttia (94). Luotonannon maturiteettijakaumat esitetään liitteessä 25. Odotettujen luottotappioiden laskennassa Kiinnitysluottopankki käyttää käyttäytymisperusteista maturiteettia, joka on yleensä lyhyempi kuin sopimusperusteinen maturiteetti. Kiinnitysluottopankki luotottaa vain Suomessa sijaitsevia kiinteistöjä. Luottolupauksia oli 522,9 miljoonaa euroa (396,2).

Edellisvuoden tapaan Kiinnitysluottopankin varoihin ei sisällynyt joukkolainoja tai muita korollisia arvopapereita. Saamia luottolaitoksilta oli vuoden lopussa 0,9 miljardia euroa (0,6). Koko summa kohdistui konserniyhtiöihin.

Saamia, joiden arvo on alentunut, oli vuoden 2021 lopussa bruttomääräisesti 233,4 miljoonaa euroa (240,7). Niistä 98 % liittyi henkilöasiakkaisiin. Kun näistä saamisista vähennetään 31,5 miljoonaa euroa (12,3) saatavakohtaisia arvonalentumiskirjauksia, saamia, joiden arvo on alentunut, oli nettomääräisesti 201,9 miljoonaa euroa (228,2) eli 0,65 prosenttia (0,79) luotoista yleisölle ennen taseeseen kirjattuja arvonalentumisia. Saatavaryhmäkohtaisesti arvostetuista saamisista (tasoilla 1 ja 2) taseeseen kirjattuja arvonalentumisia oli 25,4 miljoonaa euroa (11,2). Lisätietoja on liitteessä 11 ”Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset”.

Arvoltaan alentuneiden saamisten vakuudeksi saatujen varojen määrä oli 280,1 miljoonaa euroa vuoden 2021 lopussa.

Arvoltaan alentuneet saamiset ja tunnusluvut

	2021	2020
Arvoltaan alentuneet saamiset, brutto, miljoonaa euroa	233,4	240,7
- josta muut kuin järjestämättömät	23,7	24,6
- josta järjestämättömät	209,7	216,1
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, brutto, pistettä ¹	73	82
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, netto, pistettä ²	63	78
Arvonalentumiset / tasojen 1 ja 2 saamiset, pistettä ³	8	4
Arvonalentumiset / saamiset yhteensä (tasoilla 1, 2 ja 3), pistettä ⁴	18	8
Arvonalentumiset / saamiset tasolla 3, prosenttia ⁵	14	5

¹ Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3), ennen arvonalentumisia / hankintamenoön arvostetut luotot ennen arvonalentumisia

² Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3), arvonalentumisten jälkeen / hankintamenoön arvostetut luotot ennen arvonalentumisia

³ Arvonalentumiset (taso 1 ja 2) luotoista, joiden arvo ei ole alentunut / hankintamenoön arvostetut luotot, joiden arvo ei ole alentunut (tasot 1 ja 2)

⁴ Arvonalentumiset yhteensä (tasot 1,2 ja 3) / hankintamenoön arvostetut luotot ennen arvonalentumisia, pistettä

⁵ Arvonalentumiset (taso 3) luotoista, joiden arvo on alentunut / luotot (taso 3), joiden arvo on alentunut

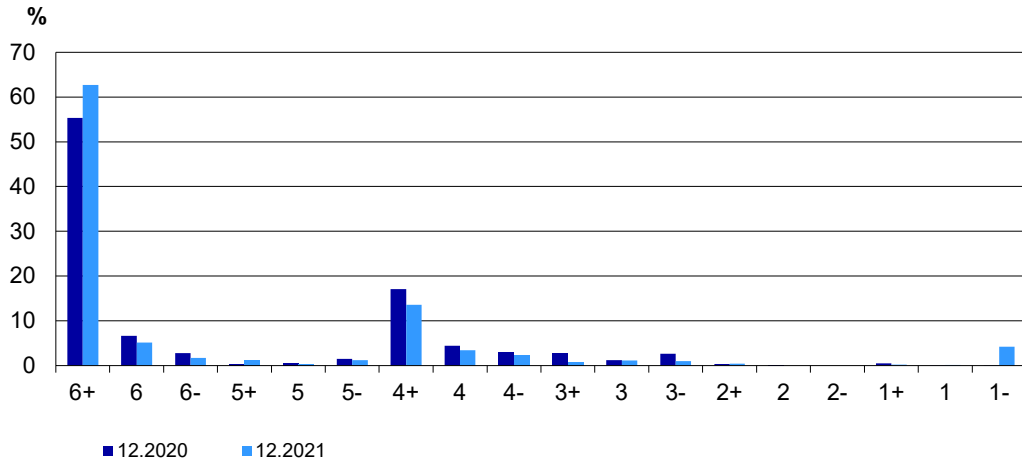
Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Luokitus- ja pisteytysjakauma

Yksi tapa arvioida luottolaatua on analysoida luottojen jakautumista eri luottoluokkiin yritysasiakkaiden ja luottolaitosten sekä kotitalouksien osalta. Keskimääräinen luottolaatu pysyi korkealla tasolla sekä yritysten että kotitalouksien luottosalkuissa vuonna 2021. Määrällisesti 20,5 prosenttia (12,7) yritysasiakkaista siirtyi parempaan luokkaan, kun taas 16,0 prosenttia (16,4) siirtyi alempaan luokkaan. Vastuiden osalta 21,1 prosenttia (13,0) yritysasiakkaiden vastuista siirtyi ylempään luokkaan, kun taas 12,3 prosenttia (15,0) siirtyi alempaan luokkaan. Kotitalouksien osalta määrältään 64,2 prosenttia (22,6) siirtyi ylempään luokkaan ja 16,2 prosenttia (53,2) alempaan luokkaan. Vastuiden osalta 64,2 prosenttia (24,1) kotitalouksista siirtyi ylempään luokkaan ja 16,6 prosenttia (52,0) alempaan luokkaan.

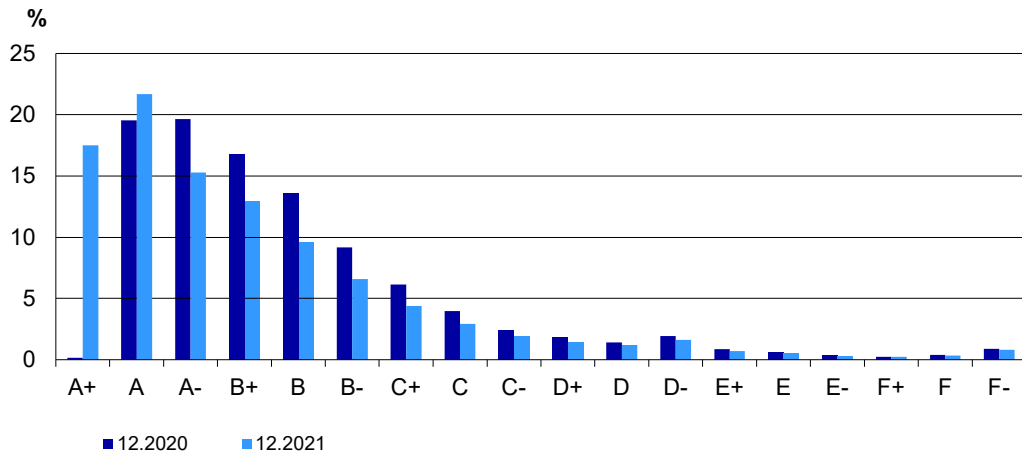
Luokitusjakauma, yritys vastuut, sisäisten luottoluokituksen menetelmä

Yritys vastuista 92 prosenttia (92) luokiteltiin vähintään luokkaan 4- (asteikolla 6+ - 1-, jossa 6+ on paras ja 1- heikoin luokka). Yritys vastuista 5 prosenttia (1) luokiteltiin korkeintaan luokkaan 1+. Järjestämättömät luotot eivät ole mukana luokitusjakaumassa.

Pisteytysjakauma, vähittäisvastuut, sisäisten luottoluokituksen menetelmä

Henkilöasiakkaista 93 prosenttia (92) pisteytettiin vähintään luokkaan C- (asteikolla A+ - F-, jossa A+ on paras ja F- heikoin luokka), mikä tarkoittaa 1 prosentin tai pienempää maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä. Henkilöasiakkaista 1 prosenttia (2) pisteytettiin korkeintaan luokkaan F+. Järjestämättömät luotot eivät ole mukana pisteytysjakaumassa.

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Jaksotettuun hankintamenuun arvostettujen luottojen luokitus/pisteitys¹

Miljoonaa euroa	Tasearvo 31.12.2021					
	Luokitus/pisteitys	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Varaukset
6 / A		14 742,8	22,0	-	14 764,8	-0,6
5 / B		8 895,8	140,6	0,5	9 036,9	-1,9
4 / C		3 131,0	550,7	1,0	3 682,7	-3,5
3 / D		1 102,3	614,1	0,9	1 717,3	-5,2
2 / E		368,8	356,1	0,9	725,8	-4,0
1 / F		239,6	459,6	6,9	706,1	-10,5
Standardimenetelmä / Luokittelematon		30,1	3,2	1,6	35,0	-2,5
0+ / 0 / 0- (maksukyvytön)		33,6	36,6	221,6	291,8	-28,8
Sisäiset erät ²		923,1	-	-	923,1	-
Yhteensä		29 467,1	2 182,9	233,4	31 883,4	-57,0

Miljoonaa euroa	Tasearvo 31.12.2020					
	Luokitus/pisteitys	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Varaukset
6 / A		9 818,5	36,1	0,1	9 854,7	-0,4
5 / B		10 541,9	178,1	0,2	10 720,2	-1,2
4 / C		3 833,2	643,1	0,3	4 476,6	-2,3
3 / D		1 390,9	562,0	1,4	1 954,3	-2,8
2 / E		426,0	322,4	2,5	750,9	-1,8
1 / F		246,2	361,3	13,9	621,4	-3,1
Standardimenetelmä / Luokittelematon		5,9	5,4	0,1	11,4	-0,1
0+ / 0 / 0- (maksukyvytön)		99,2	77,1	222,2	398,5	-12,0
Sisäiset erät ²		582,7	-	-	582,7	-
Yhteensä		26 944,5	2 185,5	240,7	29 370,7	-23,7

¹ Kunkin saatavan tasoluokitus ja laskettu arvonalentuminen perustuvat tilanteeseen lokakuun 2021 (lokakuu 2020) lopussa. Saatavan määrä ja luottoluokitus perustuvat tilanteeseen joulukuun 2021 (joulukuun 2020) lopussa. Osa joulukuun luottoluokituksen perusteella maksukyvyttömmiksi määritellyistä saatavista eivät olleet maksukyvyttömiä lokakuun lopussa ja tämä näkyy tasoluokituksissa.

² Vastuut konserniyhtiöille

Taseen ulkopuolisten erien luokitus/pisteitys

Miljoonaa euroa	Nimellismäärä 31.12.2021					
	Luokitus/pisteitys	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Varaukset
6 / A		282,1	0,4	-	282,5	0,0
5 / B		136,4	0,0	-	136,4	0,0
4 / C		53,8	9,4	-	63,2	-0,1
3 / D		20,7	9,8	-	30,5	-0,1
2 / E		1,5	4,2	-	5,7	0,0
1 / F		1,2	2,7	-	3,9	0,0
Standardimenetelmä / Luokittelematon		0,5	0,0	-	0,5	0,0
0+ / 0 / 0- (maksukyvytön)		-	-	0,2	0,2	0,0
Yhteensä		496,2	26,5	0,2	522,9	-0,2

Miljoonaa euroa	Nimellismäärä 31.12.2020					
	Luokitus/pisteitys	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Varaukset
6 / A		149,6	0,0	-	149,6	0,0
5 / B		156,6	0,1	-	156,7	-0,1
4 / C		52,2	6,0	-	58,2	0,0
3 / D		19,0	5,4	-	24,4	0,0
2 / E		1,0	1,8	-	2,8	0,0
1 / F		0,3	2,5	-	2,8	0,0
Standardimenetelmä / Luokittelematon		0,6	0,1	-	0,7	0,0
0+ / 0 / 0- (maksukyvytön)		-	-	0,9	0,9	0,0
Yhteensä		379,3	15,9	0,9	396,1	-0,1

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Erääntyneet luotot

Alla olevassa taulukossa 6 päivää tai sitä kauemmin erääntyneenä olleet luotot, yhteensä 252,1 miljoonaa euroa (252,4), esitetään jaoteltuna yritys- ja henkilöasiakkaiden luottoihin.

Miljoonaa euroa	31.12.2021		31.12.2020	
	Yritys- asiakkaat	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Henkilö- asiakkaat
6-30 päivää	3,6	98,9	6,5	100,8
31-60 päivää	2,0	34,0	0,4	29,3
61-90 päivää	1,1	15,4	0,0	12,9
>90 päivää	0,8	96,3	1,9	100,6
Yhteensä	7,5	244,6	8,8	243,6
Erääntyneet luotot / luotot yleisölle taseeseen kirjattujen arvonalentumisten jälkeen, %	0,4	0,8	0,5	0,9

Arvonalentumistappiot, netto

Nettomääräisiä arvonalentumistappioita kertyi -40,2 miljoonaa euroa (-15,4). Kasvu johtuu suurimmaksi osaksi IFRS 9 -mallin päivityksistä, joiden seurauksena odotetut arvonalentumistappiot on määritetty aiempaa varovaisemmin. Laskentamallin tuottamien varausten lisäksi taseeseen on kirjattu johdon harkintaan perustuvia varauksia yhteensä 9,6 miljoonaa euroa (7,1).

Nettomääräiset arvonalentumistappiot ja luottotappiotasot

	2021	2020
Arvonalentumistappiot luotoista, netto, miljoona euroa	-40,2	-15,4
Luottotappiotaso, pistettä	13,0	5,4
- josta taso 3	8,4	3,6
- josta tasot 1 ja 2	4,6	1,7

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Luottojen ja arvonalentumisten muutokset

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavien luottojen kirjanpitoarvo, ennen arvonalentumisia

Miljoonaa euroa	Keskuspankit ja luottolaitokset				Yleisö			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	582,7	-	-	582,7	26 361,7	2 185,5	240,8	28 788,0
Syntymä- ja saantihetket ¹	-	-	-	-	6 016,4	-	-	6 016,4
Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä, (netto)	-	-	-	-	-327,5	327,5	-	0,0
Siirrot tasojen 2 ja 3 välillä, (netto)	-	-	-	-	-	-24,0	24,0	0,0
Siirrot tasojen 1 ja 3 välillä, (netto)	-	-	-	-	-15,7	-	15,7	0,0
Takaisinmaksut ja myynnit ²	-	-	-	-	-3 840,7	-319,8	-51,2	-4 211,7
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-	-	-6,9	-6,9
Nostot edellisillä kausilla myönnytyistä sitoumuksista	340,4	-	-	340,4	349,9	13,7	11,0	374,6
Päättävä tase 31.12.2021	923,1	-	-	923,1	28 544,1	2 182,9	233,4	30 960,3

Miljoonaa euroa	Yhteensä			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	26 944,3	2 185,5	240,8	29 370,7
Syntymä- ja saantihetket ¹	6 016,4	-	-	6 016,4
Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä, (netto)	-327,5	327,5	-	0,0
Siirrot tasojen 2 ja 3 välillä, (netto)	-	-24,0	24,0	0,0
Siirrot tasojen 1 ja 3 välillä, (netto)	-15,7	-	15,7	0,0
Takaisinmaksut ja myynnit ²	-3 840,7	-319,8	-51,2	-4 211,7
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-6,9	-6,9
Nostot edellisillä kausilla myönnytyistä sitoumuksista	690,3	13,7	11,0	715,0
Päättävä tase 31.12.2021	29 467,2	2 182,9	233,4	31 883,5

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavien luottojen kirjanpitoarvo, ennen arvonalentumisia

Miljoonaa euroa	Keskuspankit ja luottolaitokset				Yleisö			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	666,4	-	-	666,4	24 782,4	1 721,7	240,9	26 745,0
Syntymä- ja saantihetket ¹	-	-	-	-	5 834,5	-	-	5 834,5
Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä, (netto)	-	-	-	-	-737,2	737,2	-	0,0
Siirrot tasojen 2 ja 3 välillä, (netto)	-	-	-	-	-	-17,7	17,7	0,0
Siirrot tasojen 1 ja 3 välillä, (netto)	-	-	-	-	-34,4	-	34,4	0,0
Takaisinmaksut ja myynnit ²	-83,8	-	-	-83,8	-3 736,9	-273,7	-52,9	-4 063,5
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-	-	-3,2	-3,2
Nostot edellisillä kausilla myönnytyistä sitoumuksista	-	-	-	-	253,3	18,0	3,9	275,2
Päättävä tase 31.12.2020	582,7	-	-	582,7	26 361,7	2 185,5	240,8	28 788,0

Miljoonaa euroa	Yhteensä			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	25 448,8	1 721,7	240,9	27 411,4
Syntymä- ja saantihetket ¹	5 834,5	-	-	5 834,5
Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä, (netto)	-737,2	737,2	-	0,0
Siirrot tasojen 2 ja 3 välillä, (netto)	-	-17,7	17,7	0,0
Siirrot tasojen 1 ja 3 välillä, (netto)	-34,4	-	34,4	0,0
Takaisinmaksut ja myynnit ²	-3 820,7	-273,7	-52,9	-4 147,3
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-3,2	-3,2
Nostot edellisillä kausilla myönnytyistä sitoumuksista	253,3	18,0	3,9	275,2
Päättävä tase 31.12.2020	26 944,3	2 185,5	240,8	29 370,7

¹ Sisältää vuoden aikana myönnytyt luotot

² Sisältää luottojen takaisinmaksut

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavien luottojen arvonalentumisten muutokset

Miljoonaa euroa	Keskuspankit ja luottolaitokset				Yleisö			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	-	-	-	-	-3,3	-8,0	-12,4	-23,7
Syntymä- ja saantihetket	-	-	-	-	-1,5	-	-	-1,5
Siirrot tasolta 1 tasolle 2	-	-	-	-	0,3	-13,1	-	-12,8
Siirrot tasolta 1 tasolle 3	-	-	-	-	0,0	-	-2,7	-2,7
Siirrot tasolta 2 tasolle 1	-	-	-	-	-0,4	3,5	-	3,1
Siirrot tasolta 2 tasolle 3	-	-	-	-	-	0,4	-4,6	-4,2
Siirrot tasolta 3 tasolle 1	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-	-	-	-	-	-0,4	1,2	0,8
Luottoriskin muutokset, ei tason siirtoa	-	-	-	-	-0,1	-3,8	-16,8	-20,7
Takaisinmaksut ja myynnit	-	-	-	-	0,2	0,7	3,1	4,0
Varauksia vastaan kirjatut toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2
Luottotappiovarausten laskentaan käytetyn mallin parametrien muutos (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-	-
Valuuttakurssierot	-	-	-	-	-	-	-	-
Päättävä tase 31.12.2021	-	-	-	-	-4,8	-20,7	-31,5	-57,0

Miljoonaa euroa	Yhteensä			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	-3,3	-8,0	-12,4	-23,7
Syntymä- ja saantihetket	-1,5	-	-	-1,5
Siirrot tasolta 1 tasolle 2	0,3	-13,1	-	-12,8
Siirrot tasolta 1 tasolle 3	0,0	-	-2,7	-2,7
Siirrot tasolta 2 tasolle 1	-0,4	3,5	-	3,1
Siirrot tasolta 2 tasolle 3	-	0,4	-4,6	-4,2
Siirrot tasolta 3 tasolle 1	-	-	0,5	0,5
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-	-0,4	1,2	0,8
Luottoriskin muutokset, ei tason siirtoa	-0,1	-3,8	-16,8	-20,7
Takaisinmaksut ja myynnit	0,2	0,7	3,1	4,0
Varauksia vastaan kirjatut toteutuneet luottotappiot	-	-	0,2	0,2
Luottotappiovarausten laskentaan käytetyn mallin parametrien muutos (netto)	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-
Valuuttakurssierot	-	-	-	-
Päättävä tase 31.12.2021	-4,8	-20,7	-31,5	-57,0

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien luottojen arvonalentumisten muutokset

Miljoonaa euroa	Keskuspankit ja luottolaitokset				Yleisö			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	-	-	-	-	-2,1	-4,3	-5,3	-11,7
Syntymä- ja saantihetket	-	-	-	-	-1,7	-	-	-1,7
Siirrot tasolta 1 tasolle 2	-	-	-	-	0,2	-5,5	-	-5,3
Siirrot tasolta 1 tasolle 3	-	-	-	-	0,0	-	-2,4	-2,4
Siirrot tasolta 2 tasolle 1	-	-	-	-	-0,1	1,9	-	1,8
Siirrot tasolta 2 tasolle 3	-	-	-	-	-	0,2	-2,3	-2,1
Siirrot tasolta 3 tasolle 1	-	-	-	-	0,0	-	0,5	0,5
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-	-	-	-	-	-0,2	0,5	0,3
Luottoriskien muutokset, ei tason siirtoa	-	-	-	-	0,2	-0,5	-4,1	-4,4
Takaisinmaksut ja myynnit	-	-	-	-	0,2	0,4	0,7	1,3
Varauksia vastaan kirjatut toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-	-	-	-
Luottotappiovarausten laskentaan käytetyn mallin parametrien muutos (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-	-
Valuuttakurssierot	-	-	-	-	-	-	-	-
Päättävä tase 31.12.2020	-	-	-	-	-3,3	-8,0	-12,4	-23,7

Miljoonaa euroa	Yhteensä			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	-2,1	-4,3	-5,3	-11,7
Syntymä- ja saantihetket	-1,7	-	-	-1,7
Siirrot tasolta 1 tasolle 2	0,2	-5,5	-	-5,3
Siirrot tasolta 1 tasolle 3	0,0	-	-2,4	-2,4
Siirrot tasolta 2 tasolle 1	-0,1	1,9	-	1,8
Siirrot tasolta 2 tasolle 3	-	0,2	-2,3	-2,1
Siirrot tasolta 3 tasolle 1	0,0	-	0,5	0,5
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-	-0,2	0,5	0,3
Luottoriskien muutokset, ei tason siirtoa	0,2	-0,5	-4,1	-4,4
Takaisinmaksut ja myynnit	0,2	0,4	0,7	1,3
Varauksia vastaan kirjatut toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Luottotappiovarausten laskentaan käytetyn mallin parametrien muutos (netto)	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-
Valuuttakurssierot	-	-	-	-
Päättävä tase 31.12.2020	-3,3	-8,0	-12,4	-23,7

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Taseen ulkopuolisista eristä kirjattujen arvonalentumisten muutokset

Miljoonaa euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	0,0	-0,1	-	-0,1
Syntymä- ja saantihetket	0,0	-0,1	-	-0,1
Siirrot tasolta 1 tasolle 2	0,0	0,0	-	0,0
Siirrot tasolta 1 tasolle 3	-	-	-	-
Siirrot tasolta 2 tasolle 1	0,0	0,0	-	0,0
Siirrot tasolta 2 tasolle 3	-	0,0	-	0,0
Siirrot tasolta 3 tasolle 1	-	-	-	-
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-	-	-	-
Luottoriskin muutokset, ei tason siirtoa	0,0	0,0	-	0,0
Takaisinmaksut ja myynnit	0,0	0,0	-	0,0
Varauksia vähentämällä tehdyt alaskirjaukset	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-
Valuuttakurssierot	-	-	-	-
Päätävä tase 31.12.2021	0,0	-0,2	-	-0,2

Miljoonaa euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	0,0	-0,1	-	-0,1
Syntymä- ja saantihetket	0,0	-0,1	-	-0,1
Siirrot tasolta 1 tasolle 2	0,0	0,0	-	0,0
Siirrot tasolta 1 tasolle 3	0,0	-	-	0,0
Siirrot tasolta 2 tasolle 1	0,0	0,0	-	0,0
Siirrot tasolta 2 tasolle 3	-	0,0	-	0,0
Siirrot tasolta 3 tasolle 1	0,0	-	-	0,0
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-	-	-	-
Luottoriskin muutokset, ei tason siirtoa	0,0	0,1	-	0,1
Takaisinmaksut ja myynnit	0,0	0,0	-	0,0
Varauksia vähentämällä tehdyt alaskirjaukset	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-
Valuuttakurssierot	-	-	-	-
Päätävä tase 31.12.2020	0,0	-0,1	-	-0,1

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa tappioriskiä joko kaupankäyntivarastossa tai muussa rahoitustoiminnassa, joka johtuu markkinahintojen ja markkina-arvoon tai rahoituskatteeseen vaikuttavien parametrien muutoksista. Markkinariskiä esiintyy riippumatta erien kirjanpitoikäisyydestä.

Markkinariskiin liittyvän riskinottohalukkuuden rajat hyväksyy Kiinnitysluottopankin hallitus. Rajat on määritelty rahoitustaseen osalta, koska Kiinnitysluottopankilla ei ole lainkaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia saamisia. Toinen puolustuslinja varmistaa, että riskinottohalukkuuden rajat on asianmukaisesti kuvattu GT:lle, joka on vastuussa markkinariskin hallinnasta konserninsisäisten ulkoistussopimusten mukaisesti. Kiinnitysluottopankin riskienhallinta on suurelta osin integroitu konsernin riskienhallintaan, jotta markkinariskiä hallitaan koko konsernissa mahdollisimman tehokkaasti. GT ja GR vastaavat riskien tunnistamisesta, valvonnasta ja raportoinnista.

Kokonaisvaltaista ja räätälöityä stressitestausta käytetään osana riskienhallinnan viitekehystä mittaamaan markkinariskiä liittyvää riskinottohalukkuutta ja kalibroimaan Kiinnitysluottopankin kannalta olennaisten markkinariskitekijöiden seurantaan ja hallintaan käytettäviä raja-arvoja.

Rahoitustaseen markkinariski

Rahoitustaseen markkinariski syntyy pääasiassa Kiinnitysluottopankin peruspankkitoiminnasta ja siihen liittyvistä suojauksista. GT vastaa kokonaisvaltaisesti rahoitustaseen markkinariskien hallinnasta Nordea-konsernin taseessa, mukaan lukien Kiinnitysluottopankki.

Rahoitustaseen markkinariskeistä Kiinnitysluottopankin kannalta olennainen on rahoitustaseen korkoriski (IRRBB), joka määritellään korkojen epäedullisista muutoksista johtuvana olemassa olevana tai mahdollisena riskinä Kiinnitysluottopankin pääomalle tai tuotoille. Markkinariskejä hallitaan keskitetysti GT:ssa tuottojen ja taloudellisen arvon näkökulmasta ja niihin sisältyy erilaisia korkolattiasta aiheutuvia riskejä joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskun ja asiakkassopimusten osalta (gap risk, basis risks, option risk).

Suomen luottomarkkinoiden rakenteesta johtuen suurin osa Kiinnitysluottopankin luotoista on vaihtuviin Euribor-liitännäisiin korkoihin sidottuja ja niiden viitekoron arvo ei voi laskea alle nollan, kun taas kiinteäkorkoisia luottoja on vain pieni osa luottosalkusta. Näin ollen myös tukkurahoitus lasketaan liikkeelle tai vaihdetaan vaihtuvakorkoiseen muotoon. Tästä syntyvä jäännösarvo gap riskin ja kiinteän riskin välillä hallinnoidaan Kiinnitysluottopankin puolesta GT:ssa. Suora nettokorkoriski, joka aiheutuu jäljelle jäävistä hinnoitteluerosta, sekä rajallinen kiinteä korkoriski suojataan koronvaihtosopimuksilla (IRS) ja yliön indeksinvaihtosopimuksilla (OIS), jotka ovat osittain suojauslaskennan piirissä. Käyvän arvon suojaus ja rahavirran suojaus on kuvattu yksityiskohtaisemmin Liitteessä 12 ”Johdannaiset ja suojauslaskenta”.

Kiinnitysluottopankin rahoitustaseen korkoriskiä mitataan rakenteellisen korkoriskin (SIIR) ja taloudellisen arvon stressimenetelmän (EV) avulla.

Liite 2 Riskien ja likviditeetin hallinta, jatkuu

Rakenteellinen korkoriski

Rakenteellisella korkoriskillä (SIIR) mitataan Kiinnitysluottopankille kertyvän rahoituskatteen muutosta seuraavien 12 kuukauden aikana kaikkien korkojen muuttuessa puolen prosenttiyksikön verran. Rakenteellinen korkoriski kuvastaa riskiä, joka syntyy tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien uudelleenhinnoittelujaksojen, volyymien ja viitekorkojen välisistä epätasapainoista. SIIR-mallissa oletetaan taseen pysyvän muuttumattomana ja siinä käytetään asiakaskäyttötymiseen perustuvaa ennakkomaksujen mallinnusta. Lisäksi SIIR-mallissa huomioidaan Suomen pankkisääntelyssä asetettu korkolattia, joka estää kotitalousasiakkaiden negatiiviset korot.

Rakenteellista korkoriskiä mitataan Kiinnitysluottopankissa dynaamisilla simulaatioilla, joissa lasketaan useita rahoituskatetta koskevia skenaarioita ja verrataan niiden ja rahoituskatetta koskevan perusodotuksen välisiä eroja. Käytössä on useita korkoskenaarioita. Hallitus on asettanut riskilimiitin kahdelle korkoskenaariolle (nouseva ja laskeva korkoskenaario). Nämä skenaariot mittaavat markkinakorkoton puolen prosenttiyksikön muutoksen vaikutuksena rahoituskatteeseen 12 kuukauden ajanjaksolla, jolloin taseen oletetaan pysyvän muuttumattomana. Laskennassa otetaan huomioon asiakaskäyttötymisen pääpiirteet ja Nordean omia korkoja koskeva päätöksentekoprosessi.

Rakenteellisen korkoriskin riskilimiitin asettamisessa on kiinnitetty huomiota taloudellisen rakenteen optimointiin, riskinoton tasapainottamiseen ja luotettavaan tulokasvuun. GT vastaa rakenteellisen korkoriskin operatiivisesta hallinnasta. Nousevien korkojen rakenteellinen korkoriski oli vuoden 2021 lopussa -28 miljoonaa euroa (-29). Laskevien markkinakorkojen rakenteellinen korkoriski oli 45 miljoonaa euroa (26). Esitettyjen lukujen mukaan rahoituskate pienenee, jos korot nousevat, ja kasvaa, jos korot laskevat.

Taloudellisen arvon stressimenetelmä (Economic value Stress test)

Taloudellisen arvon stressimenetelmä arvioi koron muutoksista aiheutuneita taloudellisen arvon muutoksia rahoitustaseen varoihin, velkoihin sekä korollisiin johdannaisvastuisiin kirjanpitoluokituksesta ja marginaaleista riippumatta. Menetelmässä mitataan rahoitustaseen oman pääoman taloudellisen arvon muutoksia Basel-komitean määrittämien kuuden eri korkoskenaariota kautta. Vastuiden raja-arvona käytetään tämän mittausjärjestelmän antamaa suurinta arvoa.

Taloudellisen arvon menetelmä perustuu taseen divestointiin hyödyntäen termiinikäyriä maksukäyttötymisen mallinnuksessa. SIIR -mallin tapaan myös EV -mallissa huomioidaan Suomen pankkisääntelyssä asetettu korkolattia, joka estää kotitalousasiakkaiden negatiiviset korot.

Kiinnitysluottopankin markkinariski

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Korkoriski		
Rakenteellinen korkoriski (SIIR)	28,0	31,3
Taloudellisen arvon stressimenetelmä (EV)	25,3	188,7

Operatiivinen riski

Operatiivinen riski määritellään Nordeassa riskiksi, joka aiheutuu sisäisten prosessien puutteellisuuksista tai virheellisestä toiminnasta, ihmisistä tai järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivinen riski sisältää juridiset riskit. Tappioriskiinkin sisältyvä välttämättä tai välillisiä taloudellisia tappioita muun muassa lakisääteistä sanktioista, oikeudellisista riskeistä, maineen kärsimisestä tai liiketoimintaprosesseihin kohdistuvista häiriöistä.

Operatiivinen riski kuuluu olennaisena osana Nordean liiketoimintaan. Johtajat ovat vastuussa toimivaltaansa kuuluvien operatiivisten riskien hallinnasta ja rajoittamisesta määriteltujen riskilimiittien ja riskinottohalukkuuden puitteissa.

Vaikka COVID-19 -kriisiin liittyvät riskit on nostettu Nordeassa korkealle tasolle, ne eivät ole lisänneet operatiivisia tappioita vuonna 2021.

Operatiivisten riskien hallintaan sisältyy kaikki toiminta, jonka tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja mitata, vastata ja vähentää, ja valvoa ja seurata riskejä ja raportoida niistä. Riskien hallintaa on tukemassa useita prosesseja, kuten esimerkiksi riskien ja valvonnan itsearviointi, muutosriskin hallinta ja hyväksyntä, poikkeamien hallinta, skenaarioanalyysi, liiketoiminnan jatkuvuuden ja kriisien hallinta, tietoturvan hallinta, kolmansien osapuolten riskiarviointi, vakuutusriskin hajauttaminen ja merkittävät operatiiviset prosessit. Joitakin näistä prosesseista kuvataan tarkemmin seuraavissa kappaleissa. Riskinottoa hallinnoidaan riskinottohalukkuuden mukaisilla rajoilla. Riskinottohalukkuuslausunto (Risk Appetite Statement, RAS) määrittelee

- riskinottohalukkuuden ylittävän jäännösriskitason ja riskien lievittämistoimia koskevat vaatimukset
- poikkeamista syntyvän kokonaistappion.

Nordea-konsernissa liiketoiminta-alueet ja yksiköt vastaavat omaan liiketoimintaansa liittyvien operatiivisten riskien hallinnasta ja rajoittamisesta. Kiinnitysluottopankki vastaa omasta liiketoiminnastaan aiheutuvien operatiivisten riskien hallinnasta ja rajoittamisesta sekä riskienhallinnan seuraamisesta tärkeimmissä palveluissa tuottavissa Nordea Bank Oyj:n liiketoimintayksiköissä.

Kiinnitysluottopankki on ottanut käyttöön Nordea-konsernin operatiivisten riskien hallintaperiaatteet. Kiinnitysluottopankin operatiiviset riskit ovat pitkälti johdettavissa Nordea Bank Oyj:n operatiivisista riskeistä, koska suurin osa liiketoiminnosta on ulkoistettu Nordea Bank Oyj:lle. Kiinnitysluottopankki tekee oman arvion tärkeimmistä riskeistä, jotka on hallittava, ja säätelee niiden hallintaa palveluja tarjoavien yksiköiden kanssa tehdyissä palvelusopimuksissa.

Kiinnitysluottopankin CRO-toiminnossa (toinen puolustuslinja) työskentelee Operational Risk Officer (ORO), joka vastaa operatiivisten riskien tunnistamisesta, valvonnasta ja niiden raportoisesta. Sen lisäksi ORO toimii ensimmäisen puolustuslinjan tukena. Tehtävässä ORO raportoi Kiinnitysluottopankin CRO:lle. Group Operational Risk (GOR) -yksikkö, joka toimii Group Riskin (GR) alaisuudessa muodostaa toisen puolustuslinjan riskinhallintatoiminnon konsernissa ja vastaa operatiivisen riskin hallintakehikon kehittämisestä ja ylläpidosta sekä ensimmäisen puolustuslinjan operatiivisen riskinhallinnan seurannasta ja valvonnasta. GOR tarjoaa palvelua Kiinnitysluottopankille sen kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisesti.

Riskien ja valvonnan itsearviointiprosessi antaa yleiskuvan ja arvion operatiivista ja compliance-riskeistä konsernissa sekä lisää riskitietoisuutta ja mahdollistaa riskien tehokkaan arvioimisen, valvonnan ja lievittämisen.

Muutosriskien hallinta- ja hyväksymiskehikko varmistaa, että muutosten (esim. tuote- tai prosessimuutokset) taloudelliset ja ei-taloudelliset riskit ymmärretään ja että niitä voidaan riskistrategian ja riskinottohalukkuuden puitteissa riittävästi hallita, ennen kuin muutos on hyväksytty, toteutettu ja saatettu voimaan.

Liiketoiminnan jatkuvuuden ja kriisien hallinta varmistaa yhtiön kyvyn selviytyä poikkeuksellisista tilanteista ja kriiseistä. Liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmassa kuvataan toimintamallit, joiden avulla poikkeaviin tilanteisiin vastataan, niistä selvitetään ja palataan normaaliin toimintaan. Jatkuvuussuunnitelmat perustuvat liiketoimintavaikutusten analyysiin, ja ne testataan vähintään kerran vuodessa. Testin tavoitteena on varmistaa suunnitelmien toimivuus ja löytää tärkeimmät kehitystarpeet. Koska Nordea Bank Oyj hoitaa suuren osan Kiinnitysluotto-pankin prosesseista, analyysi tehdään Nordean palveluja tarjoavien yksiköiden kanssa yhteistyönä.

Operatiivisten riskien hallinnan tuloksista raportoidaan Kiinnitysluotto-pankin hallitukselle neljännesvuosittain tai tarpeen mukaan välittömästi.

Konsernin sisäinen riippuvuus

Kiinnitysluotto-pankin liiketoiminta on tiiviisti sidoksissa Nordea Bank Oyj:n ja sen palveluja tarjoavien yksiköiden toimintaan. Tämä riippuvuus on yhtiön suurin operatiivinen riski. Esimerkiksi jos Nordea Bank Oyj lopettaisi palvelujen tarjoamisen tai jättäisi muuten täyttämättä velvoitteensa Kiinnitysluotto-pankille, Kiinnitysluotto-pankin liiketoiminta kärsisi. Tämä riski on otettu huomioon kehittämällä Nordea Bank Oyj:n tarjoamien palvelujen entistä tiukempaa valvontaa ja niitä koskevaa raportointia.

Compliance-riski

Compliance-riskillä tarkoitetaan riskiä, joka aiheutuu säännösten noudattamatta jättämisestä.

Compliance-riskien hallinta perustuu pääasiassa kolmeen puolustuslinjaan. Liiketoiminta-alueet, juridiset yksiköt ja konsernitoiminnot ensimmäisessä puolustuslinjassa vastaavat omasta päivittäisestä riskienhallinnastaan sekä compliance-riskien valvonnasta. Johto vastaa kaikilla tasoilla liiketoiminnasta riskirajojen, päätettyjen ohjeiden ja riskienhallintaprosessien mukaisesti. Konsernin sisäinen tarkastus muodostaa kolmannen puolustuslinjan ja tekee tarkastuksia ja toimii sidosryhmien varmistajana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosesseissa.

Group Compliance (GC)-yksikkö toisessa puolustuslinjassa valvoo konsernin riskejä ja koordinoi, tukee ja tarkkailee konsernin compliance-riskien hallinnan tehokkuutta ja eheyttä. GC tarjoaa riippumattoman näkemyksen asiaankuuluvien sääntöjen ja säännösten noudattamisesta ja neuvoo, tukee ja kouluttaa ensimmäistä puolustuslinjaa siinä, miten compliance-velvoitteet voidaan täyttää mahdollisimman tehokkaasti. GC raportoi neljännesvuosittain kaikista merkittävistä compliance-riskeistä Kiinnitysluotto-pankin johtoryhmälle ja hallitukselle ja kertoo näille Kiinnitysluotto-pankin riskitilanteesta suhteessa ennalta määriteltyyn riskinottohalukkuuteen ja riskinsietokykyyn. Neljännesvuosiraportti sisältää myös GC:n havainnot Kiinnitysluotto-pankin riskienhallinnan ja -valvonnan tehokkuudesta. Valvontatoimintojen riskiraportointi mahdollistaa tehokkaat ja riskiperusteiset päätöksentekomenettelyt ja lähestymistavan Kiinnitysluotto-pankin hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle.

GC on nimittänyt yhtiölle Compliance Officerin (CO), joka tukee ja neuvoo Kiinnitysluotto-pankkiä complianceen liittyvissä asioissa. CO hoitaa pelkästään Kiinnitysluotto-pankin asioita, ja hän voi hyödyntää koko GC-yksikön resursseja. Yhtiön CO vastaa Kiinnitysluotto-pankin compliance-asioiden yleisestä toimintasuunnitelmasta ja siitä, että toimet ovat linjassa konsernin compliance-suunnittelun kanssa. Lisäksi Nordeassa jatketaan investointeja tehostettuihin compliance-standardeihin ja -prosesseihin sekä compliance-toimintojen riittäviin resursseihin. Nordea-konserniin kuuluvana tytäryhtiönä Kiinnitysluotto-pankki hyötyy konsernissa tehdystä työstä.

Talousrikosten ehkäisy

Nordea Kiinnitysluotto-pankki Oyj on riippuvainen Nordea Bank Oyj:stä talousrikosten ehkäisyyn liittyvissä toimenpiteissä. Kiinnitysluotto-pankin tärkeimpiin valvontamenetelmiin kuuluu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen sekä pakotetarkistusvelvoitteiden täyttämiseen liittyvän toiminnan seuranta Nordea Bank Oyj:ssä. Varmistaakseen tarkoituksenmukaisen osaamisen yhtiössä Kiinnitysluotto-pankki on jatkanut vuoden 2021 aikana rahanpesun estämistä koskevaa tehostettua koulutusta koko henkilöstölle. Kiinnitysluotto-pankki on vuoden 2021 aikana myös toteuttanut talousrikollisuuden estämiseen liittyviä parannuksia yhtiön omassa taseessa olevien asuntolainojen osalta, kuten esimerkiksi korkean riskin asiakkaiden raportointia sekä asuntolainan takaisinmaksujen valvontaa. Kiinnitysluotto-pankki arvioi rahanpesua ja talousrikollisuutta koskevan riskitasonsa vuosittain.

Kehittyvien riskien hallitseminen

Käytössään Nordea-konsernin operatiivisten riskien hallintakehikkoa Nordea Kiinnitysluotto-pankki Oyj varmistaa jatkuvasti soveltavansa uusimpia riskiluokitteluja ja prosesseja oikea-aikaisesti. Uusia kehittyviä riskialueita tarkkaillaan tehostetusti ja materiaalien riskien luetteloa päivitetään tarpeen mukaan riittävän riskienhallinnan ja raportoinnin varmistamiseksi.

Liite 3 Segmenttiraportointi

Toimintasegmenttien tuloksen laskenta

Laskentaperiaatteet ja toimintasegmenttien väliset allokoinnit vastaavat ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle raportoituja tietoja. Kiinnitysluottopankissa on määritelty ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi Kiinnitysluottopankin hallitus.

Toimintasegmentit

Kiinnitysluottopankin taloudelliset tulokset esitetään yhtenä kokonaisuutena. Kiinnitysluottopankin koko toiminta liittyy vakuudellisten lainojen liikkeeseenlaskuun. Toimitusjohtaja valmistelee kaikki merkittävät Kiinnitysluottopankin päätökset ja päätökset tekee hallitus. Kiinnitysluottopankin liiketoimintamallin, toiminnan luonteen ja hallintorakenteiden vuoksi raportointi on järkevää tehdä koko yhtiöstä yhtenä toimintasegmenttinä.

Liite 4 Korkotuotot ja korkokulut

Miljoonaa euroa	2021	2020
Korkotuotot		
<i>Korkotuotot efektiivisen koron menetelmällä</i>		
Saamisista luottolaitoksilta	2,6	5,0
Luotoista yleisölle	243,8	250,6
Efektiivisen koron laskentaan sisällytettävät palkkiot	12,4	13,1
Korot rahoitusvaroja suojaavista johdannaisista	3,0	0,2
Muut korkotuotot ¹	18,7	10,3
<i>Muut</i>		
Korkotuotot johdannaissopimuksista, netto	-0,2	1,2
Korkotuotot yhteensä	280,5	279,3
- josta velkojen negatiivista tuottoa	15,8	9,3
Korkokulut		
<i>Korkokulut efektiivisen koron menetelmällä</i>		
Veloista luottolaitoksille	-9,8	-10,8
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-55,5	-129,4
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-1,4	-2,0
Korot rahoitusvelkoja suojaavista johdannaista	0,0	0,0
Muut korkokulut ¹	-15,5	-12,0
<i>Muut</i>		
Korkokulut johdannaissopimuksista, netto	64,3	110,5
Korkokulut yhteensä	-17,9	-43,7
- josta varojen negatiivista tuottoa	-2,3	-3,3
Rahoituskate	262,6	235,6

¹ Vertailuluvut on oikaistu. Lisätietoja on liitteessä 1 kappaleessa "Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa".

Arvoltaan alentuneista saamisista kertyneiden korkojen osuus korkotuotoista oli hyvin vähäinen.

Liite 5 Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Miljoonaa euroa	2021	2020
Arvopaperivälitys, arvopaperien liikkeeseenlaskut ja corporate finance -toiminta	-0,1	-0,6
- josta kulut	-0,1	-0,6
Luotonanto	11,4	10,1
- josta tuotot	11,4	10,1
Takaukset ja maksuvalmius	-7,6	-9,5
- josta kulut	-7,6	-9,5
Muut palkkiot	0,0	-0,3
- josta tuotot	0,0	0,0
- josta kulut	0,0	-0,3
Yhteensä	3,7	-0,2

Sellaisista rahoitusvaroista ja -veloista, joita ei kirjata käypään arvoon tuloslaskelman kautta, saadut palkkiotuotot olivat 11,4 miljoonaa euroa (10,1). Näitä tuottoja ei oteta huomioon efektiivistä korkoa määritettäessä.

Takaukset ja maksuvalmius koostuu Nordea Bank Oyj:n palveluistaan veloittamista kuluista. Takauskulut liittyvät Nordea Pankki Suomi Oyj:n alun perin liikkeeseenlaskemiin joukkovelkakirjoihin, joihin liittyville haltijasuurituksille Nordea Bank Oyj on antanut takauksen Kiinnitysluottopankin puolesta. Maksuvalmiuskulut liittyvät sopimukseen, jonka perusteella Nordea Bank Oyj takaa Kiinnitysluottopankin päivittäisen toiminnan maksuvalmiustarpeet. Takauskulut olivat yhteensä -5,8 miljoonaa euroa (-7,8) ja maksuvalmiuskulut -1,8 miljoonaa euroa (-1,7).

Liite 6 Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä

Miljoonaa euroa	2021	2020
Korkosidonnaiset erät ja valuuttakurssimuutokset	9,8	-9,4
Yhteensä	9,8	-9,4

Voitot/tappiot rahoitusinstrumenteista luokittain, netto

Miljoonaa euroa	2021	2020
Rahoitusvarat ja -velat, jotka on määrätty arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-204,9	107,1
Rahoitusvarat, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintameno ¹	-236,4	143,2
Rahoitusvelat, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintameno ¹	451,0	-259,6
Valuuttakurssimuutokset (pl. valuuttasuojaukset)	0,0	-0,1
Yhteensä	9,7	-9,4

¹Koostuvat lähinnä jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien suojattujen varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksista korkoriskin suojauksessa. Lisätietoja on liitteen 1 Tilinpäätösperiaatteet osassa Käyvän arvon suojaus.

Liite 7 Henkilöstökulut

Miljoonaa euroa	2021	2020
Palkat ja palkkiot	-1,2	-1,1
Eläkekulut (erittely alla)	-0,2	-0,2
Sosiaaliturvamaksut	0,0	0,0
Voittopalkkiojärjestelmä	0,0	0,0
Muut henkilöstökulut	0,0	-0,1
Yhteensä	-1,4	-1,4

Miljoonaa euroa	2021	2020
Eläkekulut:		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelmät	0,0	0,0
Maksuperusteiset eläkejärjestelmät	-0,2	-0,2
Yhteensä	-0,2	-0,2

Palkitsemista koskevien tietojen julkistaminen pohjoismaisten pankkivalvontaviranomaisten ja yleisten määräysten mukaan
Säännösten mukaiset kvalitatiiviset tiedot esitetään Nordean hallituksen toimintakertomuksen erillisessä palkitsemista koskevassa osassa. Kvantitatiiviset tiedot puolestaan julkaistaan erillisessä raportissa Nordean kotisivuilla (www.nordea.com) viikkoa ennen Nordean varsinaista yhtiökokousta 24. maaliskuuta 2022.

Liite 7 Henkilöstökulut, jatkuu

Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksetut palkkiot

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallituksen jäsenistä oli 31.12.2021 neljä Nordea Bank Oyj:n palveluksessa, ja kolme jäsentä oli ulkopuolisia. Nordea Bank Oyj:n palveluksessa oleville hallituksen jäsenille ei maksettu erillisiä palkkioita. Ulkopuolisille hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita 76 000 euroa vuonna 2021 (76 000). Nordea Bank Oyj maksoi muiden hallituksen jäsenten palkat, palkkiot ja muut henkilöstökulut. Toimitusjohtajan palkat, palkkiot ja muut henkilöstökulut on esitetty alla.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n toimitusjohtajalle maksetut palkkiot

Euroa	Kiinteä palkka 2021	Edut 2021	Yhteensä 2021
Toimitusjohtaja			
Jussi Pajala	220 363	17 520	237 883

Euroa	Kiinteä palkka 2020	Edut 2020	Yhteensä 2020
Toimitusjohtaja¹			
Jussi Pajala	142 681	9 297	151 978
Toimitusjohtajan sijainen²			
Tarja Ikonen	17 526	29	17 555
Yhteensä	160 207	9 326	169 533

¹ Jussi Pajala aloitti toimitusjohtajana helmikuun 13. päivä 2020. Raportoidut luvut koostuvat helmikuun 13. päivästä joulukuun loppuun 2020

² Tarja Ikonen toimi toimitusjohtajan sijaisena 13 helmikuuta 2020 asti. Raportoidut luvut koostuvat tammikuun alusta helmikuun 13. päivään 2020

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n toimitusjohtajalla ei ollut vuoden 2021 eikä vuoden 2020 lopussa etuusperusteisia eläkejärjestelyjä.

Luotot Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n toimitusjohtajalle ja Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallituksen jäsenille

Euroa	Taseessa olevat rahalainat 31.12.2021	Maksetut korot 2021	Taseessa olevat rahalainat 31.12.2020	Maksetut korot 2020
Toimitusjohtaja				
Jussi Pajala	483 889	3 828	322 874	3 073
Hallituksen jäsenet				
	983 171	5 522	840 322	5 383
Yhteensä	1 467 060	9 350	1 163 196	8 456

Johtoon kuuluville avainhenkilöille annettuja luottoja oli 2 199 942 euroa (1 768 460) ja korkotuottoja näistä luotoista kertyi 11 156 euroa (10 054) vuonna 2021. Suomessa henkilöstölle annettujen luottojen korko vastaa Nordean rahoituskustannusta, johon lisätään 0,30 prosenttiyksikön marginaali. Luotot johtoon kuuluvien avainhenkilöiden perheenjäsenille myönnetään normaalein markkinaehdoin, samoin luotot johtoon kuuluville avainhenkilöille, jotka eivät ole Nordea-konsernin palveluksessa.

Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset

Kiinnitysluottopankki ei ole pantannut varallisuutta tai antanut muuta vakuutta tai vastuusitoumusta johtoon kuuluvien avainhenkilöiden tai tilintarkastajien puolesta. Toimi- ja hallintoelinten jäsenet eivät omista Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeita tai sen liikkeeseen laskemia optio-oikeuksia tai vaihtovelkakirjalainoja.

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä (keskimäärin)	31.12.2021	31.12.2020
Kokopäiväinen henkilöstö	13	12
Osa-aikainen henkilöstö	-	-
Yhteensä	13	12
Henkilötyövuotta kauden lopussa	13	12

Liite 8 Muut kulut

Miljoonaa euroa	2021	2020
Vakausmaksut	-7,8	-6,0
Tietotekniikkakulut	0,0	0,0
Markkinointi- ja edustuskulut	0,0	0,0
Posti-, kuljetus-, puhelin- ja muut hallintokulut	0,0	0,0
Vuokratulot ja muut kiinteistökulut	-0,1	0,0
Kulut emoyhtiölle ulkoistetuista palveluista ¹	-136,2	-56,5
Muut	-2,4	-2,2
Yhteensä	-146,5	-64,7

¹ Kiinnitysluottopankin Nordea-konsernilta hankkimiin myynti- ja jakelupalveluihin sovellettava siirtohinnoittelumalli on päivitetty 1.1.2021 alkaen OECD:n siirtohinnoitteluoheiden ja paikallisen verokäytännön mukaiseksi. Päivitetty malli on edellyttänyt myynti- ja jakelupalkkioiden hinnoittelumuutoksia, jotka kasvattavat kuluja Kiinnitysluottopankissa ja lisäävät vastaavasti tuottoja Nordea Bank Oyj:ssä

Tilintarkastajien palkkiot

Miljoonaa euroa	2021	2020
PricewaterhouseCoopers		
Tilintarkastuspalkkiot	-0,1	-0,2
Tilintarkastukseen liittyvät muut palkkiot	-0,0	-0,0
Muut palkkiot	-0,1	-0,0
Yhteensä	-0,2	-0,2

Liite 9 Arvonalentumistappiot luotoista, netto

2021, miljoonaa euroa	Luotot yleisölle ²	Taseen ulkopuoliset erät ³	Yhteensä
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, taso 1	-1,4	0,0	-1,4
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, taso 2	-12,8	-0,1	-12,9
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, muut kuin ongelmaluotot	-14,2	-0,1	-14,3
Taso 3, ongelmaluotot			
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, saatavakohtaisesti arvostetut, malliperusteiset ¹	-16,9	-	-16,9
Toteutuneet luottotappiot	-6,9	-	-6,9
Arvonalentumisvarausten vähennykset toteutuneiden luottotappioiden kattamiseksi	0,2	-	0,2
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	0,0	-	0,0
Uudet arvonalentumiset / arvonalentumisten lisäys	-2,3	-	-2,3
Arvonalentumisten peruutukset	0,0	-	0,0
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, ongelmaluotot	-25,9	-	-25,9
Nettomääräiset arvonalentumistappiot	-40,1	-0,1	-40,2

¹ Sisältää saatavakohtaisesti arvostetut varat, joista tehty arvonalentumiskirjaus on laskettu tilastollisten mallien perusteella.

² Arvonalentumiset sisältyvät liitteeseen 11 "Luottosalkku ja arvonalentumiset".

³ Arvonalentumiset sisältyvät liitteeseen 17 "Varaukset"

2021, miljoonaa euroa	Arvonalentumistappiot, netto, Saatavakohtaisesti arvostetut	Arvonalentumistappiot, netto, Saatavaryhmäkohtaisesti arvostetut	Arvonalentumisvarausten vähennykset toteutuneiden luottotappioiden kattamiseksi	Arvonalentumisten peruutukset	Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	Alas- kirjaukset	Yhteensä tuloslaskelmassa
Luotot yleisölle	-19,2	-14,2	0,2	0,0	0,0	-6,9	-40,1
Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset erät	-	-0,1	-	-	-	-	-0,1
Nettomääräiset arvonalentumistappiot jaksotettuun hankintameno- arvostettavista luotoista	-19,2	14,3	0,2	0,0	-0,0	-6,9	-40,2

Vuoden 2021 luottotappiovaraukset sisältävät johdon harkintaan perustuvia varauksia 9,6 miljoonaa euroa (7,1) jotka kirjattiin malliperusteisiin varauksiin. Johdon harkintaan perustuva osuus kattaa sellaiset ennustetut luottotappiot, joita IFRS 9 -malli ei vielä huomii sekä mallin rakenteessa havaitut puutteet, jotka huomioidaan tulevissa mallipäivityksissä.

Liite 9 Arvonalentumistappiot luotoista, netto, jatkuu

2020, miljoonaa euroa	Luotot yleisölle ²	Taseen ulkopuoliset erät ³	Yhteensä
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, taso 1	-1,2	0,0	-1,2
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, taso 2	-3,7	-0,1	-3,8
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, muut kuin ongelmaluotot	-4,9	-0,1	-5,0
Taso 3, ongelmaluotot			
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, saatavakohtaisesti arvostetut, malliperusteiset ¹	-7,4	-	-7,4
Toteutuneet luottotappiot	-3,2	-	-3,2
Arvonalentumiskirjausten vähennys toteutuneiden luottotappioiden kattamiseksi	-0,1	-	-0,1
Uudet arvonalentumiset / arvonalentumisten lisäys	0,0	-	0,0
Tilastollisten mallien parametrien muutokset	0,3	-	0,3
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, ongelmaluotot	-10,4	-	-10,4
Nettomääräiset arvonalentumistappiot	-15,3	-0,1	-15,4

¹ Sisältää saatavakohtaisesti arvostetut varat, joista tehty arvonalentumiskirjaus on laskettu tilastollisten mallien perusteella.

² Arvonalentumiset sisältyvät liitteeseen 11 "Luottosalkku ja arvonalentumiset".

³ Arvonalentumiset sisältyvät liitteeseen 17 "Arvonalentumiset".

2020, miljoonaa euroa	Arvonalentumistappiot, netto, saatavakohtaisesti arvostetut	Arvonalentumistappiot, netto, saatavaryhmäkohtaisesti arvostetut	Tilastollisten mallien parametrien muutokset	Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	Alaskirjaukset	Yhteensä tuloslaskelmassa
Luotot yleisölle	-7,4	-4,9	0,3	-0,1	-3,2	-15,3
Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset erät	-	-0,1	-	-	-	-0,1
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat luotot	-7,4	-5,0	0,3	-0,1	-3,2	-15,4

Liite 10 Verot

Tuloverot

Miljoonaa euroa	2021	2020
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-18,0	-28,3
Laskennallisen verovelan muutos	0,4	-0,6
Yhteensä	-17,6	-28,9

Omaan pääomaan sisältyvät välittömät ja laskennalliset tuloverot, ks. Laaja tuloslaskelma.

Vero Kiinnitysluottopankin tuloksesta ennen veroja eroaa laskennallisesta määrästä, joka saataisiin käyttämällä Suomessa voimassa olevaa veroastetta seuraavalla tavalla:

Miljoonaa euroa	2021	2020
Tulos ennen veroja	88,1	144,6
Vero 20 prosentin veroasteen mukaan	-17,6	-28,9
Vähennyskelvottomat kulut	-	-
Edellisten tilikausien verot	-	-
Tuloverot	-17,6	-28,9
Efektiivinen veroaste, keskimäärin	20 %	20 %

Liite 10 Verot, jatkuu

Miljoonaa euroa	31.12 2021	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu laajaan tulokseen	1.1 2021	31.12 2020	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu laajaan tulokseen	1.1 2020
Laskennalliset verosaamiset:								
Luotot yleisölle	12,6	0,4	-	12,2	12,2	-0,6	-	12,8
Eläkesaamiset/velat	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Varaukset	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen netotus	-2,1	-	2,7	-4,8	-4,8	-	-1,1	-3,7
Yhteensä	10,5	0,4	2,7	7,4	7,4	-0,6	-1,1	9,1

Miljoonaa euroa	31.12 2021	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu laajaan tulokseen	1.1 2021	31.12 2020	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu laajaan tulokseen	1.1 2020
Laskennalliset verovelat:								
Luotot yleisölle	2,1	-	-2,7	4,8	4,8	-	1,1	3,7
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen netotus	-2,1	-	-2,7	-4,8	-4,8	-	-1,1	-3,7
Yhteensä	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0

Laskennalliset verosaamiset netto	10,5	0,4	2,7	7,4	7,4	-0,6	-1,1	9,1
--	-------------	------------	------------	------------	------------	-------------	-------------	------------

Tilinpäätökseen ei sisälly kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia vuonna 2021 tai 2020.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu, kun on laillinen oikeus netottaa verosaamisia ja -velkoja ja kun laskennallinen vero liittyy samaan veroviranomaiseen.

Liite 11 Luottosalkku ja arvonalentumiset

Koronaviruksesta huolimatta Kiinnitysluottopankin luottosalkun laatu on pysynyt korkeana. Arvonalentumisten arvioinnissa sovelletaan Nordea-konsemin yhteisiä menetelmiä. Makrotalouden skenaarioita on päivitetty ja mukaan on otettu pidemmän aikavälin katsaus talouden laskusuhdanteen odotetuista vaikutuksista. Lisäksi lainasalkku on uudelleenarvioitu perusteellisesti.

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat luotot, joiden arvo ei ole alentunut (tasot 1 ja 2)	31 650,0	29 129,9
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo on alentunut (taso 3)	233,4	240,7
- joista muut kuin järjestämättömät	23,7	24,6
- joista järjestämättömät	209,7	216,1
Luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia	31 883,4	29 370,6
- joista luottolaitokset	923,1	582,7
Luottojen ja muiden saamisten arvonalentumiset (taso 3)	-31,5	-12,5
- joista muut kuin järjestämättömät	-4,0	-1,2
- joista järjestämättömät	-27,5	-11,3
Luottojen ja muiden saamisten arvonalentumiset (tasot 1 ja 2)	-25,4	-11,2
Arvonalentumiset¹	-56,9	-23,7
- joista luottolaitokset	-	-
Luotot ja muut saamiset, kirjanpitoarvo	31 826,5	29 346,9
- joista luottolaitokset	923,1	582,7
- joista yleisö	30 903,4	28 764,2

¹ Arvonalentumiset 31.12.2021 sisältää johdon harkintaan perustuvia varauksia 9,6 miljoonaa euroa (7,1), joka kattaa sellaiset ennustetut luottotappiot, joita IFRS 9 -malli ei vielä huomii, sekä mallissa tunnistetut puutteet jotka tullaan korjaamaan tulevissa päivityksissä.

Liite 12 Johdannaiset ja suojauslaskenta

Kiinnitysluottopankin johdannaissopimukset on tehty riskienhallintatarkoituksessa. Riskienhallintatarkoituksessa pidetyt johdannaissopimukset sisältävät suojauslaskennan vaatimukset, ja suojauslaskennan vaatimuksia, jotka ovat taloudellisia suojauslaskennan vaatimuksia.

Alla olevassa taulukossa esitetään johdannaissopimusten käyvät arvot yhdessä niiden nimellisarvojen kanssa. Nimellisarvot kuvaavat voimassa olevien sopimusten volyymiä vuoden lopussa ja ne eivät viittaa markkina- tai luottoriskin määrään.

31.12.2021, miljoonaa euroa	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaissopimukset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	0,2	0,0	16 217,0
Yhteensä	0,2	0,0	16 217,0
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaissopimukset			
Korkojohdannaiset	404,8	210,9	43 938,9
Valuuttajohdannaiset	-	-	-
Muut johdannaiset	48,9	-	7 775,7
Yhteensä	453,7	210,9	51 714,6
- josta kassavirran suojaukset	16,1	-	560,0
- josta käyvän arvon suojaukset	437,7	210,9	51 154,6
Johdannaiset yhteensä	453,9	211,0	67 931,6

31.12.2020, miljoonaa euroa	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaissopimukset			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	6,0	0,7	18 950,0
Yhteensä	6,0	0,7	18 950,0
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaissopimukset			
Korkojohdannaiset	686,5	330,5	41 115,6
Valuuttajohdannaiset	26,1	-	116,2
Muut johdannaiset	139,6	-	8 343,2
Yhteensä	852,2	330,5	49 575,0
- josta kassavirran suojaukset	53,7	-	673,0
- josta käyvän arvon suojaukset	798,5	330,5	48 902,1
Johdannaiset yhteensä	858,2	331,3	68 525,0

Riskinhallinta

Kiinnitysluottopankki hallitsee tunnistamia markkinariskejä liitteessä 2 "Riskien ja likviditeetin hallinta" kuvatun riskinhallintaviitekehyksen ja strategian mukaisesti.

Korkoriski

Kiinnitysluottopankin varoista valtaosa on luottoja yleisölle. Nämä varat on rahoitettu pääosin katettujen joukkolainojen ja konsernisisäisen rahoituksen kautta. Korkoriskillä tarkoitetaan korkojen muutosten vaikutusta Kiinnitysluottopankin marginaaleihin, tulokseen ja omaan pääomaan. Korkoriski syntyy korollisten velkojen ja varojen, kuten liikkeeseen laskettujen velkapapereiden ja luottosalkun, korkojen yhteensopimattomuudesta.

Kiinnitysluottopankin suojauslaskentatavoitteet on asetettu Kiinnitysluottopankin hallituksen osana sen riskinhallintastrategiaa antaman rahoitustaseen riskinottohalukkuuden mukaisiksi. Lisätietoja riskien mittaamisesta on annettu liitteessä 2 Riskien ja likviditeetin hallinta.

Korkoriskiin liittyvissä suojauslaskennan suhteissa suojattu erä on viitekorko. Suojausaste on yksi yhteen ja se määritetään sovitamalla johdannaisten nimellisarvo suojattavan erän pääomaan.

Liite 12 Johdannaiset ja suojauslaskenta, jatkuu

Korkoriski syntyy korollisten velkojen ja varojen, kuten liikkeeseenlaskettujen velkapapereiden ja luottosalkun, korkojen yhteensopimattomuudesta. Suojautuakseen riskiltä Kiinnitysluottopankki käyttää korkojohdannaisia suojausinstrumentteina vaihtaakseen koron joko kiinteään tai vaihtuvaan korkoon, hallitakseen riskiä ja rajoittaakseen vaikutusta marginaaleihin, tulokseen ja omaan pääomaan.

Kiinnitysluottopankki määrittelee suojattavien erien riskikomponentit seuraavasti:

- Viitekoron, esimerkiksi EURIBORin, käyttäminen korkoriskin komponenttina. Viitekoron käyttäminen voi johtaa muihin riskeihin kuten luottoriskiin ja likviditeettiriskiin, jotka jätetään pois suojauslaskentasuhteesta.
- Suojattavien erien rahavirtojen komponentit

Vertailuarvo määritellään tulevaisuuden rahavirtojen nykyarvon muutoksena käyttämällä viitekoron diskonttokäyrää. Vertailuarvo on erikseen tunnistettava ja luotettavasti mitattavissa sekä tyypillisesti merkittävien komponentti käyvän arvon tai rahavirtojen kokonaismuutoksissa.

Käyvän arvon suojaus

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon muutokset korkotason vaihtelujen johdosta synnyttävät riskejä, joiden vähentämiseksi ja lieventämiseksi Kiinnitysluottopankki muodostaa käyvän arvon suojauslaskentasuhteen vaihtamalla rahoitusvarojen ja -velkojen kiinteän korkoriskin vaihtuvaan korkoon koronvaihtosopimuksilla. Kiinnitysluottopankki määrittelee johdannaissalkun, jolla suojataan samankaltaisten varojen ja velkojen yhteenlaskettua kokonaisuutta, jossa kaikki ryhmään kuuluvat yksittäiset varat ja yksittäiset velat ovat alttiina riskille, joka määrätään suojattavaksi.

Suojattavien erien ja suojausinstrumentin välillä on taloudellinen suhde, kun koronvaihtosopimuksen ehdot vastaavat kiinteäkorkoisten varojen ja velkojen ehtoja (kuten nimellisarvo, maturiteetti, maksu- ja korontarkistuspäivä). Suojattavan erän nimellisarvona käytetään vakiona pysyvää määrää ja sen maturiteetti perustuu odotettavissa oleviin uudelleenhinnoittelupäiviin eikä niinkään sopimusehtoihin.

Alla olevassa taulukossa esitetään kertyneet käyvän arvon muutokset jatkuvista suojaussuhteista riippumatta siitä, onko suojausmäärittelyssä tapahtunut muutoksia vuoden aikana.

Suojatut erät

Miljoonaa euroa	Korkoriski	
	31.12.2021	31.12.2020
Käyvän arvon suojaukset		
Suojattujen varojen kirjanpitoarvo ¹	21 636,3	18 560,6
- josta käyvän arvon suojausmuutoksia ³	55,8	230,3
Suojattujen velkojen kirjanpitoarvo ²	12 127,6	13 450,0
- josta käyvän arvon suojausmuutoksia ³	367,6	716,8

¹ Esitetty taseen erissä Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset, Saamiset luottolaitoksilta, Luotot yleisölle ja Suojattavien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa.

² Esitetty taseen erissä Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ja Suojattavien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa.

³ Liittyy kokonaisuudessaan suojattavien erien käyvän arvon muutokseen korkoriskin portfoliosuojauksessa.

Seuraavassa taulukossa esitetään tietoja suojausinstrumenteista taseen erässä Johdannaiset:

Suojausinstrumentit

31.12.2021, miljoonaa euroa	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen	
Käyvän arvon suojaukset			
Korkoriski	437,7	210,9	51 154,6
31.12.2020, miljoonaa euroa	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen	
Käyvän arvon suojaukset			
Korkoriski	798,5	330,5	48 902,1

Liite 12 Johdannaiset ja suojauslaskenta, jatkuu

Alla olevassa taulukossa esitetään suojattavien erien käyvän arvon muutokset sekä suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset, joiden perusteella suojauksen tehottomuus on kirjattu tuloslaskelmassa riville ”Nettotulos käypään arvon arvostettavista eristä”.

Suojauksen tehottomuus

Miljoonaa euroa	Korkoriski	
	2021	2020
Käyvän arvon suojaukset		
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset	-207,9	96,9
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset, joiden perusteella suojauksen tehottomuus on kirjattu	214,3	-112,6
Tuloslaskelmaan kirjattu suojauksen tehottomuus¹	6,4	-15,7

¹ Kirjattu erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Tehottomuus aiheutuu pääosin koronvaihtosopimuksen korkojakson sekä viitekoron korkojakson välisistä eroista.

Rahavirran suojaus

Kiinnitysluottopankin rahavirran suojaukset korkoriskin osalta liittyvät tulevien korkomaksujen ja -tulojen vaihteluun, johtuen viitekoron muutoksista tulevaisuuden transaktioissa ja rahoitusvarojen ja -velkojen kirjauksista. Tältä rahavirtojen vaihtelulta suojaudutaan koronvaihtosopimuksilla, joilla kiinnitetään suojattu rahavirta euromääräisiin vaihtuvakorkoisiin lainoihin Kiinnitysluottopankin riskienhallintastrategian ja menetelmien mukaisesti, jotka on kuvattu Liitteen 1 osiossa 8 sekä Liitteen 2 ”Riskien ja likviditeetin hallinta” markkinariskiosiossa.

Suojattavien erien ja suojausinstrumenttien välillä on taloudellinen suhde, kun koronvaihtosopimuksen ehdot vastaavat tulevien korkojen rahavirtojen ehtoja (kuten nimellismäärä ja odotettu maksupäivä). Koronvaihtosopimuksen arvostuksesta johtuvat muutokset, jotka muodostavat tehokkaan rahavirran suojaussuhteen, kirjataan rahavirran suojausrahastoon.

Alla olevassa taulukossa esitetään rahavirran suojausten lopputulos korkoriskin osalta sisältäen suojausinstrumenttien nimellisarvot ja kirjanpitoarvot. Käyvän arvon muutokset suojauksen tehottomuuden mittaamiseksi esitetään eriteltyinä tehokkaaseen ja tehottomaan osuuteen.

Suojausinstrumentit

31.12.2021, miljoonaa euroa	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen	
Rahavirran suojaukset			
Korkoriski	16,1	-	560,0
31.12.2020, miljoonaa euroa	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen	
Rahavirran suojaukset			
Korkoriski	28,4	-	560,0

Suojauksen tehottomuus

Rahavirran suojauksissa korkoriskiin liittyen ei havaittu tehottomuutta vuosina 2021 ja 2020.

Rahavirran suojausrahasto (tehokas osuus) Miljoonaa euroa	Korkoriski	
	2021	2020
Avaava tase 1.1.	11,5	10,9
Rahavirran suojaus:		
Arvostusvoitot/-tappiot vuoden aikana	2,3	5,4
Verot arvostusvoitoista/-tappioista vuoden aikana	-0,5	-1,1
Siirretty tuloslaskelmaan vuoden aikana	-5,6	-4,7
Verot siirroista tuloslaskelmaan vuoden aikana	1,1	0,9
Rahavirran suojausrahaston määrä verojen jälkeen	-2,6	0,6
Rahavirran suojausrahastoon yhteensä	-2,6	0,6
Päättävä tase 31.12.	8,8	11,5
- josta jatkuvan suojauksen osuus, johon sovelletaan suojauslaskentaa	8,8	11,5

Liite 12 Johdannaiset ja suojauslaskenta, jatkuu

Kiinnitysluottopankin korkoriskiltä suojaavien suojausinstrumenttien (sekä käyvän arvon että rahavirtojen suojaukset) maturiteettijakauma on esitetty alla olevassa taulukossa.

Suojausinstrumenttien nimellisarvojen maturiteettijakauma

31.12.2021, miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	Käypä arvo				Yhteensä
		<3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	
Korkoriskiltä suojaavat instrumentit	-	1 660,1	8 350,8	22 024,1	19 679,6	51 714,6
Yhteensä	-	1 660,1	8 350,8	22 024,1	19 679,6	51 714,6

31.12.2020, miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	Käypä arvo				Yhteensä
		<3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	
Korkoriskiltä suojaavat instrumentit	-	1 483,4	1 328,0	23 831,0	22 819,6	49 462,1
Yhteensä	-	1 483,4	1 328,0	23 831,0	22 819,6	49 462,1

Korkoriskiltä suojaavien instrumenttien keskimääräinen korko

Korkoriskiltä suojaavien instrumenttien kiinteän korkovirran keskimääräinen korko vuoden 2021 lopussa oli 0,28 prosenttia (0,93).

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan riskiä, että rahoitusinstrumentin arvo vaihtelee valuuttakurssimuutosten vuoksi. Kiinnitysluottopankin valuuttariski liittyy lähinnä valuuttamääräisiin liikkeeseenlaskettuihin katettuihin joukkolainoihin. Kiinnitysluottopankin varat ja velat vuoden 2021 lopussa ovat euromääräisiä, eikä valuuttamääräisiä liikkeeseenlaskettuja katettuja joukkolainoja ollut taseessa. Vuoden 2020 lopussa taseessa oli yksi CHF-määräinen katettu joukkolaina.

Eri liiketoimien välillä esiintyvät erot yksittäisten valuuttojen saamisissa suojataan pääosin tekemällä valuutanvälisiä koronvaihtosopimuksia. Valuuttakomponentti on nimetty valuuttariskin rahavirran suojaukseksi ja korkokomponentti korkoriskin käyvän arvon suojaukseksi.

Valuuttariskiiin liittyvissä suojauslaskennan suhteissa suojattu erä on valuuttakomponentti. Suojausaste on yksi yhteen ja se määritetään sovitamalla johdannaisten nimellisarvo suojattavan erän pääomaan.

Valuuttakomponentti määritetään tulevien kassavirtojen nykyarvon muutoksena valuuttakäyrien avulla. Valuuttakomponentti on erikseen tunnistettavissa ja luotettavasti mitattavissa ja se on tyypillisesti käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksen merkittävin komponentti. Lisätietoja liitteen 2 Riskien ja likviditeetin hallinta osassa Markkinariski.

Rahavirran suojaus

Alla olevassa taulukossa esitetään rahavirran suojausten lopputulos valuuttariskin osalta sisältäen suojausinstrumenttien nimellisarvot ja kirjanpitoarvot. Käyvän arvon muutokset suojauksen tehottomuuden mittaamiseksi esitetään eriteltyinä tehokkaaseen ja tehottomaan osuuteen.

Suojausinstrumentit

31.12.2021, miljoonaa euroa	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen	
Rahavirran suojaukset			
Valuuttariski	-	-	-
Suojauslaskentaan käytetyt johdannaiset yhteensä	453,7	210,9	51 714,6

31.12.2020, miljoonaa euroa	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen	
Rahavirran suojaukset			
Valuuttariski	25,4	-	113,0
Suojauslaskentaan käytetyt johdannaiset yhteensä	852,2	330,5	49 575,0

Suojauksen tehottomuus

Rahavirran suojauksissa valuuttariskiiin liittyen ei havaittu tehottomuutta vuosina 2021 ja 2020.

Liite 12 Johdannaiset ja suojauslaskenta, jatkuu

Rahavirran suojausrahasto (tehokas osuus)

Miljoonaa euroa	Valuuttariski	
	2021	2020
Avaava tase 1.1.	7,9	3,7
Rahavirran suojaus:		
Arvostusvoitot/-tappiot vuoden aikana	-2,9	1,1
Verot arvostusvoitoista/-tappioista vuoden aikana	0,6	-0,2
Siirretty tuloslaskelmaan vuoden aikana	-7,0	4,2
Verot siirroista tuloslaskelmaan vuoden aikana	1,4	-0,8
Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen	-7,9	4,2
Rahavirran suojausrahastoon yhteensä	-7,9	4,2
Päättävä tase 31.12.	0,0	7,9
- josta jatkuvan suojauksen osuus, johon sovelletaan suojauslaskentaa	0,0	7,9

Suojausinstrumenttien nimellisarvojen maturiteettijakauma

31.12.2021, miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	<3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Valuuttariskiltä suojaavat instrumentit	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-

31.12.2020, miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	<3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Valuuttariskiltä suojaavat instrumentit	-	113,0	0,0	0,0	0,0	113,0
Yhteensä	-	113,0	0,0	0,0	0,0	113,0

Viitekorkouudistus

IBOR-siirtymä on maailmanlaajuinen uudistus, jolla on merkittävä vaikutus rahoituslaskentalle. Se vaikuttaa moniin rahoituspalveluihin ja sitä kautta yksilöihin, yrityksiin ja laitoksiin. Muutos vaikuttaa tuotteisiin, markkinoiden likviditeettiin, data- ja teknologiainfrastruktuuriin, tuloslaskelmaan ja taseeseen. IBOR-viitekorot kytkeytyvät laajaan joukkoon taloudellisia instrumentteja sisältäen lainat, asuntoluotot, joukkolainat, kaupankäyntituotteet sekä johdannaissopimukset.

Nordea on perustanut IBOR-siirtymävaiheen projektin valmistellakseen ja koordinoidakseen konserninlaajuisia toimia hallita operatiivisia vaikutuksia ja taloudellisia riskejä, jotka aiheutuvat nykyisten IBOR-viitekorkojen muuttamisesta vaihtoehtoisin lähes riskittömiin korkoihin. Kiinnitysluottopankki on ottanut käyttöön ykkös- ja kakkosvaiheen muutokset IFRS 7 ja IAS 39 standardeihin. Kiinnitysluottopankin suojaus-suhteet voivat jatkua ennallaan, eikä olennaisia tulosvaikutuksia ole kirjattu. Kiinnitysluottopankissa ei ole IBOR-viitekorkoihin kytkettyjä rahoitusinstrumentteja jotka olisivat vielä siirtämättä vaihtoehtoisin korkoihin.

Liite 13 Muut varat

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Saamiset emoyhtiöltä	74,6	88,3
Muut	1,5	1,9
Yhteensä	76,1	90,2

Liite 14 Maksetut ennakot ja siirtosaamiset

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Muut siirtosaamiset ¹	3,9	8,4
Yhteensä	3,9	8,4

¹ Nordea Kiinnitysluottopankin ja Nordea-konsernin välinen velka. Koostuu Nordea Bank Oyj:ltä laskutettavista lainojen käsittelypalkkioista ja Nordea Eiendoms kredittilta ja Nordea Hypoteekilta laskutettavista ORO-palvelumaksuista.

Liite 15 Muut velat

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Ostovelat	0,3	-2,4
Osinkovelka	70,5	57,8
Muut velat	1,4	4,0
Yhteensä	72,2	59,4

Liite 16 Siirtovelat ja saadut ennakot

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Korkovelat	0,0	0,0
Muut siirtovelat ¹	157,9	78,4
Saadut ennakot	0,2	55,0
Yhteensä	158,1	133,4

¹ Koostuu pääosin konserninsisäisten palveluiden kustannuksista

Liite 17 Varaukset

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Takaukset/sitoumukset	0,2	0,1
Yhteensä	0,2	0,1

Saatavakohtaisesti arvostetuista takauksista ja muista sitoumuksista kirjattu arvonalentumisia oli 0,2 miljoonaa euroa (0,1). Lisätietoa on liitteessä 2.

Liite 18 Eläkeluotto

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Velvoitteet	0,5	0,6
Eläkesäätiön varat	0,4	0,4
Nettovelka(-)/varat(+)	-0,1	-0,2

Kiinnitysluottopankin etuusperusteiset eläkkeet on järjestetty Nordean Eläkesäätiössä.

Nordean eläkesäätiön ominaispiirteet

Nordean eläkesäätiö on loppupalkkaan ja työsuoritukseen perustuva eläkejärjestely, jolla täydennetään lakisääteisiä eläke-etuksia. Työnantaja on luvannut tietyille järjestelyyn kuuluvalla työntekijäryhmälle tietyn etuustason eläkkeelle jäämisen jälkeen. Eläkesäätiön toiminnasta vastaa hallitus. Hallitukseen kuuluu sekä työnantajan että työntekijöiden edustajia. Hallitus on nimittänyt asiamiehen, joka huolehtii säätiön säännöllisestä toiminnasta.

Työnantajaan kohdistuu eläkejärjestelyn vuoksi tiettyjä riskejä. Jos eläkesäätiön varojen tuotto ei riitä kattamaan vastuiden ja eläkkeiden määrän nousua tilivuoden aikana, työnantajan on rahoitettava vaje kannatusmaksuilla. Etuusperusteisesta järjestelystä johtuvan velan nykyarvo lasketaan käyttäen diskonttauskorkoa, joka määritellään korkealaatuisten joukkolainojen korkojen perusteella. Yritysten liikkeeseen laskevien joukkolainojen tuoton aleneminen kasvattaa IAS 19:n mukaan laskettuja järjestelyn eläkevelkoja, joskin järjestelyn varoihin kuuluvien joukkolainojen arvon nousu kompensoi tämän osittain. Varojen arvon heilahtelu saattaa vaikuttaa myös Kiinnitysluottopankkiin, vaikka periaatteessa viranomaiset säätävät tiukasti varojen hajautusta eri omaisuuslajeihin. Tämän vuoksi keskittymäriski ei voi olla merkittävä. Eläkejärjestelyn eläkkeet on sidottu TyEL-indeksiin, jossa inflaation paino on 80 prosenttia ja ansiotason muutosten paino on 20 prosenttia. Jos inflaatio kiihtyy, TyEL-indeksi nousee, mikä johtaa vastuiden kasvuun. Inflaation kiihtyminen aiheuttaa ylimääräisiä haasteita sijoitustoimintaan, josta työnantaja viime kädessä vastaa. Etuusperusteisista eläkejärjestelyistä johtuvan velan nykyarvon laskennassa käytetään parasta arviota järjestelyn jäsenten kuolevuudesta sekä työsuhteen aikana että sen jälkeen. Eläkejärjestelyn jäsenten elinajanodotteen nousu kasvattaa eläkejärjestelyn vastuita.

IAS 19:n mukaiset eläkelaskelmat ja oletukset

Ulkopuoliset vastuiden arvioijat laskevat tärkeimpien eläkejärjestelyjen arvot vakuutusmatemaattisten oletusten mukaan.

Oletukset	Suomi 2021	Suomi 2020
Diskonttauskorko ¹	0,65%	0,15%
Palkankorotukset	1,75%	1,75%
Inflaatio	1,25%	1,25%
Kuolevuus	Uusi TyEL kuolevuus	Uusi TyEL kuolevuus
Eläkkeiden korotusoletus	1,70%	1,70%

¹ Lisätietoja diskonttauskorosta on liitteessä 1, kohdassa 16.

Herkkyysanalyysissä muutetaan yhtä vakuutusmatemaattista oletusta ja pidetään muut oletukset ennallaan. Tämä on yksinkertaistettu lähestymistapa, sillä vakuutusmatemaattiset oletukset korreloivat yleensä toistensa kanssa. Näin lukija pystyy kuitenkin erottamaan eri vaikutukset. Eläkevastuun vaikutuksen laskentatapa on sama kuin tilinpäätökseen kirjattavan vastuun laskentatapa.

Eläkeluottojen muutokset

Miljoonaa euroa	2021	2020
Avaava tase	0,6	0,6
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	0,0	0,0
Korkokulut	0,0	0,0
Taloudellisten oletusten muutosten vaikutus	0,0	0,1
Kokemusperusteiset voitot/tappiot	-0,1	-0,1
Eläkeluotto	0,5	0,6

Eläkeluottojen keskimääräinen kesto on 22 vuotta (23). Kesto perustuu diskontattuihin rahavirtoihin. Etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin ei enää oteta uusia jäseniä, mikä lyhentää kestoja.

Liite 18 Eläkeveloitteet, jatkuu

Varojen muutokset

Miljoonaa euroa	2021	2020
Avaava tase	0,4	0,4
Korkotuotot (diskonttauskorolla laskettuna)	0,0	0,0
Ylikatteen palautus Nordean eläkesäätiöstä	0,0	0,0
Varojen tuotto (todellinen tuotto vähennettynä korkotuotolla)	0,0	0,0
Omaisuus	0,4	0,4

Omaisuuksuokat

Tuloslaskelmaan kirjattiin etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyviä kuluja (henkilöstökulut) vuonna 2021 vain vähäinen määrä. Eläkekulut sisältävät kulut etuusperusteisista eläkejärjestelmistä ja maksuperusteisista eläkejärjestelmistä (katso liite 7).

Etuusperusteisten eläkejärjestelyjen kulut

Tuloslaskelmaan kirjattiin etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyviä kuluja (henkilöstökulut) vuonna 2021 vain vähäinen määrä. Eläkekulut sisältävät kulut etuusperusteisista eläkejärjestelmistä ja maksuperusteisista eläkejärjestelmistä (katso liite 7).

Avainhenkilöt yhtiön johdossa

Vuoden 2021 lopussa Nordea Kiinnitysluottopankin hallituksen jäsenistä neljä oli Nordea Bank Oyj:n palveluksessa ja kolme jäsentä oli ulkopuolisia.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkkatiedot, rahalliset sekä eläkesitoumuksia koskevat tiedot on esitetty liitteessä 7.

Liite 19 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Huonommalla etuoikeudella olevat velat, joilla on eräpäivä	-	200,5
Yhteensä	-	200,5

Näillä veloilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla. Huonommalla etuoikeudella olevissa veloissa, joissa on eräpäivä, lainantajalla on parempi etuoikeus saada maksu kuin huonommalla etuoikeudella olevissa veloissa, joilla ei ole eräpäivää tai jotka ovat hybridilainoja. Kunkin lainatyyppin kaikilla lainantajilla on yhtäläinen oikeus saada maksu.

Liikkeeseenlaskija	Liikkeeseenlaskuvuosi / eräpäivä	Nimellisarvo, miljoonaa euroa	Kirjanpitoarvo, miljoonaa euroa	Kuponkikorko
Nordea Bank Oyj ¹	2016/2026	200,0	-	Vaihtuva 3 kk:n Euribor + 1,42%

¹ lunastettiin 1.10.2021

Liite 20 Oma pääoma

Rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä oli 257,7 miljoonaa. Kaikki Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeet omistaa Nordea Bank Oyj. Yhtiöjärjestyksen mukaan Kiinnitysluottopankin vähimmäisosakepääoma on 5 miljoonaa ja enimmäisosakepääoma 500 miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana ei ole tehty päätöksiä Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeiden merkitsemiseen oikeuttavien optio-oikeuksien tai vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskusta. Vuoden 2021 lopussa Kiinnitysluottopankilla ei ollut voimassa olevia yhtiökokouksen antamia valtuutuksia omien osakkeiden ostoon eikä osakeantoihin, optio-oikeuksien tai vaihtovelkakirjojen liikkeeseenlaskuun.

Liite 21 Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet

Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020
Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet		
Luotot yleisölle	23 644,1	22 934,8
Yhteensä	23 644,1	22 934,8
Yllä mainitut vakuudet liittyvät seuraaviin velkoihin ja sitoumuksiin		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20 873,8	19 750,8
Yhteensä	20 873,8	19 750,8

Luotoista yleisölle 23 644,1 miljoonaa euroa (22 934,8) on kirjattu suomalaisten vakuudellisten joukkolainojen vakuudeksi. Näiden vakuudellisten joukkolainojen määrä vuoden 2021 lopussa oli 20 873,8 miljoonaa euroa (19 750,8). Jos yhtiöstä tulee maksukyvytön, näiden joukkolainojen haltijoilla on etuoikeus vakuudeksi kirjattuihin varoihin. Vakuudet on arvostettu enintään 70 prosenttiin kiinteistön markkina-arvosta.

Liite 22 Rahoitusinstrumenttien luokittelu

31.12.2021, miljoonaa euroa	Jaksotettu hankintameno	Määrätty kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
Varat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	1 821,3	-	-	1 821,3
Saamiset luottolaitoksilta	923,1	-	-	923,1
Luotot yleisölle	30 903,4	-	-	30 903,4
Johdannaissopimukset	-	453,9	-	453,9
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset koriskin portfoliosuojauksessa	55,8	-	-	55,8
Aineelliset hyödykkeet	-	-	0,0	0,0
Laskennalliset verosaamiset	-	-	10,5	10,5
Muut varat	74,5	-	1,5	76,0
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	3,9	-	-	3,9
Yhteensä	33 782,0	453,9	12,0	34 247,9

31.12.2021, miljoonaa euroa	Jaksotettu hankintameno	Määrätty kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Muut kuin rahoitusvelat	Yhteensä
Velat				
Velat luottolaitoksille	10 669,4	-	-	10 669,4
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	21 479,2	-	-	21 479,2
Johdannaissopimukset	-	211,0	-	211,0
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset koriskin portfoliosuojauksessa	367,6	-	-	367,6
Verovelat	-	-	3,5	3,5
Muut velat	0,3	-	71,9	72,2
Siirtovelat ja saadut ennakot	0,2	-	158,0	158,2
Varaukset	-	-	0,2	0,2
Eläkevelat	-	-	0,1	0,1
Yhteensä	32 516,7	211,0	233,7	32 961,4

Liite 22 Rahoitusinstrumenttien luokittelu, jatkuu

31.12.2020, miljoonaa euroa	Jaksotettu hankintameno	Määrätty kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
Varat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	241,8	-	-	241,8
Saamiset luottolaitoksilta	582,7	-	-	582,7
Luotot yleisölle	28 764,2	-	-	28 764,2
Johdannaissopimukset	-	858,2	-	858,2
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset kor- koriskin portfoliosuojauksessa	230,3	-	-	230,3
Aineelliset hyödykkeet	-	-	7,4	7,4
Laskennalliset verosaamiset	-	-	0,0	0,0
Muut varat	88,3	-	1,9	90,2
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	-	-	8,4	8,4
Yhteensä	29 907,3	858,2	17,7	30 783,2

31.12.2020, miljoonaa euroa	Jaksotettu hankintameno	Määrätty kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Muut kuin rahoitusvelat	Yhteensä
Velat				
Velat luottolaitoksille	8 386,6	-	-	8 386,6
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 750,8	-	-	19 750,8
Johdannaissopimukset	-	331,3	-	331,3
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset kor- koriskin portfoliosuojauksessa	716,8	-	-	716,8
Verovelat	-	-	6,9	6,9
Muut velat	-2,4	-	61,8	59,4
Siirtovelat ja saadut ennakot	55,0	-	78,4	133,4
Varaukset	-	-	0,1	0,1
Eläkevelat	-	-	0,2	0,2
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	200,5	-	-	200,5
Yhteensä	29 107,3	331,3	147,4	29 586,0

Liite 23 Varojen ja velkojen käypä arvo

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo

Miljoonaa euroa	31.12.2021		31.12.2020	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	1 821,3	1 821,3	241,8	241,8
Luotot	31 882,3	32 384,1	29 577,2	30 465,5
Johdannaissopimukset	453,9	453,9	858,2	858,2
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	74,6	74,6	88,3	88,3
Rahoitusvarat yhteensä	34 232,1	34 733,9	30 765,5	31 653,8
Rahoitusvelat				
Talletukset ja velkainstrumentit	32 516,2	32 676,1	29 054,7	29 249,5
Johdannaissopimukset	211,0	211,0	331,3	331,3
Muut velat	0,3	0,3	-2,4	-2,4
Siirtovelat ja saadut ennakot	0,2	0,2	55,0	55,0
Rahoitusvelat yhteensä	32 727,7	32 887,6	29 438,6	29 633,4

Liite 23 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatkuu

Tietoja taseessa käypään arvoon arvostettavien erien arvostamisesta annetaan liitteessä 1 ja tässä liitteessä kohdassa "Taseessa käypään arvoon arvostettavien erien käyvän arvon määrittely". Tietoja eristä, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon, annetaan tässä liitteessä kohdassa "Rahoitusvarat ja -velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon".

Taseessa käypään arvoon arvostetut varat ja velat

Käyvän arvon hierarkia

31.12.2021, miljoonaa euroa	Instrumentin noteeraus toimivilla markkinoilla (Taso 1)	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostusmenetelmä (Taso 2)	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostusmenetelmä (Taso 3)	Yhteensä
Taseessa käypään arvoon arvostetut varat¹				
Johdannaissopimukset	-	405,0	48,9	453,9
Yhteensä	-	405,0	48,9	453,9

Taseessa käypään arvoon arvostetut velat¹

Johdannaissopimukset	-	211,0	-	211,0
Yhteensä	-	211,0	-	211,0

¹ Kaikki erät arvostetaan käypään arvoon toistuvasti kunkin raportointikauden lopussa.

31.12.2020, miljoonaa euroa	Instrumentin noteeraus toimivilla markkinoilla (Taso 1)	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostusmenetelmä (Taso 2)	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostusmenetelmä (Taso 3)	Yhteensä
Taseessa käypään arvoon arvostetut varat¹				
Johdannaissopimukset	-	718,7	139,5	858,2
Yhteensä	-	718,7	139,5	858,2

Taseessa käypään arvoon arvostetut velat¹

Johdannaissopimukset	-	331,3	-	331,3
Yhteensä	-	331,3	-	331,3

¹ Kaikki erät arvostetaan käypään arvoon toistuvasti kunkin raportointikauden lopussa.

Taseessa käypään arvoon arvostettavien erien käyvän arvon määrittely

Käypään arvoon arvostettavat varat ja velat luokitellaan kolmeen IFRS-standardien käyvän arvon hierarkian mukaiseen tasoon. Hierarkiassa merkityksellisin tekijä on samanlaisten varojen tai velkojen (oikaisematon) noteeraus toimivilla markkinoilla (taso 1) ja vähiten merkityksellisin tekijä on ei-todennettava markkina-arvo (taso 3). Instrumentit luokitellaan alimmalle mahdolliselle tasolle koko instrumentin käyvän arvon määrittelyn kannalta merkittävän tekijän mukaan.

Käyvän arvon hierarkian taso 1 sisältää varat ja velat, jotka on arvostettu käyttäen samanlaisen varan tai velan suoraa noteerausta toimivilla markkinoilla. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos omaisuuserällä käydään kauppaa niin usein ja niin suurella volyyymillä, että hintatietoja on saatavilla jatkuvasti. Kiinnitysluottopankilla ei ole varoja ja velkoja käyvän arvon hierarkian tasolla 1.

Käyvän arvon hierarkian taso 2 sisältää varat ja velat, joille ei ole saatavissa suoraa noteerausta toimivilta markkinoilta. Niiden käypä arvo perustuu samankaltaisten varojen tai velkojen noteerauksiin toimivilla markkinoilla tai samanlaisten tai samankaltaisten varojen tai velkojen noteerauksiin markkinoilla, jotka eivät ole toimivat. Vaihtoehtoisesti käyvät arvot arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Arvio perustuu tilinpäätöspäivän markkinahintoihin tai -kursseihin, ja ei-todennettavissa olevien tekijöiden vaikutus käypään arvoon on vähäinen. Tähän ryhmään kuuluvat suurin osa Nordean OTC-johdannaisista, sekä muut instrumentit, joiden arvostusmenetelmissä tai -malleissa käytettävät muuttujat saadaan toimivilta markkinoilta.

Käyvän arvon hierarkian taso 3 sisältää varat ja velat, joiden käypää arvoa ei saada suoraan markkinanoteerauksesta tai epäsuorasti todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Kiinnitysluottopankilla ei ole varoja ja velkoja käyvän arvon hierarkian tasolla 3.

Kaikissa arvostusmalleissa, sekä monimutkaisissa että yksinkertaisissa, hyödynnetään markkinahintoja ja -tekijöitä, joita ovat muun muassa korot, volatilitetit ja korrelaatiot. Osa hinnoista ja tekijöistä on todennettavissa, kun taas osa ei ole. Kaikkien päävaluuttojen korot ovat todennettavissa ja korkojen ja valuuttakurssien implisiittiset volatilitetit ja korrelaatiot voivat olla todennettavissa optioiden hintojen kautta tiettyyn ajanjaksoon asti. Myös useimpien likvidien lyhyiden osakeinstrumenttien implisiittiset volatilitetit ja korrelaatiot voivat olla todennettavissa. Vähemmän likvidien osakeinstrumenttien ja hyödykkeiden optiomarkkinat ovat suhteellisen epälikvidit, joten niiden volatilitetit ja korrelaatiot eivät ole todennettavissa. Jokaisen instrumentin herkkyys suhteessa ei-todennettavissa oleviin parametreihin mitataan. Jos ei-todennettavissa olevien parametrien vaikutus arvostukseen on merkittävä, instrumentti luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Varojen ja velkojen käypä arvo lasketaan yleensä yksittäisten instrumenttien teoreettisena nykyarvona. Laskelmaa täydennetään portfolio-oikaisulla.

Liite 23 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatkuu

Vastapuolen luottoriskin oikaisu (CVA) ja oman luottoriskin oikaisu (DVA) sisältyvät Nordeassa johdannaisten arvostuksiin. Nämä arvonoikaisu kuvastavat vastapuoliriskin ja Nordean luottojen laadun vaikutusta käypään arvoon. Laskelmat perustuvat arvioihin vastapuolen vastuun määrästä maksukyvyttömyyshetkellä, maksukyvyttömyystodennäköisyydestä ja palautusasteesta.

Yleensä arvonoikaisuissa käytettävä vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä perustuu vastuun odotettuun määrään ja se arvioidaan simuloimalla riskitekijöitä. Maksukyvyttömyystodennäköisyyden ja palautusasteen lähteenä käytetään CDS-markkinoita, jos mahdollista. Jos vastapuolella ei ole likvidejä CDS-sopimuksia, maksukyvyttömyystodennäköisyys arvioidaan poikittaisella regressiomallilla, joka laskee CDS-sopimukselle viitteellisen hinnan kunkin vastapuolen luokituksen, maantieteellisen alueen ja toimialan perusteella.

Varainhankinnan kustannusten ja etujen vaikutus vakuudettomien ja vakuusvajeellisten johdannaisten arvostukseen kirjataan varainhankinnan käyvän arvon oikaisuna (FFVA). Lisäksi Nordea soveltaa käyvän arvon määrittämisessä sulkemiskustannuksiin liittyviä arvonoikaisuja ja malliriskin oikaisuja, joilla täydennetään mallien tunnistettuja puutteita.

Rahoitusvarat ja -velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon

31.12.2021, miljoonaa euroa	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Taso käyvän arvon hierarkiassa
Varat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	1 821,3	1 821,3	3
Luotot	31 882,6	32 384,3	3
Muut varat ja siirtosaamiset ja maksetut ennakot	74,5	74,5	3
Yhteensä	33 778,4	34 280,1	
Velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Talletukset ja velkainstrumentit	32 516,3	32 676,1	3
Muut velat	0,3	0,3	3
Muut velat ja siirtovelat ja saadut ennakot	0,3	0,3	3
Yhteensä	32 516,8	32 676,6	

31.12.2020, miljoonaa euroa	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Taso käyvän arvon hierarkiassa
Varat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	241,8	241,8	3
Luotot	29 577,2	30 465,5	3
Muut varat ja siirtosaamiset ja maksetut ennakot	88,3	88,3	3
Yhteensä	29 907,3	30 795,6	
Velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Talletukset ja velkainstrumentit	29 054,8	29 249,5	3
Muut velat	-2,4	-2,4	3
Siirtovelat ja saadut ennakot	55,0	55,0	3
Yhteensä	29 107,4	29 302,1	

Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset

Käteisten varojen ja keskuspankkitalletusten käyvän arvon oletetaan niiden lyhytaikaisen luonteen vuoksi olevan sama kuin kirjanpitoarvo. Siksi ne luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Luotot

Keskuspankkisaamisten, luottolaitossaaamisten ja yleisölle annettujen luottojen käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla odotetut tulevat rahavirrat oletetulla asiakaskorolla, jota olisi käytetty markkinoilla, jos luotot olisi annettu arvostushetkellä. Oletettu asiakaskorko on saatu laskeamalla yhteen viitekorko ja uusien luottojen keskimääräinen marginaali vähittäispankissa tai suurasiaakkaat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alueella.

Instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Tase-erät "Siirtosaamiset ja maksetut ennakot" sisältävät lyhyitä vastuuta, pääasiassa kertyneitä korkosaamisia, joten käyvän arvon katsotaan olevan sama kuin kirjanpitoarvon. Instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Liite 23 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatkuu

Talletukset ja muut velat

Tase-erien "Velat luottolaitoksille", "Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat" ja "Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla" käypä arvo on saatu oikaisemalla kirjanpitoarvo korkoriskin ja oman luottoriskin käyvän arvon muutoksilla. Instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3. Korkoriskin käyvän arvon muutokset perustuvat soveltuvien korkojen muutoksiin verrattuna salkkujen vastaaviin nimelliskorkoihin. Luottoriskin käyvän arvon muutokset lasketaan nimelliskoron korkoeron ja markkinoilla noteeratun nykyhetken korkoeron välisenä erona. Laskelma tehdään kaikkien niiden pitkäaikaisten liikkeeseen laskettujen lainojen kokonaismäärästä, jotka kirjataan tase-eriin "Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat" ja "Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla". Koska luottolaitosvelkojen sekä yleisön talletusten ja muiden yleisölle olevien velkojen sopimuksiin perustuva maturiteetti on lyhyt, näihin eriin liittyvän Nordean oman luottoriskin muutosten oletetaan olevan vähäisiä. Tämä koskee myös lyhytaikaisia liikkeeseen laskettuja lainoja, jotka kirjataan tase-eriin "Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat" ja "Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla".

Siirtovelat ja saadut ennakot

Tase-erät "Siirtovelat ja saadut ennakot" sisältävät lyhytaikaisia velkoja, pääasiassa arvopaperiselvityksestä syntyneitä velkoja, joten käyvän arvon katsotaan olevan sama kuin kirjanpitoarvo. Instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Liite 24 Rahoitusinstrumentit, jotka nettoutetaan taseessa tai jotka sisältyvät nettoutussopimuksiin

31.12.2021, miljoonaa euroa	Kirjatut rahoitus- varat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus- velat, brutto	Kirjanpito- arvo taseessa, netto	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päänettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin			Netto- summa
				Rahoitus- instrumentit	Vakuudeksi saadut rahoitus- instrumentit	Vakuudeksi saatu käteinen	
Varat							
Johdannaissopimukset	454,0	-	454,0	-124,2	-	-	329,8
Yhteensä	454,0	-	454,0	-124,2	-	-	329,8

31.12.2021, miljoonaa euroa	Kirjatut rahoitus- velat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus- varat, brutto	Kirjanpito- arvo taseessa, netto	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päänettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin			Netto- summa
				Rahoitus- instrumentit	Vakuudeksi annetut rahoitus- instrumentit	Vakuudeksi annettu käteinen	
Velat							
Johdannaissopimukset	211,0	-	211,0	-124,2	-	-	86,8
Yhteensä	211,0	-	211,0	-124,2	-	-	86,8

¹ Kaikki summat on arvostettu käypään arvoon.

31.12.2020, miljoonaa euroa	Kirjatut rahoitus- varat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus- velat, brutto	Kirjanpito- arvo taseessa, netto	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päänettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin			Netto- summa
				Rahoitus- instrumentit	Vakuudeksi saadut rahoitus- instrumentit	Vakuudeksi saatu käteinen	
Varat							
Johdannaissopimukset	858,2	-	858,2	-159,5	-	-	698,7
Yhteensä	858,2	-	858,2	-159,5	-	-	698,7

31.12.2020, miljoonaa euroa	Kirjatut rahoitus- velat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus- varat, Brutto	Kirjanpito- arvo taseessa, netto	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päänettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin			Netto- summa
				Rahoitus- instrumentit	Vakuudeksi annetut rahoitus- instrumentit	Vakuudeksi annettu käteinen	
Velat							
Johdannaissopimukset	331,3	-	331,3	-159,5	-	-	171,8
Yhteensä	331,3	-	331,3	-159,5	-	-	171,8

¹ Kaikki summat on arvostettu käypään arvoon.

Käytettävissä olevat päänettoutussopimukset ja vastaavat sopimukset

Vaikka rahoitusinstrumentit kirjataan taseeseen bruttomääräisesti, se ei tarkoita, ettei rahoitusinstrumentteihin sovellettaisi päänettoutussopimuksia tai vastaavia järjestelyjä. Yleensä rahoitusinstrumentteihin (johdannaissopimukset, takaisinostosopimukset ja arvopaperien lainksiantosopimukset) sovelletaan päänettoutussopimuksia, minkä vuoksi Nordean olisi sallittua hyötyä vastapuoliin liittyvästä nettoutuksesta sekä normaalissa liiketoiminnassa että maksuhäiriön tapahtuessa kaikissa laskelmissa, joihin sisältyy vastapuoliriski. Se, että nettoutetut vastuut eivät sisälly taseen varoihin ja velkoihin, riippuu useimmissa tapauksissa maksujen nettoutuksen rajallisesta soveltamisesta.

Liite 25 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma

Odotettu eräpäivä

Miljoonaa euroa	Liite	31.12.2021			31.12.2020		
		Erääntyy tai maksetaan			Erääntyy tai maksetaan		
		Enintään 12 kk	Yli 12 kk	Yhteensä	Enintään 12 kk	Yli 12 kk	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		1 821,3	-	1 821,3	241,8	-	241,8
Saamiset luottolaitoksilta	11	362,9	560,2	923,1	22,7	560,0	582,7
Luotot yleisölle	11	528,8	30 374,6	30 903,4	698,2	28 066,0	28 764,2
Johdannaissopimukset	12	16,6	437,3	453,9	77,5	780,7	858,2
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset korkorisin suojauksessa		17,1	38,7	55,8	2,6	227,7	230,3
Laskennalliset verosaamiset	10	-	10,5	10,5	-	7,4	7,4
Muut varat	13	76,1	-	76,1	90,2	-	90,2
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	14	3,9	-	3,9	8,4	-	8,4
Varat yhteensä		2 826,7	31 421,3	34 248,0	1 141,4	29 641,8	30 783,2
Velat luottolaitoksille		6 654,3	4 015,1	10 669,4	2 459,8	5 926,8	8 386,6
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		2 871,0	18 608,2	21 479,2	1 447,5	18 303,3	19 750,8
Johdannaissopimukset	12	4,6	206,4	211,0	1,9	329,4	331,3
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset korkorisin suojauksessa		15,4	352,2	367,6	12,0	704,8	716,8
Verovelat		3,5	-	3,5	6,9	-	6,9
Muut velat	15	72,2	-	72,2	59,4	-	59,4
Siirtovelat ja saadut ennakot	16	158,0	0,1	158,1	133,3	0,1	133,4
Varaukset	17	0,0	0,2	0,2	0,0	0,1	0,1
Eläkevelat	18	-	0,1	0,1	-	0,2	0,2
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	19	-	-	-	-	200,5	200,5
Velat yhteensä		9 779,0	23 182,3	32 961,3	4 120,8	25 465,2	29 586,0

Sopimusten mukaiset diskonttaamattomat kassavirrat

Taulukko perustuu taseeseen kirjattavista instrumenteista tehtyjen sopimusten eräpäiviin. Johdannaisten odotetut tulevat ja lähtevät rahavirrat ilmoitetaan sekä johdannaisvaroista että -veloista, koska johdannaisia hallitaan nettoutusperiaatteella. Taseeseen kirjattavien instrumenttien lisäksi Kiinnitysluottopankilla on 522,9 miljoonaa euroa (396,2) luottolupauksia, jotka voidaan käyttää milloin tahansa.

31.12.2021, miljoonaa euroa	Alle 1 kuukausi	1-3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	1 821,3	-	-	-	-	1 821,3
Saamiset luottolaitoksilta	362,9	0,2	1,9	571,9	-	936,9
Luotot yleisölle	216,3	428,0	2 067,7	8 695,0	23 012,2	34 419,3
Muut rahoitusvarat johdannaisia lukuunottamatta	-	-	-	-	75,7	75,7
Varat yhteensä	2 400,5	428,2	2 069,6	9 266,9	23 087,9	37 253,1
Velat luottolaitoksille	-2,8	-5,2	7 133,3	3 558,9	-	10 684,2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 530,1	42,7	1 403,7	15 106,2	3 218,5	21 301,2
Muut rahoitusvelat johdannaisia lukuunottamatta	-	-	-	-	1 944,0	1 944,0
Velat ja oma pääoma yhteensä	1 527,3	37,4	8 537,0	18 665,1	5 162,6	33 929,4
Johdannaissopimukset, tulevat rahavirrat	-4,9	11,3	-42,9	214,9	94,1	272,5
Johdannaissopimukset, lähtevät rahavirrat	-4,5	-11,3	-61,1	133,5	41,5	98,1
Nettoriski	-0,4	22,5	18,2	81,4	52,6	174,4
Riski	872,8	413,3	-6 449,2	-9 316,7	17 978,0	3 498,1
Kumulatiivinen riski	872,8	1 286,1	-5 163,1	-14 479,8	3 498,1	

Liite 25 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma, jatkuu

Sopimusten mukaiset diskonttaamattomat kassavirrat

31.12.2020, miljoonaa euroa	Alle 1 kuukausi	1-3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	241,8	-	-	-	-	241,8
Saamiset luottolaitoksilta	22,5	0,2	1,7	567,7	-	592,1
Luotot yleisölle	205,4	397,8	1 940,1	8 385,9	20 117,9	31 047,1
Muut rahoitusvarat johdannaisia lukuunottamatta	-	-	-	-	248,1	248,1
Varat yhteensä	469,7	398,0	1 941,8	8 953,6	20 366,0	32 129,1
Velat luottolaitoksille	0,5	-0,6	3 241,2	5 161,0	-	8 402,1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1,2	1 239,6	305,7	13 811,2	4 894,7	20 252,3
Muut rahoitusvelat johdannaisia lukuunottamatta	-	-	1,3	7,6	2 316,8	2 325,7
Velat ja oma pääoma yhteensä	1,7	1 239,0	3 548,2	18 979,8	7 211,5	30 980,2
Johdannaissopimukset, tulevat rahavirrat	-4,6	192,3	-35,4	261,0	126,7	540,0
Johdannaissopimukset, lähtevät rahavirrat	-3,7	98,4	-59,0	133,4	60,9	230,0
Nettoriski	-0,9	93,9	23,6	127,6	65,8	310,0
Riski	467,1	-747,1	-1 582,8	-9 898,6	13 366,3	1 458,9
Kumulatiivinen riski	467,1	-280,0	-1 862,8	-11 761,4	1 458,9	

Liite 26 Lähipiiriilikeitoimet

Alla olevat tiedot on kuvattu Kiinnitysluottopankin näkökulmasta, eli ne näyttävät lähipiiriilikeitoimien vaikutuksen Kiinnitysluottopankin tilinpäätökseen. Tarkempia tietoja määritelmistä on liitteen 1 ”Tilinpäätösperiaatteet” kappaleessa 19.

Miljoonaa euroa	Emoyhtiö 31.12.2021	Konserniyhtiöt 31.12.2021	Muu lähipiiri 31.12.2021
Varat			
Saamiset	921,3	-	1,0
Johdannaissopimukset	454,4	-	-
Muut varat	74,5	-	-
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	3,7	0,2	-
Varat yhteensä	1 454,1	0,2	1,0
Velat			
Talletukset	10 669,4	-	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	8 612,5	-	-
Johdannaissopimukset	211,7	-	-
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-
Muut velat	68,0	-	-
Siirtovelat ja saadut ennakkomaksut ¹	155,2	2,0	-
Velat yhteensä	19 716,8	2,0	-
Taseen ulkopuoliset erät²	522,9	-	-

¹ Sisältää vakausmaksun siirtohinnoittelun, ulkoistettujen palveluiden palkkiot, emoyhtiön laskuttamat takauspalkkiot ja ennakkomaksut sekä viranomaisten laskuttamat valvontamaksut.

² Ei sisällä johdannaissopimusten nimellisarvoja.

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	2021	2021	2021
Rahoituskate	114,3	-	0,0
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-7,6	-	-
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	-221,9	-	-
Muut liiketoiminnan tuotot	-	0,1	-
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-143,9	-	-
Tulos ennen arvonalentumistappioita	-259,1	0,1	0,0

Liite 26 Lähipiiriliiketoimet, jatkuu

Miljoonaa euroa	Emoyhtiö 31.12.2020	Konserniyhtiöt 31.12.2020	Muu lähipiiri 31.12.2020
Varat			
Saamiset	578,9	-	0,9
Johdannaissopimukset	857,3	-	-
Muut varat	88,3	-	-
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	8,4	0,2	-
Varat yhteensä	1 532,7	0,2	0,9
Velat			
Talletukset	8 386,6	-	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	6 057,4	-	-
Johdannaissopimukset	330,6	-	-
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	200,5	-	-
Muut velat	59,6	-	-
Siirtovelat ja saadut ennakkomaksut ¹	130,4	2,1	-
Velat yhteensä	15 165,1	2,1	-
Taseen ulkopuoliset erät²	396,2	-	-

¹ Sisältää vakausmaksun siirtohinnoittelun, ulkoistettujen palveluiden palkkiot, emoyhtiön laskuttamat takauspalkkiot ja ennakkomaksut sekä viranomaisten laskuttamat valvontamaksut.

² Ei sisällä johdannaissopimusten nimellisarvoja.

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	2020	2020	2020
Rahotuskate	124,1	-	0,0
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-9,5	-	-
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	112,7	-	-
Muut liiketoiminnan tuotot	-	0,1	-
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-63,9	-	-
Tulos ennen arvonalentumistappioita	163,4	0,1	0,0

Kaikki lähipiiriliiketoimet tehdään markkinaehtoisesti.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkkioista ja heille myönnettyistä luotoista kerrotaan liitteessä 7. Luotot johtoon kuuluvien avainhenkilöiden perheenjäsenille myönnetään normaalien markkinaehtojen mukaisesti, samoin kuin luotot johtoon kuuluville avainhenkilöille jotka eivät ole Nordea-konsernin palveluksessa.

Hallituksen esitys varsinaiselle yhtiökokoukselle

Yhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2021 ennen ennakko-osingon kirjaamista oli 1 098 320 965,64 euroa, josta tilikauden voitto on 70 483 737,21 euroa. Hallitus ehdottaa, että osinkoa jaetaan ennakko-osingon määrä 70 483 737,21 euroa, joka vastaa 100 prosenttia tilikauden tuloksesta. Osingonjaon jälkeen jakokelpoiseksi omaksi pääomaksi jää 1 027 837 228,43 euroa, josta voitonjakokelpoisia varoja 127 837 228,43 euroa.

Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Ehdotettu osinko ei vaaranna yhtiön vakavaraisuutta.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset:

Helsinki, 21. helmikuuta 2022

Jani Eloranta

Marte Kopperstad

Kaj Blomster

Hanna-Maria Heikkinen

Ola Littorin

Minna Martikainen

Timo Nyman

Jussi Pajala
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki, 21. helmikuuta 2022

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Paunonen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n (y-tunnus 2743219-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedon merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiämme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

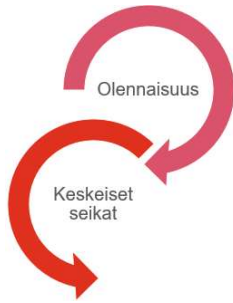
Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 8 Muut kulut/Tilintarkastajien palkkiot.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Tilinpäätökselle määritetty olennaisuus on 100 miljoonaa euroa, joka on 0,30 % taaseen loppusummasta
- Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat olivat:
  - Luottosalkkuun liittyvät arvonalentumiset
  - Eräiden rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon (Taso 2 ja Taso 3)
  - Taloudellisen raportoinnin prosesseja tukevat IT-järjestelmät

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun tilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Tilinpäätökselle määritetty olennaisuus	100 miljoonaa euroa (edellinen vuosi 90 miljoonaa euroa)
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	0,30 % taseen loppusummasta
Erityinen olennaisuus	4,4 miljoonaa euroa (edellinen vuosi 7,2 miljoonaa euroa)
Erityisen olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	5 % tuloksesta ennen veroja
Perustelut vertailukohteen valinnalle	<p>Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi taseen loppusumman, koska mielestämme kiinnitysluottopankin liiketoimintamahdollisuudet ja tuloksentekeyky käyvät parhaiten ilmi taseesta.</p> <p>Monet pankin tuloksellisuutta kuvaavat tunnusluvut (KPI) johdetaan tuloslaskelman eristä, joten erityistä olennaisuutta on sovellettu tuloslaskelman kaikkiin rahoituskatteen jälkeisiin eriin.</p> <p>Valitsemamme vertailukohteet ovat tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksytyjen määrällisten rajojen puitteissa.</p>

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
<p>Luottosalkkuun liittyvät arvonalentumiset</p> <p><i>Viittaus tilinpäätöksen liitetietoon 1 Tilinpäätösperiaatteet (Kriittinen arviointi ja arvioiden epävarmuustekijät), liitetietoon 9 Arvonalentumistappiot luotoista, netto ja liitetietoon 11 Luottosalkku ja arvonalentumiset.</i></p> <p>Luottosalkkuun liittyviin arvonalentumisiin liittyy merkittävää arvonvaraisuutta. Yksilöllisesti arvioituihin lainoihin arvionvaraisuus liittyy luottotappiotapahtuman määrittelyyn ja luottotappion määrään.</p> <p>Odotettujen luottotappioiden laskenta perustuu maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen, vastuun määrään ja tappion määrään maksukyvyttömyystilanteessa sekä tappion ajoitukseen.</p> <p>IFRS 9 – standardin mukaisesti arvonalentumistestistä varten lainat jaetaan kolmeen ryhmään niiden luottoriskin ja luottoriskissä tapahtuneiden muutosten perusteella. Tasoon 1 sisältyvät lainat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi. Tasolla 1 arvonalentumiskirjaukset vastaavat odotettuja tappioita 12 kuukaudelta. Tasoon 2 sisältyvät lainat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi. Tasoon 3 sisältyvät ongelmaluotot. Tasoilla 2 ja 3 arvonalentumiskirjaukset vastaavat odotettuja tappioita koko elinkaaren ajalta.</p>	<p>Tarkastustoimenpiteisiimme sisältyi taloudellisen raportoinnin kontrollien testausta ja aineistotarkastusta.</p> <p>Olemme muodostaneet käsityksen luotonmyöntöprosessista, luottoriskin hallinnasta ja luottosalkkuun liittyvistä arvonalentumisista.</p> <p>Olemme valinneet riskiperusteisesta yksittäisiä lainoja ja käyneet läpi näiden lainadokumentaatiota sekä arvioineet luottoriskiä.</p> <p>Luottotappiovarausmalleihin erikoistuneet asiantuntijamme ovat arvioineet luottotappiovarausmallissa käytettyä metodologiaa, käytettyjä oletuksia ja suorittaneet mallin antamien tulosten osalta uudelleen laskentaa otoksella.</p> <p>Olemme testanneet luottotappiovarausmallin tuloksiin tehtyjä oikaisuja. Olemme arvioineet käytettyjen oletusten asianmukaisuutta ja käytetyn tiedon oikeellisuutta sekä varmentaneet, että hallinnointiin liittyvät toimenpiteet on suoritettu.</p> <p>Arvioimme myös luottosalkkuun liittyvien arvonalentumisten liitetietoja.</p>

COVID-19 pandemia on merkittävästi vaikuttanut johdon arvioon odotetuista luottotappioista. Tämän seurauksena odotettuihin luottotappioihin kohdistuu tavanomaista suurempi arviointi epävarmuus, jonka seurauksena arviot tason 1 ja 2 odotetuista luottotappioista voi olennaisesti muuttua tulevaisuudessa. Johto on tehnyt luottotappiovarausmallin mukaisiin tuloksiin oikaisuja huomioidakseen nykyiseen ja tulevaan toimintaympäristöön liittyvät epävarmuudet sekä ne relevantit riskit joita pankin luottotappiovarausmallin mukaiset varaukset eivät huomioi.

Eräiden rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon (Taso 2 ja Taso 3)

Viittaus tilinpäätöksen liitetietoon 1 Tilinpäätösperiaatteet (Kriittinen arviointi ja arvioiden epävarmuustekijät), liitetietoon 12 Johdannaisopimukset, liitetietoon 22 Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja liitetietoon 23 Varojen ja velkojen käypä arvo.

Pandemian aiheuttama lisääntynyt volatilititeetti ja makrotaloudellinen epävarmuus ovat edelleen keskeisiä teemoja useimmilla markkinoilla. Haastava arvonmääritysympäristö korostaa arvonmäärittämisen ja raportoinnin kontrolliympäristön tärkeyttä ja rahoitusinstrumenttien arvostaminen muodostaa yhä merkittävän riskin.

Hierarkiataso 2:lla ja 3:lla olevien rahoitusinstrumenttien arvostukset perustuvat havaittavissa ja ei-havaittavissa oleviin syöttötietoihin.

Rahoitusinstrumenttien arvostamisessa käypään arvoon on tärkeitä:

- mallien ja arvostamisen viitekehys ja yhtiön toimintaperiaatteet;
- kontrollit jotka liittyvät käyvän arvon oikaisuihin, käyvän arvon tasoihin, hintatarkistuksiin ja mallien hallintoihin sekä hallintoihin; ja
- rahoitusinstrumenteista annettavat liitetiedot.

Tarkastuksessamme arvioimme ja testasimme kontrollien rakennetta ja tehokkuutta seuraavilla alueilla:

- rahoitusinstrumenttien tunnistaminen, mittaaminen ja arvostamisen valvonta
- käyvän arvon oikaisu, riippumaton hinta-arviointi ja käyvän arvon hierarkia
- mallien hallinnointi ja hallintoihin.

Tutkimme yhtiön riippumatonta hinta-arviointiprosessia, mallien vahvistamista ja hallintoihin, tiedonsyöttöön, syöttötietoihin ja käyvän arvon hierarkiaan liittyviä kontrolloita sekä yhtiön hallinnointi- ja raportointiprosesseja ja kontrolloita.

Suoritimme oman riippumattoman arvostuksemme muuttamien positioiden osalta sekä testasimme käyvän arvon hierarkiaa.

Johdannaisiin liittyvien käyvän arvon oikaisujen osalta arvioimme menetelmiä, joita oli käytetty.

Arvioimme myös käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien liitetietoja.

Taloudellisen raportoinnin prosesseja tukevat IT-järjestelmät

Yhtiön taloudellinen raportointi on suuresti riippuvainen IT-järjestelmistä, jotka tukevat automatisoitua kirjanpitoa ja täsmäytysrutiineja. Jotta voidaan varmistua oikeasta ja täydellisestä kirjanpitoaineistosta, on tärkeää että IT:n yleisten kontrollien rakenne on asianmukainen ja että ne toimivat tehokkaasti.

Testasimme taloudellista raportointia tukevien IT-järjestelmien kontrollien osalta niiden rakennetta ja toiminnan tehokkuutta. Arvioimme yhtiön tapaa hallita ohjelmakehitystä ja muutoksia sekä käyttöoikeuksia ohjelmiin ja tiedostoihin.

Ohjelmiin ja tiedostoihin liittyvien käyttöoikeuksien osalta testasimme toimenpiteet, joiden avulla käyttöoikeudet myönnetään, käyttöoikeudet poistetaan ja sen miten käyttöoikeuksien asianmukaisuutta valvotaan sekä tehtävien eriyttämistä.

Testasimme myös IT-järjestelmien monitorointia sekä IT-järjestelmien muutoskontrolloita.

Tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisyysriskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisäätöiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on

laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjandollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Meidät valittiin ensimmäisen kerran tilintarkastajaksi osittaisjakautumissuunnitelman täytäntöönpanossa 1.10.2016. Olemme toimineet yhtiön tilintarkastajana yhtäjaksoisesti 6 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 21.2.2022

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Jukka Paunonen
KHT

Selvitys hyvästä hallintotavasta 2021

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n selvitys

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj (”Kiinnitysluottopankki”) on suomalainen julkinen osakeyhtiö ja Nordea-konsernin pörssinoteeratun emoyhtiön Nordea Bank Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Tässä selvityksessä ”Nordea” tarkoittaa Nordea-konsernia. Kuvaus Nordeassa noudatetusta hyvästä hallintotavasta sisältyy Nordea Bank Oyj:n vuoden 2021 vuosikertomukseen, joka julkaistaan viimeistään viikolla 9, 2022.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n toiminta on täysin integroitu Nordean toimintaan. Nordea on määritellyt hyvää hallintotapaa koskevat periaatteet konsernin tasolla, ja niitä arvioidaan jatkuvasti. Tietoa Nordean hyvästä hallintotavasta ja tästä selvityksestä on saatavilla osoitteessa www.nordea.com. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj on laatinut kuvauksen hyvään hallintotapaan liittyvistä järjestelyistä Suomen luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesti, ja se on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Yritysten hyvään hallintotapaan (corporate governance) kuuluvat keskeisesti selvät ja järjestelmälliset päätöksentekoprosessit. Näin selkiytetään vastuita, vältetään eturistiriitoja ja varmistetaan riittävä sisäinen valvonta, riskienhallinta sekä läpinäkyvyys. Sitoutuminen Nordean tarkoitukseen ja arvoihin vaatii hyvän hallintotavan käytäntöjen omaksumista tavanomaisessa liiketoiminnassa. Tarkoituksena on varmistaa, että yritys on mahdollisimman hyvin hallittu ja johdettu.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj on laatinut tämän hyvää hallintotapaa koskevan selvityksen joukkolainojen liikkeeseenlaskijana. Selvitys on soveltuvin osin laadittu Suomen vuonna 2020 annettuun listayhtiöiden hallintointikoodiin sisältyvien hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaa selvitystä koskevien ohjeiden mukaan. Selvitys julkaistaan erillään vuoden 2021 vuosikertomuksesta ja se on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallitus ja hallituksen tarkastusvaliokunta ovat tarkastaneet tämän hyvää hallintotapaa koskevan selvityksen.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n sisäisestä hallinnosta

Vallan- ja vastuunjako

Hallintotapaa koskevissa vaatimuksissa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti konsernin hallituksella on kokonaisvastuu hyvästä hallintotavasta koko konsernissa sekä konsernin rakenteen, liiketoiminnan ja riskien kannalta asianmukaisten hallintotapaa koskevien periaatteiden varmistamisesta. Konsernin hallituksen on harkittava kaikkien konsernin tytäryhtiöiden, mukaan lukien Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj, etua ja sitä, miten strategiat ja periaatteet palvelevat kunkin tytäryhtiön etua ja koko konsernin etua pitkällä aikavälillä.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallinnosta ja valvonnasta vastaavat osakkeenomistaja (yhtiökokouksessa), sekä hallitus ja toimitusjohtaja ulkoisten määräysten, yhtiöjärjestyksen ja hallituksen vahvistamien sisäisten ohjeiden mukaisesti.

Yhtiökokous

Kiinnitysluottopankki on Nordea Bank Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Korkein päätöksentekoaikoinen on yhtiökokous, jossa osakkeenomistaja käyttää äänioikeuttaan. Yhtiökokouksissa päätetään muun muassa tilinpäätöksestä, osingosta, hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta sekä hallituksen jäsenille ja tilintarkastajille maksettavista palkkioista.

Hallitus

Kiinnitysluottopankin hallitus vastaa yhtiön hallinnosta, sen toiminnan järjestämisestä asianmukaisella tavalla ja Kiinnitysluottopankin edustamisesta. Kiinnitysluottopankin hallituksessa on tällä hetkellä seitsemän jäsentä, joista kolme ei ole Nordea-konsernin palveluksessa. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallituksessa on oltava vähintään kolme ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitus nimittää hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kiinnitysluottopankin hallituksen jäseniä olivat 19. helmikuuta 2021 asti Jani Eloranta (puheenjohtaja), Kaj Blomster, Hanna-Maria Heikkinen, Erja Ketko, Marte Kopperstad (varapuheenjohtaja), Ola Littorin ja Timo Nyman.

Hallituksen jäseniä olivat 19. helmikuuta 2021 lähtien Jani Eloranta (puheenjohtaja), Kaj Blomster, Hanna-Maria Heikkinen, Marte Kopperstad (varapuheenjohtaja), Ola Littorin ja Timo Nyman.

Hallituksen jäseniä ovat 4. kesäkuuta 2021 lähtien olleet Jani Eloranta (puheenjohtaja), Kaj Blomster, Hanna-Maria Heikkinen, Marte Kopperstad (varapuheenjohtaja), Ola Littorin, Minna Martikainen ja Timo Nyman.

Lisätietoa hallituksen jäsenistä annetaan Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n vuoden 2021 toimintakertomuksessa kohdassa Kiinnitysluottopankin hallintoelimet ja johto sekä osoitteessa www.nordea.com.

Hallituksen jäsenistä Kaj Blomster, Hanna-Maria Heikkinen ja Minna Martikainen ovat riippumattomia Kiinnitysluottopankista ja sen osakkeenomistajasta. Jani Eloranta (puheenjohtaja), Marte Kopperstad (varapuheenjohtaja), Ola Littorin ja Timo Nyman ovat Nordea-konsernin palveluksessa. Kukaan hallituksen jäsenistä ei osallistu Kiinnitysluottopankin päivittäiseen johtamiseen.

Hallitus vahvistaa hyväksymässään Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n työjärjestyksessä valtuutuksen toimia Kiinnitysluottopankin puolesta sekä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan välisen työnjaon.

Hallitus vastaa Kiinnitysluottopankin ja sen toiminnan järjestämisestä ja hallinnoinnista. Hallitus hoitaa Kiinnitysluottopankin asioita asianmukaisella ammattitaidolla ja huolellisuudella noudattaen lainsäädäntöä, yhtiöjärjestystä, kulloinkin voimassa olevaa työjärjestyä sekä konsernin hallituksen vahvistamia ohjeita, konsernijohtajan vahvistamia ohjeita ja Kiinnitysluottopankin hallituksen antamia sisäisiä ohjeita.

Hallituksen erityisenä velvollisuutena on

- a. määritellä Kiinnitysluottopankin hallintorakenne
- b. varmistaa, että Kiinnitysluottopankin kirjanpidon ja taloudellisen tilanteen sisäinen valvonta on yleisesti riittävää
- c. hyväksyä riskistrategia ja muut strategiset tavoitteet sekä huolehtia siitä, että tavoitteiden ja strategian valvonta on luotettavaa
- d. konsernin sisäisten palkitsemissäntöjen säännöllinen tarkistaminen, hyväksyminen ja käyttöönotto, jotta varmistetaan Kiinnitysluottopankin palkkiokäytäntöjen vastaavan ulkoisessa sääntelyssä määritellyt palkitsemisperiaatteita
- e. nimittää ja irtisanoa toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä valvoa, että toimitusjohtaja täyttää velvoitteensa
- f. määritellä varainhankintaan liittyvät asiat
- g. päättää Kiinnitysluottopankin vuosikertomuksista ja osavuosikatsauksista ja julkaista ne
- h. seurata ja arvioida säännöllisesti Kiinnitysluottopankin taloudellista tilannetta ja riskejä
- i. kutsua koolle varsinainen yhtiökokous ja valmistella käsiteltävät asiat.

Hallitus on hyväksynyt periaatteet, joiden mukaan hallituksen kokoonpanoa monipuolistetaan. Kun Kiinnitysluottopankin hallitus valitsee uusia jäseniä, huomioon otetaan seuraavat seikat:

Kaikki hallituksen jäsenet tulee nimittää ansioiden perusteella ottaen ensisijaisesti huomioon hallituksen toiminnan yleisen tehokkuuden ylläpitäminen ja parantaminen. Hallituksen jäseniä valittaessa etsitään laajaa valikoimaa henkilökohtaisia ominaisuuksia ja osaamista. Lisäksi on tärkeää ottaa huomioon hallituksen monimuotoisuus muun muassa sen jäsenten iän, sukupuolen, syntyperän sekä koulutuksen ja ammatillisen taustan suhteen. Kiinnitysluottopankin tavoitteena on, että sukupuolten ja muiden tekijöiden välinen jakauma on hallituksessa kokonaisuutena tasa-arvoinen ja tasapainoinen. Hallituksen kokoonpano on monimuotoisuutta koskevien periaatteiden mukainen.

Hallituksen työskentely

Hallituksella oli 14 kokousta vuonna 2021. Kymmenen kokousta pidettiin puhelinkokouksina ja neljä kokousta pidettiin per capsulam -kokouksina.

Kokouksiin osallistuminen vuonna 2021:

1.1.2021 – 19.2.2021

Jani Eloranta, puheenjohtaja	2/2
Kaj Blomster	2/2
Hanna-Maria Heikkinen	2/2
Erja Ketko	2/2
Marte Kopperstad, varapuheenjohtaja	2/2
Ola Littorin	2/2
Timo Nyman	2/2

19.2.2021 – 4.6.2021

Jani Eloranta, puheenjohtaja	4/4
Kaj Blomster	4/4
Hanna-Maria Heikkinen	4/4
Marte Kopperstad, varapuheenjohtaja	1/4
Ola Littorin	4/4
Timo Nyman	4/4

4.6.2021 – 31.12.2021

Jani Eloranta, puheenjohtaja	8/8
Kaj Blomster	8/8
Hanna-Maria Heikkinen	6/8
Marte Kopperstad, varapuheenjohtaja	8/8
Ola Littorin	7/8
Minna Martikainen	8/8
Timo Nyman	8/8

Hallitus seuraa yhtiön strategiaa, taloudellista asemaa ja kehitystä sekä riskejä säännöllisesti. Taloudellisia tavoitteita ja strategiaa tarkastellaan vuosittain. Hallitus käsitteli vuonna 2021 esimerkiksi asioita, jotka liittyivät riskistrategiaan ja riskinottohalukkuuteen, COVID-19 vaikutuksiin yhtiön taloudelliseen tilanteeseen, rahanpesun estämiseen, sisäiseen valvontaan ja complianceen, kriisinratkaisusuunnitelmiin sekä asuntolainamarkkinoihin ja vakuudellisten joukkolainojen markkinoihin.

Hallituksen sihteerinä toimii Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n operatiivinen johtaja Tarja Ikonen.

Hallituksen valiokunnat

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallituksella on kolme valiokuntaa: tarkastusvaliokunta, riskivaliokunta ja nimitysvaliokunta.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluvat Suomen luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja Kiinnitysluottopankin hallituksen hyväksymässä tarkastusvaliokunnan työjärjestyksessä mainitut asiat.

Tarkastusvaliokunnan jäseniä olivat 9. syyskuuta 2021 saakka Hanna-Maria Heikkinen (puheenjohtaja), Kaj Blomster ja Marte Kopperstad. Tarkastusvaliokunnan jäseniä olivat 9. syyskuuta 2021 lähtien Hanna-Maria Heikkinen (puheenjohtaja), Kaj Blomster ja Ola Littorin.

Sisäisen tarkastaja, talousjohtaja, toimitusjohtaja ja Kiinnitysluottopankin ulkoinen tilintarkastaja ovat yleensä läsnä kokouksissa, ja heillä on oikeus osallistua keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon.

Enemmistön tarkastusvaliokunnan jäsenistä tulee olla riippumattomia Kiinnitysluottopankista ja sen osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunta auttaa hallitusta varmistamaan Kiinnitysluottopankin taloudellisen raportointiprosessin laadun ja tarkastaa tässä yhteydessä Kiinnitysluottopankin neljännesvuosittaisen taloudellisen raportoinnin sekä ulkoisten tilintarkastajien raportoimat keskeiset asiat näiden tekemistä Kiinnitysluottopankin tilinpäätösten tarkastuksista. Tarkastusvaliokunta tarkastaa myös Kiinnitysluottopankin vuosi- ja osavuositilinpäätökset. Tarkastusvaliokunta tarkastaa ulkoisen tilintarkastussuunnitelman. Lisäksi tarkastusvaliokunta arvioi keskusteluissa ulkoisen tilintarkastajan kanssa tämän riippumattomuuden kohdistuvia uhkia ja toimia, joilla näitä uhkia minimoidaan ulkoisen tilintarkastajan dokumentaation mukaisesti. Tämän tarkoituksena on valvoa ulkoisen tilintarkastajan sellaisten muiden palvelujen kuin tilintarkastuspalvelujen tuottamista, joita sillä on lupa tarjota Kiinnitysluottopankille. Lisäksi tarkastusvaliokunta tarkastaa vuosittain ulkoisen tilintarkastajan ilmoituksen tällaisista muista palveluista sekä arvioi ja varmistaa, että sisäiset ja ulkoiset tarkastajat vahvistavat vuosittain kirjallisesti puolueettomuutensa ja riippumattomuutensa.

Tarkastusvaliokunta tarkastaa konsernin sisäisen tarkastuksen (Group Internal Audit) tarkastussuunnitelman sekä sisäisen tarkastuksen säännölliset raportit, mukaan lukien tarkastusloki. Tarkastusvaliokunta valmistelee ulkoisen tilintarkastajan valintaa ennen varsinaista yhtiökokousta ja tarkastaa vuosittain tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen. Tarkastusvaliokunnalla oli neljä kokousta vuonna 2021.

Riskivaliokunta

Riskivaliokunnan tehtäviin kuuluvat Suomen luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja Kiinnitysluottopankin hallituksen hyväksymässä riskivaliokunnan työjärjestyksessä mainitut asiat.

Riskivaliokunnan jäseniä olivat Kaj Blomster (puheenjohtaja), Erja Ketko ja Timo Nyman 19. helmikuuta 2021 saakka. Riskivaliokunnan jäseniä olivat Kaj Blomster (puheenjohtaja), Minna Martikainen ja Timo Nyman 4. kesäkuuta 2021 lähtien.

Enemmistön riskivaliokunnan jäsenistä tulee olla riippumattomia Kiinnitysluottopankista ja sen osakkeenomistajista. Riskivaliokunta auttaa hallitusta varmistamaan laadukkaan hallinnon ja velvollisuuksien täyttämisen koskien Kiinnitysluottopankin liiketoiminnan riskienhallintaa, riskien kontrollointia ja riskienhallintaprosesseja. Velvollisuudet koskevat sekä taloudellisia kuten luotto-, markkina-, likviditeetti- ja vakavaraisuusriskejä että ei-taloudellisia riskejä mukaan lukien niiden hallinnassa hyödynnettävät prosessit ja hallintorakenteet. Riskivaliokunnan tulee ryhtyä asianmukaisesti toimiin, jos Group Risk & Compliance ja sisäisen tarkastuksen sille raportoidut merkittävät puutteet ja riskit niin edellyttävät. Riskivaliokunnalla oli kuusi kokousta vuonna 2021.

Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunta perustettiin 10.12.2020. Nimitysvaliokunnan jäseniä ovat Ari Kaperi, Nina Luomanen ja Petteri Änkilä. Valiokunnan tarkoituksena on avustaa yhtiön hallitusta ainakin seuraavissa asioissa:

- i. Tehdä ehdotuksia yhtiökokoukselle uusista valittavista hallituksen jäsenistä vuosittain tai tarvittaessa jos esimerkiksi eroavan hallituksen jäsenen tilalle on valittava uusi henkilö tai mikäli hallituksen jäsenen lukumäärää halutaan lisätä ; ja
- ii. Varmistaa jatkuvasti hallituksen jäseniä koskevan seuraajasuunnitelman avulla, että hallituksen päätöksenteossa on riittävää jatkuvuutta ja hallituksen jäsenten vaihtuvuus on hallittua. Tämän lisäksi tehtäviin kuuluu varmistaa, että on varauduttu ennakoimattomiin hallituksen jäsenten eroihin sekä monimuotoisuuden toteutumiseen .
- iii. Nimitysvaliokunnan tulee työssään ottaa huomioon kaikki hallituksen muodostamista koskeva sääntely mukaan lukien soveltuvuus – hyvämaineisuus, osaaminen, riittävä ajankäyttö, eturistiriidat sekä hallituksen kokoonpano. Valiokunnan tulee varmistaa, että hallitus kokonaisuutena sekä sen jokainen yksittäinen jäsen täyttää kaikki asetut vaatimukset.

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja johtoryhmä

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:llä on toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n toimitusjohtaja on muodostanut johtoryhmän, joka avustaa ja tukee häntä Kiinnitysluottopankin päivittäisen toiminnan johtamisessa. Johtoryhmään kuuluvat yhtiön toimitusjohtaja, talousjohtaja, asuntoluottotuotteista vastaava johtaja, operatiivinen johtaja, vakuuksista vastaava johtaja, riskijohtaja ja Compliance Officer. Riskijohtaja ja Compliance Officer ovat johtoryhmän jäseniä, mutta he eivät osallistu liiketoimintaa koskevien päätösten tekoon. Riskijohtajan ja Compliance Officerin tehtävänä on varmistaa, että riskit otetaan huomioon liiketoimintaa koskevien päätösten teossa, mutta vastuu riskeistä on liiketoiminnalla.

Sisäisen valvonnan prosessit

Hallitus vastaa siitä, että käytössä on riittävät ja tehokkaat sisäisen valvonnan periaatteet, ja valvoo niitä.

Sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että toiminta on tehokasta, että riskit tunnistetaan riittävästi ja että niitä mitataan ja vähennetään riittävästi, että liiketoimintaa harjoitetaan harkiten, että hallinnolliset ja kirjanpitoa koskevat menettelytavat ovat luotettavat, että taloudellinen ja muu (niin sisäinen kuin ulkoinen) raportointi on luotettavaa ja että lakeja, määräyksiä, valvontaviranomaisen vaatimuksia, Nordea-konsernin sisäisiä sääntöjä sekä yhtiökohaisia sisäisiä ohjeita noudatetaan.

Sisäinen valvonta on Kiinnitysluottopankin hallituksen, ylimmän johdon, riskienhallintayksiköiden ja muun henkilöstön toteuttama prosessi. Sisäisellä valvonnalla luodaan edellytykset, jotka auttavat koko organisaatiota tehostamaan sisäistä valvontaa ja pitämään sen laadun korkeana. Tukena ovat muun muassa selkeät määritelmät, roolit ja vastualueet sekä yhtenäiset työkalut ja menettelytavat.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan roolit ja vastualueet on jaettu kolmeen puolustuslinjaan. Ensimmäisessä puolustuslinjassa Kiinnitysluottopankki on riskien omistaja ja vastaa liiketoiminnasta riskirajojen ja riskinottohalukkuuden sekä sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti.

Riskienhallinta

Valvontatoiminnot ovat toinen puolustuslinja. Ne vastaavat sisäisen valvonnan periaatteiden ylläpidosta sekä periaatteiden mukaisten ohjeiden ja menettelytapojen käyttöönoton seurannasta.

Riskijohtaja

Kiinnitysluottopankilla on riskijohtaja. Riskijohtaja on toisen puolustuslinjan riippumaton riskienhallintatoiminto Kiinnitysluottopankissa. Riskijohtaja antaa kokonaiskuvan Kiinnitysluottopankin kaikista riskeistä hallitukselle ja varmistaa riskienhallinnan koordinoinnin sekä riittävän riskienvalvonnan juridisessa yksikössä. Riskijohtaja raportoi myös Group Risk -yksikölle ja konsernin Suomen riskijohtajalle.

Compliance

Group Compliance -yksikön vastuulla on varmistaa ja valvoa, että sisäisiä ja ulkoisia sääntöjä noudatetaan, ja laatia periaatteet ja prosessit, joilla hallitaan compliance-riskejä ja varmistetaan, että sääntöjä noudatetaan. Yksikön vastuulla on tuottaa muita kuin taloudellisia riskejä koskevan sisäisen valvonnan periaatteet, suunnitella niihin liittyvät prosessit ja laatia niihin liittyvät sisäiset säännöt. Toinen puolustuslinja vastaa muun muassa riskeihin liittyvien asioiden (kuten sisäisten sääntöjen ja määräysten noudattamisen) tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta, valvonnasta ja raportoinnista.

Kiinnitysluottopankki on ulkoistanut compliance-toimintansa Nordea Bank Oyj:n Suomen Personal Banking Compliance -organisaatiolle. Compliance-organisaatiolla on kokonaisvastuu Kiinnitysluottopankin compliance-riskien valvonnan koordinoinnista, asianmukaisten compliance-riskiarvioiden laatimisesta ja seurannasta, compliance-toiminnan suunnittelusta ja compliance-riskejä koskevasta raportoinnista. Compliance Officer raportoi säännöllisesti Kiinnitysluottopankin toimitusjohtajalle ja raportit merkittävistä compliance-toimintaan liittyvistä havainnoista toimitetaan myös Kiinnitysluottopankin hallitukselle ja asianmukaisille valiokunnille.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on hallituksen valtuuttama riippumaton toiminto. Tarkastusvaliokunta vastaa sisäisen tarkastuksen ohjauksesta ja arvioinnista Kiinnitysluottopankissa. Sisäisen tarkastuksen johtaja raportoi funktionaalisesti hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle ja hallinnollisesti toimitusjohtajalle.

Sisäisen tarkastuksen tarkoitus on tukea hallitusta Kiinnitysluottopankin varojen, maineen ja vastuullisuuden suojaamisessa. Sisäinen tarkastus tekee näin arvioimalla, onko kaikki merkittävät riskit tunnistettu, ovatko johto ja riskitoiminnot raportoineet niistä asianmukaisesti hallitukselle, tarkastusvaliokunnalle ja ylimmälle johdolle ja valvotaanko kaikkia merkittäviä riskejä riittävästi. Lisäksi sisäinen tarkastus kannustaa ylintä johtoa parantamaan hallinnon, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tehokkuutta.

Sisäinen tarkastus ei osallistu konsultointitehtäviin, ellei tarkastusvaliokunta anna sille muita ohjeita.

Sisäinen tarkastus kattaa konsernin koko toiminnan ja sen kaikki yksiköt. Sisäinen tarkastus tekee riskiperusteisen päätöksen siitä, mitkä sen kattamat osa-alueet sisällytetään konsernin hallituksen hyväksymään tarkastussuunnitelmaan. Kun Nordea-konsernin tarkastussuunnitelma on hyväksytty, sisäinen tarkastus laatii Kiinnitysluottopankin tarkastussuunnitelman ja Kiinnitysluottopankin hallitus hyväksyy sen.

Sisäinen tarkastus toimii riippumattomana määritellesään sisäisen tarkastuksen laajuutta, suorittaessaan tarkastustyötä ja kertoessaan sen tuloksista. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että sisäisellä tarkastuksella on valtuudet tehdä finanssivalvontaviranomaisille ilmoitus mistä tahansa asiasta ilman lisähyväksyntää. Sisäisen tarkastuksen johtajalla on rajoittamaton yhteys toimitusjohtajaan ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaan, ja hänen tulisi tavata tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaa epämuodollisesti ja muodollisesti vuoden kuluessa myös siten, ettei ylin johto ole läsnä. Sisäisellä tarkastuksella on valtuudet tehdä kaikki tutkimukset ja hankkia kaikki tiedot, jotka se tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi. Tähän sisältyvät muun muassa riittävät oikeudet käyttää aina tarvittaessa organisaation asiakirjoja, järjestelmiä ja tiloja sekä keskustella henkilöstön kanssa. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus osallistua tarvittaessa muun muassa hallituksen valiokuntien ja ylimmän johdon kokouksiin ja tarkkailla niitä.

Sisäpiiriläisten hallinnointi

Nordea-konserni ja Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj ovat lakien ja määräysten mukaisesti ottaneet käyttöön ohjeet, jotka koskevat sisäpiiritiedon käsittelyä ja kaupankäyntiä arvopapereilla.

Johtavat toimihenkilöt

Group Compliance -yksikkö luokittelee ja rekisteröi johtotehtävissä toimivat henkilöt Kiinnitysluottopankin johtaviksi toimihenkilöiksi heidän ottaessa vastaan kriteerit täyttävän tehtävän. Kiinnitysluottopankin hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen hoitavat Kiinnitysluottopankin johtotehtäviä, joten heidät luokitellaan johtaviksi toimihenkilöiksi.

Muita johtavassa asemassa olevia henkilöitä, jotka luokitellaan johtaviksi toimihenkilöiksi, ovat Kiinnitysluottopankin johtoryhmän jäsenet Group Compliance Officerin erillisen päätöksen ja ilmoituksen mukaisesti. Sama koskee myös muita Kiinnitysluottopankin johtotehtävissä tai muissa vastaavissa vakituissa tehtävissä toimivia

henkilöitä, joilla on valtuudet tehdä yhtiön tulevaan kehitykseen ja liiketoiminnan näkymiin vaikuttavia liikkeenjohdollisia päätöksiä, silloin kun tehtävään normaalisti liittyy Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskemien vaakuodellisten joukkolainojen hintaan mahdollisesti vaikuttavan julkistamattoman tiedon saanti.

Sisäpiiritieto ja sisäpiiriluetelot

Osana tavanomaista työtään Nordea Kiinnitysluottopankin toimivan johdon tulee yhdessä Long Term Funding- ja/tai Group Treasury -yksikön päälliköiden kanssa jatkuvasti arvioida, voiko jollakin tehdyllä päätöksellä, tapahtumalla, sopimuksella tai muulla olosuhteella taloudellinen tulos tai taloudellinen tilanne mukaan lukien olla todennäköisesti merkittävä vaikutus rahoitusvälineen, eli Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskeman katetun joukkolainan, hintaan. Jos Kiinnitysluottopankin toimiva johto arvioi tiedon olevan todennäköisesti sisäpiiritietoa, sen tulee Nordean Insider Coordination Teamin (ICT) toimintaohjeiden mukaisesti viivytyksettä siirtää asia Group Corporate Legalin (GCL) päällikölle jatkokäsittelyä varten.

Control Room laatii ja ylläpitää sisäistä sisäpiirilueteloa ICT:n pyynnöstä sen jälkeen kun Nordeaa liittyvä sisäpiiritieto on tunnistettu. Nordea-konsernin talousjohtaja (Chief Financial Officer) vastaa kaikista sisäisistä sisäpiirilueteloista. Control Room vastaa sisäpiirilistojen ajantasaisuudesta sekä asiaankuuluvien tiedonantojen lähettämisestä sisäpiiriläisille.

Mikäli tieto on luokiteltu sisäpiiritiedoksi, GCL:lle mahdollisesta sisäpiiritiedosta raportoinut henkilö saa Control Roomilta vahvistuksen tiedon sisäpiiriluoonteesta. Hänen tulee toimittaa Control Roomin päällikölle tiedot kaikista sisäpiiritietoa saaneista henkilöistä. Tämä tehdään sen varmistamiseksi, että Kiinnitysluottopankki Nordea -konsernin yhtiönä täyttää velvollisuutensa merkitä kaikki sisäpiiritietoa saaneet työntekijänsä sisäpiirilueteloon.

Sisäpiiritietoa saaneet työntekijät tai ne työntekijät, joilla on pääsy sisäpiiritietoon, tulee merkitä hankekohtaiseen sisäpiirilueteloon. Työntekijöiden tulee olla tietoisia kaikista heihin sisäpiiriläisinä kohdistuvista rajoituksista ja velvoitteista. Sisäpiiriluetelossa olevien työntekijöiden tulee tunnustaa kirjallisesti ymmärtävänsä tähän liittyvät lailliset sekä sääntelyyn pohjautuvat velvoitteet.

Kaupankäynti Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n liikkeeseen laskemilla arvopapereilla

Johtavia toimihenkilöitä koskee yhden kuukauden sääntö (ns. lyhyen kaupankäynnin kieltö). Tämä tarkoittaa sitä, että rahoitusvälineen hankinnan ja myynnin välillä ja vastaavasti rahoitusvälineen myynnin ja hankinnan välillä on oltava vähintään kuukausi.

Yhdellä kuukaudella lyhyen kaupankäynnin kiellossa tarkoitetaan aikaa edellisen tapahtuman päivämäärästä seuraavan kalenterikuukauden vastaavaan päivämäärään. Jos seuraavassa kuukaudessa ei ole vastaavaa päivämäärää, päivämäärän katsotaan osuvan sitä seuraavan kuukauden ensimmäiselle päivälle.

Aina kun johtavalla toimihenkilöllä on Kiinnitysluottopankkia koskevaa sisäpiiritietoa, hän ei saa käydä kauppaa.

Selvitys vuoden 2021 tilinpäätökseen liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmistä ominaisuuksista

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj on osa Nordea-konsernia. Taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät ovat samat koko Nordeassa. Taloudellisen raportoinnin prosessit ovat Nordeassa täysin integroidut. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallitus seuraa taloudellista raportointia ja riskien raportointia Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n tasolla ja on käsitellyt riskiraportit Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n tasolla. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj noudattaa konsernin sisäisiä sääntöjä ja muita ohjeita soveltuvien osin.

Taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät on suunniteltu antamaan riittävä varmuus taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta ja tilinpäätöksen valmistelusta ulkoisiin tarkoituksiin yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden, sovellettavien lakien ja säännösten sekä muiden pörssiyrityksiä koskevien vaatimusten mukaisesti. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimet ovat osa Nordean suunnitteluprosesseja ja resurssien kohdennusprosesseja. Nordean taloudelliseen raportointiin liittyvään sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan sovelletaan COSO-mallia jäljempänä esitetyllä tavalla.

Valvontaympäristö

Valvontaympäristö muodostaa Nordean sisäisen valvonnan perustan ja perustuu Nordea Bank Oyj:n hallituksen ja konsernin johtoryhmän luomiin arvoihin ja kulttuuriin sekä organisaatorakenteeseen. Rootit ja vastuut ovat selkeät.

Selkeä ja läpinäkyvä organisaatorakenne on tärkeä valvontaympäristön kannalta. Nordean liiketoimintarakenteen tavoitteena on tukea yleistä strategiaa pitämällä yllä liiketoiminnan vahvaa virettä ja täyttämällä kasvaneet pääomaan ja likviditeettiin kohdistuvat vaatimukset. Liiketoimintaa ja organisaatiota kehitetään jatkuvasti.

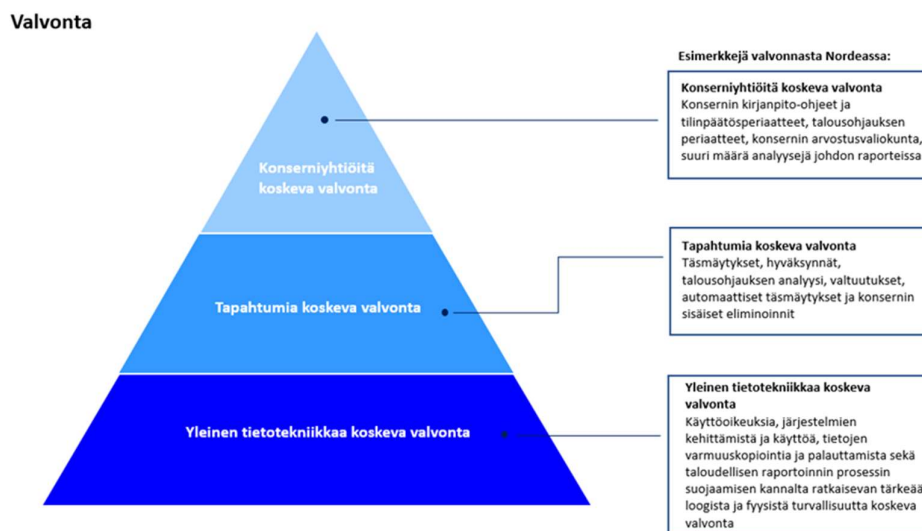
Taloudellisen raportoinnin sisäisessä valvonnassa selkeät roolit ja vastuut ovat olennaisia. Liiketoiminta-alueiden vastuuyksiköt ja konsernin taloushallinto (Group Finance, GF) ovat vastuussa riskienhallinnasta. Riskienhallinta-toiminto tukee konsernin talousjohtajaa huolehtimalla konserninlaajuisesta valvonnasta (tunnetaan Nordeassa nimellä Accounting Key Controls, AKC) riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti. Tämä kattaa riskien valvonnan ja riskien tunnistamisprosessin, joka perustuu laajalti varsinaiseen liiketoimintaan ja käytössä oleviin tilinpäätösprosesseihin. Group Risk -yksikön alaisuuteen on perustettu riippumaton riskienvalvontayksikkö, joka vastaa taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien tunnistamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Lisäksi sisäinen tarkastus toimittaa konsernin hallitukselle arvion hallintoon, riskienhallintaan ja valvontaan liittyvien prosessien yleisestä tehokkuudesta.

Kiinnitysluottopankissa talousjohtaja vastaa AKC-valvonnasta, joka kattaa riskien valvonnan ja riskien tunnistamisprosessin. Kiinnitysluottopankin riskijohtaja on riskienhallinnan riippumaton toinen puolustuslinja Kiinnitysluottopankissa ja vastaa taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien tunnistamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Kolmas puolustuslinja on konsernin sisäinen tarkastus, joka toimittaa Kiinnitysluottopankin hallitukselle arvion hallintoon, riskienhallintaan ja valvontaan liittyvien prosessien yleisestä tehokkuudesta.

Riskien arviointi

Konsernin hallitus vastaa Nordean riskilimiiteistä ja niiden seurannasta. Riskienhallinta on olennainen osa liiketoimintaa, ja liiketoimintaorganisaatiolla on päävastuu taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arvioinnista. Riskien arvioinnin tekeminen lähellä liiketoimintaa lisää mahdollisuuksia tunnistaa keskeiset riskit. Laatu hallitaan siten, että keskitetyt toiminnot määräävät säännöissä, milloin ja miten nämä arvioinnit tehdään. Esimerkkeinä riskien arvioinnista voidaan mainita säännölliset riskien itsearviointit ja tapahtumaperusteinen muutosriskien hallinta- ja hyväksymisprosessi.

Luotettavaan taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arviointiin sisältyy olennaisia virheitä koskevien riskien tunnistaminen ja analysointi. Nordean taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien valvonta keskittyy sellaisiin riskeihin ja prosesseihin, jotka voivat aiheuttaa olennaisia virheitä taloudellisessa raportoinnissa. Tällä tarkoitetaan virheitä, jotka tapahtuessaan vaikuttaisivat Nordeaan huomattavan haitallisesti. AKC-valvonnan piirissä ovat siksi osa-alueet, joihin liittyy riski olennaisista virheistä taloudellisessa raportoinnissa. Tällä tarkoitetaan sitä, että henkilö, joka luottaa raportoituihin lukuihin, muuttaisi arviotaan, jos virhe korjattaisiin. Järjestelmällisillä riskienarviointimenetelmillä määritellään ne yksiköt, sijaintipaikat ja prosessit, joissa voi esiintyä taloudelliseen raportointiin liittyvien olennaisten virheiden riski ja joita on siksi seurattava AKC-järjestelmän mukaan, jotta voidaan kohtuudella varmistaa Nordean ulkoisen taloudellisen raportoinnin luotettavuus.

Nordeassa yksikön johtajalla on päävastuu yksikön toimintaan ja taloudellisen raportoinnin prosesseihin liittyvien riskien hallinnasta. Vastuun hoitamisessa ovat tukena lähinnä konsernin kirjanpito-ohjeet ja tilinpäätösperiaatteet (Group Accounting Manual), talousohjauksen periaatteet (Financial Control Principles) ja erilaiset hallintoelimet, kuten konsernin arvostusvaliokunta (Group Valuation Committee). Kirjanpito-ohjeisiin ja tilinpäätösperiaatteisiin sisältyy kaikkien yksiköiden käytössä oleva raportoinnin perusohjeisto, jonka tarkoitus on varmistaa Nordean periaatteiden yhdenmukainen käyttö ja koordinoitu tilinpäätösraportointi. Sisäisen valvonnan perusperiaatteet Nordeassa ovat työnjako ja kaksinkertaisen tarkastamisen periaate hyväksyttäessä esimerkiksi tapahtumia ja valtuutuksia.

AKC-valvonnan rakenne perustuu siihen, että tunnistetaan tapahtumien tasolla tehtäviä tarkistuksia (Transaction Level Controls, TLC) analysoimalla riskit ylätason prosessien pohjalta ja huomioimalla tuotteen koko elinkaari. Kun tarkistuksista on päätetty, tehdään analyysi, jonka pohjalta päätetään, mihin järjestelmiin/sovelluksiin sovelletaan AKC:tä, jossa käytetään tiettyjä IT General Control -tarkistuksia. Analyysillä pyritään saamaan valvonnan piiriin ne merkittävät järjestelmät, joihin liittyy riski tietojen korruptoitumisesta ilman, että se huomataan TLC-prosessissa.

Taloudellisen tuloksen yksityiskohtainen analyysi sisältyy johdon raportointiprosessiin, jonka laadun varmistaminen on yksi raportointiprosessin tärkeimmistä valvontamekanismeista. Toinen tärkeä valvontaan liittyvä osa-alue on täsmäytykset, joiden laatua Nordea pyrkii jatkuvasti parantamaan.

Tiedotus ja viestintä

Konsernin taloushallinto (GF) vastaa siitä, että konsernin kirjanpito-ohjeet ja tilinpäätösperiaatteet sekä talousohjauksen periaatteet ovat ajan tasalla ja että muutoksista tiedotetaan asianomaisille yksiköille. Näihin asiakirjoihin sisältyvät säännöt sisällytetään asianomaisten yksiköiden ohjeisiin ja toimintamalleihin. Konsernin taloushallinnon kirjanpitoasiantuntijat tiedottavat jatkuvasti kirjanpidosta vastaaville henkilöille ja controllereille muutoksista Nordean toimintaan vaikuttavissa nykyisissä ja uusissa säännöissä ja määräyksissä.

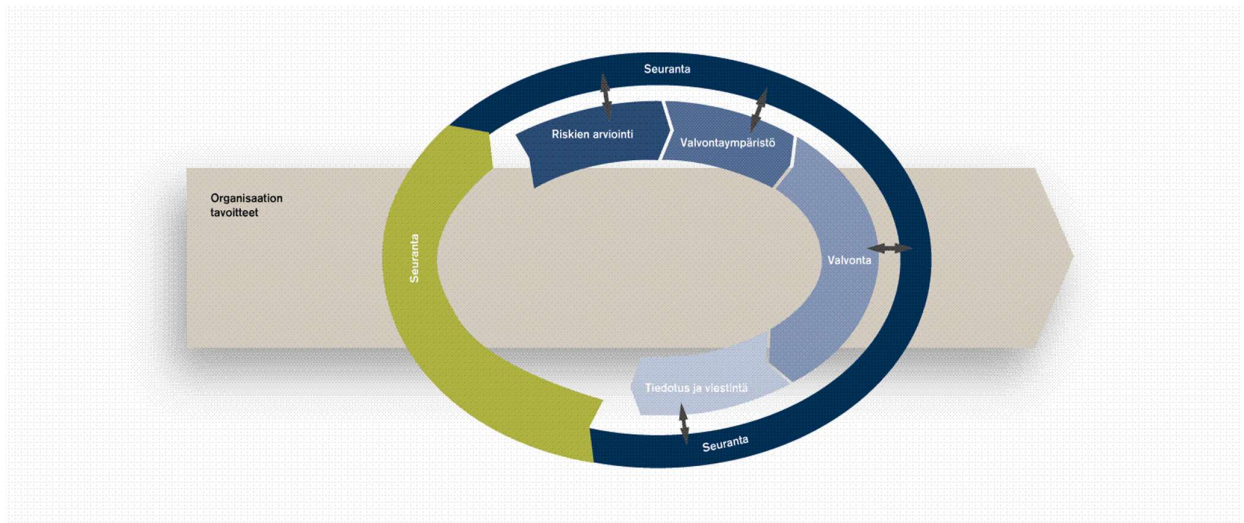
Tärkeintä markkinoille ilmoitettavissa taloudellisissa tiedoissa on se, että tiedot ovat oikein, asianmukaisia, johdonmukaisia, luotettavia ja ajankohtaisia. Tiedot julkistetaan nopeasti ja yhdenvertaisesti.

Nordea tekee yhteistyötä asianmukaisten asiantuntijoiden kanssa varmistaakseen, että taloudellisen raportoinnin tavoitteet täyttyvät. Nordea osallistuu aktiivisesti erilaisten kansallisten elinten toimintaan. Tällaisia elimiä ovat muun muassa finanssivalvontaviranomaisten ja keskuspankkien perustamat elimet ja rahoituslaitoksille tarkoitetut yhdistykset.

AKC-raportointi tuottaa yhtiön johdolle eri organisaatiotasolla tietoa tunnistettujen AKC-tarkistusten kehityksestä ja arvioinnista. Tieto annetaan Process Owner- ja Management Dashboard -raporteissa, joissa esitetään yhteenvedon arvioinnin tuloksista ja korkean riskin osa-alueista. Koska Kiinnitysluottopankin toiminta on täysin integroitu Nordea-konsernin toimintaan, AKC-raportointi koskee myös Kiinnitysluottopankkia. AKC-raportit toimitetaan yhtiön talousjohtajalle ja riskijohtajalle neljännesvuosittain.

Seuranta

Nordeassa on määritelty prosessi, jolla on tarkoitus varmistaa onnistunut taloudellisen raportoinnin laadun tarkkailu ja mahdollisten puutteiden seuranta. Tämä interaktiivinen prosessi pyrkii kattamaan kaikki COSO-malliin sisältyvät tekijät ja sitä voidaan kuvata näin:

Riskien ja valvonnan itsearviointiin sisältyy taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan laadun tarkkailu ja mahdollisten puutteiden seuranta.

Nordea Bank Oyj:n hallituksella, hallituksen tarkastusvaliokunnalla ja hallituksen riskivaliokunnalla sekä sisäisellä tarkastuksella on tärkeä rooli koko Nordea-konsernin taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan seurannassa. Vastaavasti Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallituksella ja hallituksen tarkastusvaliokunnalla on tärkeä rooli Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan seurannassa.

Konsernin taloushallinto laatii myös erityisen, neljännesvuosittain annettavan taloudellisen raportoinnin sisäistä valvontaa koskevan raportin konsernin talousjohtajalle. Raportissa käsitellään riskienhallintaa ja korkeariskisiä osa-alueita. Group Risk -yksikön riippumaton riskienvalvontatoiminto raportoi erityisesti taloudelliseen raportointiin liittyvistä riskeistä hallituksen tarkastusvaliokunnalle sekä konsernihoitajalle konsernin johtoryhmässä neljännesvuosittain.

Tilintarkastajat

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan yhtiölle tilintarkastajan. Kiinnitysluottopankin tilintarkastajat valittiin Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 21. helmikuuta 2021. Tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Nykyinen tilintarkastaja:

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Päävastuullinen tilintarkastaja
Jukka Paunonen
KHT

Ulkoiset tilintarkastajat eivät ole tarkastaneet tätä hyvää hallintotapaa koskevaa selvitystä, eikä se ole osa virallista tilinpäätöstä.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj
Satamaradankatu 5, Helsinki
00020 NORDEA
Puh: +358 9 1651

www.nordea.com